

Số 324

(9811)

CHỦ NHẬT

20.11.2022

(27.10 Nhâm Dần)

THANH NIÊN

DIỄN ĐÀN CỦA HỘI LIÊN HIỆP THANH NIÊN VIỆT NAM

Đường dây nóng: (024) 38570897 - 0917700000 (Hà Nội), 0903956846 (TP.HCM), Email: duongdaynong@thanhnien.vn

thanhnien.vn

Mobile/FB/YouTube/TikTok/Lotus

Đưa hợp tác Việt Nam - Campuchia ngày càng đi vào chiều sâu

→4

Không để tham nhũng, tiêu cực làm hỏng bộ máy, mất chế độ

→5

Các nước phải tăng cường phối hợp nhằm ứng phó các thách thức

→24

Nhà giáo bước ra khỏi “vùng an toàn”

→2,3

Chào ngày mới

Người gieo trồng cảm xúc

GS-TSKH HOÀNG VĂN KIỂM

Người thầy hiện nay phải là tấm gương cho việc học tập suốt đời, cập nhật thường xuyên kiến thức chuyên môn, sư phạm, công nghệ số hỗ trợ

→18

Học sinh Trường THPT Bình Phú (TP.HCM) tặng hoa thầy cô giáo nhân ngày Nhà giáo Việt Nam

ẢNH: ĐÀO NGỌC THẠCH

TP.HCM tập trung gỡ vướng cho các dự án nhà ở

→6

“Bảo tàng đẹp nhất VN” cần một cuộc tu bổ toàn diện

→8

World Cup 2022 đến và cuộc sống bị xối tung

♦ Qatar - Ecuador (23 giờ ngày 20.11, trực tiếp trên VTV2, VTV Cần Thơ)

→21, 22

Nhà giáo bước ra khỏi “v

TUỆ NGUYỄN

Cải cách và cả những biến cố của giáo dục là cơ hội để đội ngũ từ cán bộ quản lý đến giáo viên bước ra khỏi “vùng an toàn”. Rất nhiều nỗ lực được ghi nhận...

NHIỀU TRẦN TRỞ ĐỂ VƯỢT QUA CHÍNH MÌNH

Cô giáo Lê Thị Thanh Huyền (51 tuổi) là một trong những giáo viên (GV) nhiều tuổi nhất của Trường tiểu học Tế Lễ (Vĩnh Phúc). Ở độ tuổi sắp nghỉ hưu, việc ứng dụng công nghệ trong dạy học còn nhiều hạn chế, ấy vậy mà khi dịch bệnh xảy ra, phải chuyển từ dạy trực tiếp sang trực tuyến, cô Huyền đã không ngại khó, ngại khổ, tìm hiểu các ứng dụng, làm chủ phương tiện dạy học.

Cô Huyền chia sẻ: “Dịch bệnh tác động nhiều đến giáo dục, song đây cũng là cơ hội để mình thay đổi bản thân, thích ứng với hoàn cảnh. Trước kia, tôi chưa bao giờ nghĩ mình có thể ứng dụng công nghệ thông tin để dạy học trực tuyến một cách thành thạo. Thế nhưng hiện nay giờ học trực tuyến do tôi đứng lớp đã đi vào nề nếp, đạt hiệu quả cao, mặc dù vẫn còn một số khó khăn phát sinh nhưng vướng ở đâu chúng tôi sẽ rút kinh nghiệm và khắc phục để chuyển tải đầy đủ

Thầy cô giáo đã tiếp cận công nghệ, sáng tạo, đổi mới trong giảng dạy

ANH: ĐÀO NGỌC THẠCH

kiến thức cho học trò”.

Sinh ra và lớn lên tại Yên Bái, cô giáo Đỗ Thùy Quyên (36 tuổi) đã có 17 năm gắn bó với nghề giáo trên vai trò là GV mầm non. Trong đó cô dành nhiều thời gian với trẻ em Trường mầm non xã Suối Giàng (H.Văn Chấn), một trong những khu vực đặc biệt khó khăn của tỉnh Yên Bái. Tuy

nhien, cô Quyên không để học trò ở nơi đặc biệt khó khăn này phải chấp nhận thua thiệt về cơ hội giao lưu, học hỏi với nền giáo dục hiện đại. Từ năm 2018, khi tham gia Cộng đồng GV sáng tạo VN của Microsoft, cô Quyên có cơ hội giao lưu, học hỏi từ đồng nghiệp trên mọi miền Tổ quốc. Cô đã ứng dụng công cụ Skype mở lớp học “xuyên biên

giới”. Thông qua Skype, cô Quyên kết nối lớp học của mình với lớp học của các thầy cô giáo khác tại VN và ở nước ngoài. Nỗ lực không ngừng nghỉ của cô Quyên cùng với sự hỗ trợ nhiệt tình từ mọi người xung quanh đã giúp những đứa trẻ vùng cao trở nên tự tin và mở lòng hơn với cô giáo. Để giờ đây, từ một GV người Kinh lên xã Suối Giàng

công tác, cô Quyên đã trở thành “người mẹ thứ hai” của những đứa trẻ dân tộc Mông.

Cô Đỗ Thúy Hằng, Trường THCS Ngô Sỹ Liên (Q.Hoàn Kiếm, Hà Nội), có rất nhiều thành tích và được khen thưởng trong công tác chuyên môn. Tuy nhiên, cô không chỉ bằng lòng với việc dạy thật tốt kiến thức cho học sinh (HS), dù

Những giáo viên tiên phong đổi mới

Đó là những giáo viên tiêu biểu đại diện cho chặng đường 25 năm Giải thưởng Võ Trường Toản, giải thưởng danh giá của ngành giáo dục TP.HCM, trao tặng những cá nhân có đóng góp vô giá cho sự phát triển, sự an toàn và hạnh phúc của học sinh.

CÔ HIỆU TRƯỞNG XÂY DỰNG TRƯỜNG HỌC HẠNH PHÚC

“Hãy gọi tôi là cô giáo”, là chia sẻ đầu tiên của cô Bùi Minh Tâm, Hiệu trưởng Trường THCS - THPT Lương Thế Vinh (Q.1, TP.HCM), mở đầu buổi trò chuyện. Bởi với cô Tâm, dù là cán bộ quản lý, cô vẫn là giáo viên, là người bạn, là người đồng hành cùng học trò xây dựng môi trường học tập hạnh phúc.

Gắn bó với Trường THCS - THPT Lương Thế Vinh từ đầu những năm 2000, khi trường

mới thành lập, “không tên tuổi, điểm chuẩn vào lớp 10 gần thấp nhất TP” nhưng cô Tâm đã cùng với đội ngũ giáo viên nỗ lực và nhiệt tâm xây dựng với phương châm: “Đẹp như công viên; Sạch như bệnh viện; Kỷ luật như quân đội; Chất lượng ngang bằng các trường THPT trên địa bàn Q.1”.

Để kéo học sinh ra khỏi sức hút của trò chơi điện tử, cô Tâm đã xây dựng hàng loạt CLB từ học thuật, TDTT cho đến năng khiếu, nhiếp ảnh... Gần 15 CLB đã ra đời và tất cả đều do chính học sinh làm chủ nhiệm, xây dựng kế hoạch hoạt động, theo đuổi đam mê, khiến không khí học tập ngày càng vui vẻ.

Đặc biệt, trong những ngày TP.HCM oằn mình chống chọi với đại dịch Covid-19, hình ảnh cô hiệu trưởng đi vào “vùng đỏ” trao thiết bị học trực tuyến cho từng học sinh khó khăn đầu năm học 2021 - 2022 đã khiến bao phụ huynh và học sinh bày

Cô Đỗ Hoàng Phương Thảo (giữa) cùng đồng nghiệp

ANH: NVCC

tỏ sự trân trọng. Đó không chỉ là sự san sẻ, đồng cảm mà còn như một lời nhắn nhủ để mỗi học sinh cùng gia đình vượt qua những khó khăn trong dịch bệnh. Hơn thế, đó là sự đồng hành, tình yêu thương của thầy cô với học sinh trong mọi hoàn cảnh.

Nhận giải thưởng vào năm

2021 và là một trong 25 gương mặt tiêu biểu cho chặng đường 25 năm của giải thưởng, cô Bùi Minh Tâm chia sẻ: “Xây dựng ngôi trường hạnh phúc là hoài bão lớn của tôi và thời điểm nhận giải thưởng là thời điểm đánh dấu tôi đã theo đuổi, đã thực hiện hoài bão ấy được 2 năm với những thành quả ban

Cô Bùi Minh Tâm

ANH: NVCC

đầu rất khả quan. Nhưng tôi tin rằng mình còn có thể làm tốt hơn và cần phải tiếp tục làm tốt hơn. Bởi tôi đã nhận được sự tin yêu, đồng lòng chung sức của các đồng nghiệp, nhận được sự kỳ vọng của phụ huynh. Và hơn hết đã nhận được những sự phản hồi tích cực từ học sinh”.

“Đảm bảo an toàn”

“Người thầy cần sáng tạo để ‘tạo sáng’ cho trò. Đổi mới, sáng tạo chưa bao giờ là dễ dàng nhưng chắc chắn là khởi đầu để cho kết quả dài lâu trong giáo dục.”

—Cô NGUYỄN THỊ NHIẾP, Hiệu trưởng THPT Yên Hòa (Hà Nội)

Chỉ riêng việc đó đã phải dành rất nhiều thời gian, tâm sức. Ấn tượng nhất là năm học này, khi HS được đến trường sau 2 năm dịch Covid-19, tâm lý và quá trình học tập của HS bị ảnh hưởng, cô Hằng không thể “ngồi nhìn” mà quyết định dành thời gian ngoài giờ lên lớp để tham gia nhiều lớp tập huấn về tư vấn hỗ trợ tâm lý cho HS. Cô đồng hành với HS trong thời gian đó và đã có những tìm tòi, nghiên cứu áp dụng nhiều cách thức để hỗ trợ tâm lý cho HS, giúp cả phụ huynh và HS vượt qua khó khăn. Sáng kiến kinh nghiệm mang tên “Giải pháp hỗ trợ tâm lý cho HS do ảnh hưởng của dịch Covid-19 trong vai trò GV chủ nhiệm” của cô Đỗ Thúy Hằng đã được Sở KH-CN TP.Hà Nội cấp giấy chứng nhận cấp TP năm 2022.

Cô Đào Thị Huyền Thương, GV tiểu học của Trường Olympia (Hà Nội), tuy dạy môn toán nhưng vẫn không ngần ngại kết nối để HS của mình tham gia một buổi thảo luận trực tuyến với các bạn HS đồng

cấp ở Đài Loan về chủ đề bảo vệ môi trường. “Nếu cứ làm mãi một việc mà không mở rộng ra bên ngoài thì cũng không phát triển được. Trẻ con cũng vậy, sẽ học được nhiều hơn khi có cơ hội để giao lưu với bên ngoài”, cô Huyền Thương tâm sự.

“NGHỀ CAO QUÝ LỄ NÀO LẠI DỄ DÀNG, GIẢN ĐƠN”

Cô Nguyễn Thị Nhiếp, Hiệu trưởng THPT Yên Hòa (Hà Nội), chia sẻ đầy trăn trở: nếu mỗi chúng ta ngại đổi mới tức là đang góp phần làm suy yếu năng lực đi đến tương lai của HS. Đặc biệt, khi Chương trình giáo dục phổ thông 2018 đang là thước đo sự cố gắng của mỗi cán bộ quản lý giáo dục, mỗi thầy cô giáo. Người thầy cần sáng tạo để “tạo sáng” cho trò. Đổi mới, sáng tạo chưa bao giờ là dễ dàng nhưng chắc chắn là khởi đầu để cho kết quả dài lâu trong giáo dục.

Thầy Đào Chí Mạnh, Hiệu trưởng Trường tiểu học Hội Hợp B (TP.Vĩnh Yên, Vĩnh Phúc), luôn là người đầu tiên “xắn tay” vào các việc đổi

mới sáng tạo, ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học. Tuy ở vị trí người đứng đầu một trường, nhưng thầy Mạnh lại luôn đứng sau mọi người để khích lệ, hướng dẫn, hỗ trợ từ những việc nhỏ.

Cuối năm 2019, đầu năm 2020 là thời điểm Vĩnh Phúc trở thành “tâm dịch” Covid-19 đầu tiên của cả nước, một số trường học phải cho HS nghỉ. Thầy Mạnh đã có ý định tổ chức dạy trực tuyến trên hệ thống mang tên *Eteachers.edu.vn* do thầy sáng lập lúc đó. Mở 5 lớp học trực tuyến cho HS 5 khối của bậc tiểu học với suy nghĩ hỗ trợ miễn phí cho HS của Trường tiểu học Kim Ngọc - nơi thầy Mạnh làm hiệu trưởng khi ấy, nhưng không ngờ sau khi thông tin về lớp học, số HS đăng ký quá đông. Nhiều HS trường khác, ở địa phương khác cũng tham gia. Chỉ sau 1 tuần đã có vài ngàn HS tham gia học.

Cách dạy trực tuyến của thầy Mạnh hiện được lan tỏa cho GV tiểu học nhiều trường ở Vĩnh Phúc. Từ chỗ rụt rè, nhiều GV tự tin và hăng hái bắt nhịp với hình thức dạy học mới. Không chỉ dạy học ứng phó với dịch bệnh, thúc đẩy chuyển đổi số trong quản trị nhà trường và dạy học, tăng cường dạy tiếng Anh cho HS và xây dựng trường học hạnh phúc là những đích đến trong một mơ ước lớn của thầy Mạnh.

Thủ tướng Phạm Minh Chính gặp gỡ các nhà giáo tiêu biểu nhân kỷ niệm ngày Nhà giáo VN 20.11 ẢNH: NHẬT BẮC

Muốn xây dựng đất nước, trước hết phải phát triển giáo dục

Chiều 19.11, Thủ tướng Phạm Minh Chính đã gặp gỡ 60 thầy cô giáo tiêu biểu, đại diện cho hơn 1,6 triệu nhà giáo trên cả nước nhân kỷ niệm ngày Nhà giáo VN 20.11.

Lắng nghe ý kiến các thầy cô tại buổi gặp mặt, Thủ tướng cho biết bản thân hiểu và cảm thông hơn với nghề giáo, đồng thời cũng nhắc lại quan điểm: “Muốn xây dựng đất nước, trước hết phải phát triển giáo dục. Muốn trị nước, phải trọng dụng người tài. Quốc gia, dân tộc muốn phát triển, phải dựa vào yếu tố con người, lấy con người làm trung tâm, là mục tiêu và động lực”. Hệ thống GD-ĐT muốn vận hành tốt, có hiệu quả cao thì thầy cô giáo là những người đóng vai trò quyết định. “Yếu tố con người càng quan trọng bao nhiêu thì sự nghiệp GD-ĐT càng quan trọng bấy nhiêu. Vì vậy, chúng ta xem GD-ĐT là quốc sách hàng đầu trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc”, Thủ tướng nói.

Sáng cùng ngày, tại Cung Văn hóa hữu nghị Việt Xô (Hà Nội), Bộ GD-ĐT đã tổ chức lễ kỷ niệm 40 năm ngày Nhà giáo VN. Lễ kỷ niệm cũng là

sự kiện vinh danh 400 nhà giáo tiêu biểu, đại diện cho đội ngũ hơn 1,6 triệu nhà giáo trên cả nước. Thủ tướng Phạm Minh Chính, Phó thủ tướng Vũ Đức Đam và nhiều đại biểu là lãnh đạo cấp cao đến dự. Phát biểu tại buổi lễ, Thủ tướng Phạm Minh Chính cũng khẳng định, GD-ĐT là sự nghiệp của Đảng, Nhà nước và của toàn dân. Vì thế, với các bộ, ngành, cơ quan, địa phương, Thủ tướng yêu cầu thực hiện một số nhiệm vụ, trong đó nhấn mạnh việc rà soát, hoàn thiện các cơ chế, chính sách liên quan đến đội ngũ giáo viên (GV) phù hợp với thực tiễn, tương xứng với lao động đặc thù của nhà giáo. Chăm lo tốt nhất cả về vật chất và tinh thần, nhất là cho GV mầm non, GV ở vùng sâu, vùng xa, vùng đặc biệt khó khăn, GV giảng dạy các ngành nghề đặc thù, nặng nhọc, độc hại..., để đội ngũ nhà giáo yên tâm công tác và cống hiến. “Chính phủ đã giao Bộ GD-ĐT khẩn trương rà soát, sửa đổi quy định về phụ cấp ưu đãi GV phù hợp thực tiễn với tình hình đất nước và nền kinh tế chung cùng các ngành nghề khác”, Thủ tướng cho biết. **Mai Hà - Quý Hiền**

Phát huy vai trò của Cộng đồng Pháp ngữ

Sáng 19.11, tại đảo Djerba, nước Cộng hòa Tunisia, diễn ra lễ khai mạc trọng thể Hội nghị Cấp cao Pháp ngữ lần thứ 18 với chủ đề “Kết nối trong đa dạng: kỹ thuật số - động lực phát triển và đoàn kết trong không gian Pháp ngữ”. Tham dự hội nghị có 82 lãnh đạo các nước thành viên Cộng đồng Pháp ngữ, các thể chế Pháp ngữ, tổ chức quốc tế và khu vực. Phó chủ tịch nước Võ Thị Ánh Xuân dẫn đầu đoàn đại biểu VN dự hội nghị.

Trong hai ngày 19 - 20.11, trong bối cảnh kỷ niệm 50 năm thành lập Cộng đồng Pháp ngữ, hội nghị sẽ là dịp để các đại biểu nhìn lại các bước phát triển của cộng đồng trong 50 năm qua, tái khẳng định sức sống bền bỉ, tinh thần đoàn kết, thống nhất trong đa dạng và sự gắn bó đặc biệt giữa các quốc gia cùng chia sẻ một ngôn ngữ chung là

tiếng Pháp. Tại hội nghị, các nhà lãnh đạo cũng đề ra những định hướng hợp tác chiến lược, phát huy vai trò của Cộng đồng Pháp ngữ, thúc đẩy các giá trị về hòa bình, hợp tác, phát triển, đa dạng ngôn ngữ và văn hóa.

Tại hội nghị, Phó chủ tịch nước Võ Thị Ánh Xuân sẽ có bài phát biểu quan trọng đề xuất những giải pháp nhằm xây dựng Cộng đồng Pháp ngữ đoàn kết, vững mạnh và những đóng góp của VN vì lợi ích của người dân, vì một thế giới hòa bình, ổn định và phát triển bền vững.

Nhân dịp tham dự hội nghị, Phó chủ tịch nước Võ Thị Ánh Xuân cũng sẽ hội kiến lãnh đạo cấp cao của nhiều nước và tổ chức quốc tế nhằm thúc đẩy hợp tác ngoại giao, chính trị, kinh tế, thương mại... song phương và đa phương.

TTXVN

ĐỂ TRẺ MẦM NON VUI ĐẾN LỚP

Ở bậc mầm non, có lẽ những giải thưởng về thiết kế đồ dùng học tập, thiết kế đồ chơi cho trẻ mầm non không còn xa lạ với cô giáo Đỗ Hoàng Phương Thảo, Trường mầm non Bé Ngoan (Q.1, TP.HCM). Vượt qua tâm lý giáo viên mầm non chỉ cần giữ trẻ và chăm sóc, cô Phương Thảo đã bằng sự tận tâm, thấu cảm để trở thành người bạn gần gũi với trẻ trong những năm đầu đời hình thành nhân cách. Hiểu trẻ mầm non còn những hạn chế về biểu đạt, diễn đạt cảm xúc bằng ngôn ngữ, cô Thảo đã bằng bản năng của mình thấu cảm con trẻ từ ánh mắt để trẻ tin, yêu, vui mỗi ngày đến trường.

Không dừng lại ở giải thưởng mà coi đó là thử thách không ngừng phấn đấu, nỗ lực hoàn thành thiên chức “trồng người” nên dù công việc ở trường mầm non được ví như con mọt, bận rộn “luôn tay luôn chân” nhưng cô Phương Thảo đã chọn cách tự học ở nhà, học qua internet, học

25 NĂM, 826 GIÁO VIÊN NHẬN GIẢI

Qua 25 mùa tri ân với 826 giáo viên đạt giải, Giải thưởng Võ Trường Toàn đã tạo được tiếng vang, xây dựng được uy tín lớn và nhận được sự đồng tình, ủng hộ của xã hội, đặc biệt góp phần tạo động lực thúc đẩy tinh thần say mê sáng tạo của các thầy cô giáo tiếp tục cống hiến cho ngành giáo dục TP.

Thầy cô hân hoan với nghề, với sự tiên phong của TP qua các chương trình, để án đột phá nhằm đổi mới căn bản, toàn diện, nâng tầm chất lượng nguồn nhân lực, hướng đến trình độ quốc tế. Để thực sự trở thành động lực then chốt cho sự phát triển kinh tế - xã hội của TP, là trung tâm GD-ĐT của cả nước và vươn tầm quốc tế, thầy cô hân hoan hành cùng học sinh để phát triển năng lực, phẩm chất cá nhân, tính sáng tạo, kỹ năng tự học và năng động, giúp các em dễ dàng thích ứng với quá trình hội nhập quốc tế.

Tiến sĩ Nguyễn Văn Hiếu, Giám đốc Sở GD-ĐT TP.HCM

từ chính kinh nghiệm truyền lại của phụ huynh để làm giàu hơn vốn sống và phương pháp giảng dạy của mình.

Theo cô Thảo, Giải thưởng Võ Trường Toàn không chỉ là vinh dự mà còn là trách nhiệm. “Tôi nhận thấy rằng sự nỗ lực của mình như thế vẫn là chưa đủ so với nỗ lực của giáo viên cả nước. Tôi tự đặt ra mục tiêu cho mình với một tư duy mới - người thầy không còn đơn thuần là người truyền

đạt tri thức đến cho học trò nữa mà còn là người có đủ lòng rộng lượng, vị tha và tình yêu vô điều kiện với học trò của mình, hướng dẫn trẻ cách tự khám phá để có được tri thức. Có quyền được sai và có cơ hội sửa sai nhưng luôn chủ động để chiếm lĩnh tri thức. Có tình yêu và sự rung cảm với những điều tốt đẹp xung quanh, không than vãn, không ngại khó khăn, trở ngại”, cô nói.

Bích Thanh

Đưa hợp tác Việt Nam - Campuchia ngày càng đi vào chiều sâu

Ngày 19.11, Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ và Đoàn đại biểu cấp cao Quốc hội Việt Nam đã đến thủ đô Phnom Penh, bắt đầu thăm chính thức Vương quốc Campuchia và dự Đại hội đồng Liên Nghị viện các nước ASEAN lần thứ 43 (AIPA-43).

Sáng cùng ngày 19.11, tại trụ sở Quốc hội Campuchia, Chủ tịch Quốc hội Campuchia Samdech Heng Samrin đã chủ trì lễ đón trọng thể Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ và Đoàn đại biểu cấp cao Quốc hội Việt Nam. Trước đó, Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ và Đoàn đại biểu cấp cao Quốc hội Việt Nam đã tới đặt vòng hoa tại Đài độc lập, đặt vòng hoa tại Tượng đài cổ Quốc vương Norodom Sihanouk và đặt vòng hoa tại Tượng đài Hữu nghị Việt Nam - Campuchia. Sau lễ đón, Chủ tịch Quốc hội Samdech Heng Samrin và Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ dẫn đầu phái đoàn hai nước tiến hành hội đàm.

ĐẨY MẠNH TRAO ĐỔI ĐOÀN Ỏ TẤT CẢ CÁC CẤP

Tại hội đàm, hai bên khẳng định quyết tâm cùng cố và phát triển hơn nữa tình hữu nghị, đưa hợp tác song phương ngày càng đi vào chiều sâu, thực chất và hiệu quả; coi đó là yêu cầu khách quan tất yếu đối với cả hai nước. Hai bên nhất trí tiếp tục đẩy mạnh việc trao đổi đoàn ở tất cả các cấp; tạo điều kiện thuận lợi và tìm những

Chủ tịch Quốc hội Campuchia Samdech Heng Samrin tiếp thân mật Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ trước khi tiến hành hội đàm

ANH: TTXVN

biện pháp hữu hiệu thúc đẩy hợp tác trong các lĩnh vực mà hai nước có nhiều tiềm năng như thương mại - đầu tư, ngân hàng, nông nghiệp, trồng cây công nghiệp, giáo dục và đào tạo, thông tin truyền thông, giao thông vận tải, văn hóa và giao lưu nhân dân...

Trong lĩnh vực quốc phòng - an ninh, hai bên nhất trí tăng cường hợp tác ngăn chặn các hoạt động khủng bố, tội phạm xuyên quốc gia, buôn lậu, ma túy, buôn bán người; khẳng định lại nguyên tắc không cho phép bất cứ lực lượng thù địch nào sử dụng lãnh thổ của nước này làm phương hại đến an ninh của nước kia và quyết tâm tìm giải pháp mà hai bên có thể chấp nhận được để giải quyết khoảng 16% đường biên giới trên đất liền chưa hoàn thành phân giới cắm mốc.

Nhân dịp này, Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ đề nghị phía Campuchia tiếp tục xem xét,

tạo điều kiện thuận lợi hơn nữa về giấy tờ pháp lý để bà con người gốc Việt được an tâm làm ăn, ổn định cuộc sống tại Campuchia. Cảm ơn các cơ quan chức năng Campuchia thời gian qua đã phối hợp chặt chẽ với phía Việt Nam trong việc giải cứu thành công nhiều công dân Việt Nam bị lừa đảo, cưỡng bức lao động bất hợp pháp tại một số cơ sở kinh doanh của người nước ngoài trên lãnh thổ Campuchia, Chủ tịch Quốc hội đề nghị hai bên tiếp tục phối hợp giải quyết vấn đề này.

THÚC ĐẨY QUAN HỆ HỢP TÁC GIỮA QUỐC HỘI HAI NƯỚC

Về hợp tác giữa hai Quốc hội, hai nhà lãnh đạo đánh giá cao kết quả hợp tác giữa Quốc hội hai nước thời gian qua; nhấn mạnh tầm quan trọng của việc tăng cường hợp tác nghị viện trên cả bình diện song phương và đa

phương; đánh giá cao việc trong khuôn khổ chuyến thăm lần này, hai bên đã ký Bản ghi nhớ về thúc đẩy quan hệ hợp tác giữa Quốc hội hai nước phù hợp bối cảnh và tình hình mới.

Hai bên nhất trí phối hợp giám sát, đôn đốc việc thực hiện các điều ước, thỏa thuận quốc tế song phương và đa phương mà hai nước đã ký kết hoặc là thành viên, nhất là các nội dung hợp tác mới được Thủ tướng hai nước thống nhất; xây dựng quan hệ đối tác trong đề cao luật pháp quốc tế và thúc đẩy các giải pháp đa phương đối với các thách thức toàn cầu.

Về các vấn đề khu vực và quốc tế, hai nhà lãnh đạo nhấn mạnh Việt Nam và Campuchia cần tăng cường phối hợp, ủng hộ lẫn nhau tại các diễn đàn đa phương, nhất là trong khuôn khổ ASEAN và các cơ chế hợp tác tiểu vùng Mê Kông; tích cực góp phần củng cố đoàn kết, thống nhất và

Chiều 19.11, Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ đã có cuộc hội kiến với Chủ tịch Thượng viện Campuchia Samdech Say Chhum. Tại cuộc hội kiến, hai bên nhất trí tăng cường hợp tác trên tất cả các kênh Đảng, Chính phủ, Nghị viện và ngoại giao nhân dân; tiếp tục trao đổi thông tin, kinh nghiệm chuyên môn trong lĩnh vực lập pháp giữa các ủy ban chuyên trách. Sau cuộc hội kiến, Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ và Chủ tịch Thượng viện Campuchia Samdech Say Chhum đã chứng kiến lễ ký thỏa thuận hợp tác giữa Văn phòng Quốc hội Việt Nam và Ban Thư ký Thượng viện Campuchia.

phát huy vai trò trung tâm của ASEAN... Hai bên nhấn mạnh tầm quan trọng của việc bảo đảm an ninh, an toàn, tự do hàng hải, hàng không, tăng cường xây dựng lòng tin, không đe dọa hoặc sử dụng vũ lực, tuân thủ luật pháp quốc tế, giải quyết các tranh chấp bằng biện pháp hòa bình, trên cơ sở luật pháp quốc tế, trong đó có Công ước Liên Hiệp Quốc về luật Biển (UNCLOS) năm 1982.

Ngay sau khi kết thúc hội đàm, hai Chủ tịch Quốc hội đã ký kết Bản ghi nhớ về hợp tác giữa Quốc hội Việt Nam và Quốc hội Campuchia và chứng kiến ký Thỏa thuận hợp tác giữa Văn phòng Quốc hội Việt Nam và Ban Thư ký Quốc hội Campuchia. Hai Chủ tịch Quốc hội đồng thời chứng kiến lễ trao gói trang thiết bị trị giá 100.000 USD, là món quà Quốc hội Việt Nam tặng Quốc hội Campuchia. TTXVN

Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ đến chào Quốc vương Campuchia Norodom Sihamoni

Chiều 19.11, trong khuôn khổ chuyến thăm chính thức Campuchia và dự Đại hội đồng Liên Nghị viện các quốc gia Đông Nam Á lần thứ 43 (AIPA-43), Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ đã đến chào Quốc vương Campuchia Norodom Sihamoni tại Cung điện Hoàng gia Campuchia.

Tại cuộc gặp, Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ khẳng định Việt Nam luôn coi trọng và quyết tâm cùng Campuchia cùng cố và tăng cường mối quan hệ láng giềng tốt đẹp, hữu nghị truyền thống, hợp tác toàn diện, bền vững lâu dài giữa hai nước. Lãnh đạo và nhân dân Việt Nam luôn biết ơn và trân trọng những tình cảm sâu sắc, sự ủng hộ, giúp đỡ quý báu mà cố Quốc vương

Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ chào Quốc vương Campuchia Norodom Sihamoni

ANH: TTXVN

Norodom Sihanouk, Quốc vương Norodom Sihamoni, các thế hệ lãnh đạo và nhân dân Campuchia đã dành cho nhân dân Việt Nam trong sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc trước đây cũng như trong công cuộc xây dựng và phát triển đất nước hiện nay.

Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ mong muốn Quốc vương Norodom Sihamoni sẽ tiếp tục ủng hộ, khuyến khích để quan hệ hữu nghị và hợp tác tốt đẹp giữa hai nước ngày càng phát triển mạnh mẽ, thiết thực và hiệu quả hơn nữa.

Cũng tại cuộc gặp, Quốc vương Norodom Sihamoni nhấn mạnh Việt Nam và Campuchia là hai nước láng giềng luôn yêu thương, hợp tác và giúp đỡ lẫn nhau trong quá khứ cũng như trong hiện tại. Lúc sinh thời, cố Quốc vương Norodom Sihanouk cùng Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn nỗ lực xây dựng tình đoàn kết hữu nghị và quan hệ lịch sử giữa hai nước. Ngày nay, lãnh đạo cấp cao Campuchia, trong đó có Quốc vương Norodom Sihamoni và Hoàng thái hậu Norodom Monineath Sihanouk, luôn cùng với các nhà lãnh đạo Việt Nam nỗ lực, tiếp tục củng cố và tăng cường mối quan hệ đoàn kết hữu nghị anh em trên tất cả các lĩnh vực vì lợi ích chung của hai nước và nhân dân hai nước,

vì hòa bình, ổn định và phát triển trên thế giới. Quốc vương Norodom Sihamoni khẳng định sẽ cùng Hoàng thái hậu vun đắp hơn nữa cho tình đoàn kết hữu nghị và mối quan hệ Việt Nam - Campuchia.

Nhân dịp này, Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ nhắc lại lời mời của Chủ tịch nước Nguyễn Xuân Phúc mời Quốc vương Norodom Sihamoni sớm thăm Việt Nam vào thời điểm phù hợp trong năm 2023. Quốc vương Norodom Sihamoni cảm ơn và vui vẻ nhận lời.

Cũng tại Cung điện Hoàng gia, Chủ tịch Quốc hội Vương Đình Huệ đã chào Hoàng thái hậu Norodom Monineath Sihanouk.

TTXVN

Không để tham nhũng, tiêu cực làm hỏng bộ máy, mất chế độ

LÊ HIỆP

Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng nhấn mạnh phòng, chống tham nhũng phải làm quyết liệt, kiên trì, không ngừng, không nghỉ, không chủ quan; không để tham nhũng, tiêu cực làm hỏng bộ máy, làm mất chế độ.

Sáng 19.11, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng và các đại biểu Quốc hội (QH) TP.Hà Nội tiếp xúc cử tri các quận: Đống Đa, Ba Đình, Hai Bà Trưng (đơn vị bầu cử số 1) báo cáo kết quả kỳ họp 4 QH khóa 15.

Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng và các đại biểu tham dự hội nghị tiếp xúc cử tri Hà Nội

ẢNH: ANH SON

TRÁNH ĐỂ THÀNH UNG NHỌT MỚI PHÁT HIỆN VÀ XỬ LÝ

Nêu ý kiến với các đại biểu QH, nhiều cử tri đánh giá kỳ họp 4 đã hoàn thành nhiệm vụ với khối lượng công việc lớn, nhiều dự án luật, nghị quyết quan trọng được thảo luận, thông qua, thể hiện tinh thần trách nhiệm cao trước người dân, đất nước. Ông Nguyễn Văn Chương (P.Láng Hạ, Q.Đống Đa) nhấn mạnh kỳ họp diễn ra trong bối cảnh đất nước có nhiều hoạt động ngoại giao quan trọng, đặc biệt là chuyển thăm chính thức Trung Quốc lần đầu tiên sau Đại hội XIII của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng. Theo ông, chuyển thăm được người dân trong nước, dư luận quốc tế đặc biệt quan tâm, có ý nghĩa đặc biệt, tác động

sâu sắc tới quan hệ giữa VN và Trung Quốc.

Liên quan tới công tác phòng, chống tham nhũng, nhiều cử tri đánh giá cao kết quả phòng chống tham nhũng, tiêu cực thời gian qua. Cạnh đó, cử tri cũng lo lắng khi tội phạm tham nhũng, chức vụ có chiều hướng tăng, phạm vi ngày càng mở rộng ở các lĩnh vực, tỉnh, thành, huyện, xã, bộ, ngành với thủ đoạn tinh vi, phức tạp. Cử tri đề nghị cần làm tốt hơn nữa công tác phòng, chống tham nhũng theo hướng “từ sớm, từ xa”, tránh để thành ung nhọt mới phát hiện và xử lý.

CHUYỂN THĂM TRUNG QUỐC THỂ HIỆN VỊ THẾ VIỆT NAM

Tiếp thu ý kiến cử tri, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng đánh giá cao các ý kiến, kiến nghị tại

hội nghị, khẳng định sẽ tiếp thu đầy đủ, báo cáo QH. Tổng Bí thư khẳng định QH cũng là cơ quan trong hệ thống chính trị, cũng như Chính phủ phải chấp hành theo chủ trương của Đảng vì Đảng ta là Đảng cầm quyền. QH do dân bầu ra nhưng hoạt động dưới sự lãnh đạo của Đảng. “Có cái mừng là nhiều nhiệm kỳ vừa qua, đặc biệt nói chung cả nước ta, ý Đảng lòng dân, QH, Chính phủ đều hòa đồng với nhau, đều thống nhất rất cao. Đây là cái ưu việt của chế độ ta”, Tổng Bí thư nhấn mạnh và thông tin sắp tới sẽ ban hành Nghị quyết về xây dựng nhà nước pháp quyền XHCN VN đã được thông qua tại Hội nghị T.Ư 6, hiện Bộ Chính trị đang hoàn thiện.

Nhấn mạnh những kết quả đạt được trong thời gian qua,

Tổng Bí thư khẳng định lại quan điểm: đất nước chưa bao giờ có được cơ đồ, tiềm lực, vị thế và uy tín quốc tế như ngày nay. Theo Tổng Bí thư, cuộc sống của người dân bây giờ rất khác trước, đầy đủ, có điều kiện hơn.

Chia sẻ về chuyến thăm chính thức Trung Quốc mà cử tri quan tâm, Tổng Bí thư cho biết chuyến thăm cũng thể hiện vai trò, vị thế của VN. Theo Tổng Bí thư, từ trước khi Đại hội lần thứ XX của Đảng Cộng sản Trung Quốc kết thúc 1 tháng, Ban Chấp hành T.Ư Đảng Cộng sản Trung Quốc đã gửi thư mời Tổng Bí thư Đảng Cộng sản VN sang thăm. Tổng Bí thư cũng khẳng định, chuyến thăm với “rất nhiều ngoại lệ” rất thành công, đạt nhiều kết quả.

“ĐÃ TRÓT NHÚNG CHÀM THÌ RỬA TAY ĐI”

Liên quan tới phòng, chống tham nhũng, Tổng Bí thư cho biết tới nay không chỉ có Ban Chỉ đạo T.Ư về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực mà 100% các tỉnh, thành trong cả nước đều đã thành lập Ban Chỉ đạo ở cấp tỉnh. Nhắc lại lưu ý “tham gia vào Ban Chỉ đạo phòng, chống tham nhũng mà tham nhũng thì tôi xử trước”, Tổng Bí thư yêu cầu Hà Nội phải gương mẫu, đi đầu.

Tổng Bí thư cũng nhấn mạnh, nếu không quyết tâm chống tham nhũng, tiêu cực, hư hỏng, suy thoái trong cán bộ thì “đến lúc nào đó coi chừng tan vỡ”. Cho nên, quan trọng nhất là cán bộ, đảng viên phải giữ gìn phẩm chất, đạo đức, tư cách, lối sống trong sạch. “Phải gương mẫu, phòng là tốt nhất”, Tổng Bí thư lưu ý.

Nhắc lại việc thời gian vừa qua cơ quan chức năng xử lý hàng loạt vụ “tưởng như không làm được nhưng giờ bắt rồi”, Tổng Bí thư cho biết ngày 18.11, Thường trực Ban Chỉ đạo T.Ư về phòng, chống tham nhũng vừa họp, báo chí có đăng tin, thống kê đầy đủ làm bao nhiêu vụ, sắp tới làm những vụ nào. “Kể tên từng vụ, chả có gì bí mật cả. Khóí anh sợ. Mà không thể không làm được vì đã thành xu thế, phong trào. Đây là niềm tin của dân, đòi hỏi của cuộc sống nên không thể không làm. Ngược lại, phải đấu tranh không ngừng, không nghỉ, tất nhiên không được chủ quan”, Tổng Bí thư nhấn mạnh.

Tổng Bí thư khẳng định, hiện nay T.Ư Đảng chủ trương khuyến khích “anh nào có sai phạm tự giác xin thôi, tự giác nộp lại tiền thì miễn xử hoặc xử nhẹ”. “Không phải xử nặng mới là tốt, không phải cách hết chức vụ mới là tốt. Vừa rồi, T.Ư có mấy đồng chí xin nghỉ, tức là có sai lầm thì tự giác. T.Ư rất khuyến khích, hoan nghênh. Đó là cái mới rất nhân văn. Nhưng nếu ngoan cố thì phải xử”, Tổng Bí thư nói và cho biết hiện cũng đang làm một số vụ và mong cử tri ủng hộ.

Theo Tổng Bí thư, phòng, chống tham nhũng, tiêu cực là đấu tranh trong nội bộ, trong chính chúng ta và trong mỗi con người, là công việc rất khó khăn, phức tạp. Do đó, phải kiên trì, bền bỉ, có phương pháp đúng; đồng thời cũng phải nhân đạo, nhân văn, không cốt xử nặng. “Đã trót nhúng chàm rồi thì rửa tay đi, như thế nhẹ nhàng hơn mà đỡ có thù oán gì không cần thiết”, Tổng Bí thư khẳng định.

Tổng Bí thư cũng lưu ý phòng, chống tham nhũng phải kiên trì, bền bỉ, làm lâu dài vì xong vụ này lại xảy ra vụ khác. “Bây giờ có những người xảy ra cái là trốn đi nước ngoài. Trốn đi sang nước ngoài thì sang nước ngoài bắt về đây. Không bắt được thì luật pháp của ta cho phép xử vắng mặt. Trốn cũng không được, trốn đi rồi ta vẫn có quyền xử vắng mặt”, Tổng Bí thư nói, nhấn mạnh phải làm quyết liệt, không để tham nhũng, tiêu cực làm hỏng bộ máy, làm mất chế độ.

“Mong các bác tiếp tục quan tâm cuộc chiến chống giặc nội xâm vì thứ giặc này còn nguy hiểm hơn cả giặc ngoại xâm”, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng nói. <1>

TUYỆT ĐỐI KHÔNG ĐỂ CÀI CẮM LỢI ÍCH NHÓM TRONG XÂY DỰNG PHÁP LUẬT

Đó là ý kiến của Ủy viên Bộ Chính trị, Thường trực Ban Bí thư Võ Văn Thưởng tại hội nghị báo cáo kết quả kỳ họp thứ 4, QH khóa 15 với cử tri 4 quận Hải Châu, Thanh Khê, Sơn Trà, Ngũ Hành Sơn (TP.Đà Nẵng), diễn ra vào chiều qua (19.11).

Tại hội nghị, liên quan đến ý kiến cử tri về xây dựng pháp luật, Thường trực Ban Bí thư đánh giá, yêu cầu xây dựng pháp luật trong tình hình mới với các văn bản pháp luật có chất lượng, khoa học, tính khả thi, tránh được sự chồng chéo, xung đột giữa các luật với nhau... là việc làm cấp bách trong giai đoạn hiện nay.

“Đặc biệt là, không để xảy ra việc cài cắm lợi ích nhóm trong xây dựng và ban hành pháp luật. Người ta nói tham nhũng chính sách rất ghê gớm. Đôi khi tham nhũng một số tiền, dự án, miếng đất cụ thể thì hữu hình, đo lường và định giá được. Nhưng khi pháp luật bị lợi ích nhóm cài cắm và những người làm luật kết hợp với nhóm lợi ích tự khoét một lỗ hổng để chui qua, thì đó là tham nhũng chính sách. Hậu quả rất là lớn. Hiện nay, Bộ Chính trị đã có chỉ đạo tuyệt đối không để cài cắm lợi ích nhóm trong quá trình xây dựng pháp luật”, ông Thường nhấn mạnh.

Thường trực Ban Bí thư cũng đặt vấn đề về việc

giám sát của các cơ quan chức năng của Đảng và Nhà nước trong quá trình xây dựng pháp luật.

Theo ông Võ Văn Thưởng, vừa qua, nhất là cuối năm 2021 và trong năm 2022, trong công tác xử lý cán bộ, đảng viên sai phạm đã kịp thời thay thế cán bộ có uy tín giảm sút, năng lực hạn chế mà không chờ hết nhiệm kỳ. “Có những trường hợp cán bộ bị cảnh cáo cho thấy uy tín bị giảm sút. Bị kỷ luật đến mức đó thì năng lực cũng có những thiếu sót, hạn chế và để gìn giữ sự trong sạch của Đảng thì đã cho những đồng chí đó thôi nhiệm vụ. Đối với những cán bộ trẻ còn thời gian công tác, có sai phạm nhưng tự giác nhận khuyết điểm, xin từ chức thì có thể xem xét bổ trí chức vụ thấp hơn theo tinh thần “đánh kẻ chạy đi, không đánh người chạy lại”, “ngã chỗ nào thì đứng dậy chỗ đó” để rèn luyện”, Thường trực Ban Bí thư nói và khẳng định T.Ư luôn coi trọng công tác phòng chống tham nhũng, tiêu cực, mà khái quát là “không thể, không dám và không muốn tham nhũng”. Không thể tức là pháp luật chặt chẽ, không dám tức là xử lý nghiêm để người đi sau thấy người đi trước như vậy thì sẽ tự tránh, và giáo dục, bồi dưỡng để tự mỗi cán bộ ý thức không muốn tham nhũng.

Hoàng Sơn

Chủ tịch UBND TP.HCM Phan Văn Mai yêu cầu tập trung tháo gỡ các vướng mắc trong thủ tục hành chính, đầu tư công, nhà ở
ẢNH: NGUYỄN VŨ

TP.HCM tập trung gỡ vướng cho các dự án nhà ở

Ngày 19.11, UBND TP.HCM tổ chức phiên họp về tình hình kinh tế - xã hội năm 2022 và kế hoạch phát triển năm 2023.

Ông Trần Hoàng Quân, Giám đốc Sở Xây dựng TP.HCM, đánh giá thị trường bất động sản phát triển nhưng chưa ổn định, nguồn cung giữa các phân khúc tăng giảm không đều, cơ cấu sản phẩm mất cân đối. Nhiều dự án chủ đầu tư nhận cọc giữ chỗ lên đến 80% giá trị nhà, tiềm ẩn nhiều rủi ro cho khách hàng, nhất là khi pháp lý các dự án chưa đầy đủ.

Nêu giải pháp cho năm 2023, ông Quân đề nghị bố trí ngân sách kiểm định chất lượng các chung cư cũ, làm cơ sở xác định những chung cư thuộc diện cải tạo, xây dựng mới; đồng thời tập trung tháo gỡ khó khăn về thủ tục đầu tư các dự án nhà ở xã hội, nhà lưu trú công nhân, nhà chung cư cũ. Bởi theo ông Quân, trong năm 2022, TP.HCM có 18 dự án nhà ở xã hội, 50% dự án đã khởi công, động thổ nhưng gặp rất nhiều vướng mắc của các ngành. “Dù TP.HCM đã ban hành 2 quy trình rút ngắn thủ tục đầu tư nhà ở xã hội và chung cư cũ nhưng việc vận hành quy trình này chưa được trơn tru”, ông Quân nói.

Đối với các dự án thương mại, ông Quân đề nghị phải minh bạch, rõ ràng về trách nhiệm các sở, ngành trong việc tham mưu, giải quyết thủ tục về đầu tư, xây dựng, nhất là về quy hoạch, bố trí dân số, chủ trương đầu tư, tính tiền sử dụng đất. Bên cạnh đó, cần tiếp tục rà soát các dự án nhà ở chậm tiến độ để có hướng dẫn cách tính tiền sử dụng, hoàn tất thủ tục quy hoạch. Riêng dự án rạch Xuyên Tâm, ông Quân đề nghị cần tập trung chuẩn bị nhà ở bố trí tái định cư cho người dân bị ảnh hưởng bởi dự án, dự kiến trình HĐND TP.HCM trong tháng 12.2022.

Góp ý thêm cho TP.HCM, TS Trần Du Lịch cho rằng cần quan tâm thường xuyên đến thị trường tài chính, đặc biệt là trái phiếu, ngân hàng, đồng

liên quan đến đầu tư công, TP.HCM mới giải ngân được khoảng 31%. Ông Phan Văn Mai yêu cầu rà soát lại những vấn đề tồn đọng, đặc biệt là từng sở, ngành, chủ đầu tư và địa phương cần rà lại nhiệm vụ của mình, vướng ở đâu tháo gỡ ở đó. “Khi các nguồn vốn khác bị tắc thì vốn đầu tư công rất có ý nghĩa. Chúng ta cần quan tâm, quyết liệt hơn trong vấn đề này”, ông Mai nhấn mạnh, đồng thời cho biết, cuối tuần sau Thủ tướng sẽ vào làm việc với TP.HCM về đầu tư công, các công trình trọng điểm.

thời chủ động gỡ vướng cho thị trường bất động sản, bởi 2 thị trường này gắn liền với nhau. “Thị trường bất động sản và thị trường tài chính là 2 mặt của 1 vấn đề. Nếu hỏng một bên, thì bên còn lại sẽ đi theo nên cần những giải pháp đồng bộ”, ông Lịch nhấn mạnh. Bên cạnh đó, TP.HCM cũng cần ổn định thị trường xăng, dầu, không để tình trạng thiếu hụt kéo dài.

Về kịch bản tăng trưởng năm 2023, TS Trần Du Lịch đề nghị TP.HCM chỉ nên đặt mục tiêu tăng trưởng bằng 1,2 lần bình quân cả nước (dự kiến 6,5%), tương đương 7,5 - 7,8%.

Chủ tịch UBND TP.HCM Phan Văn Mai cho biết tuần tới, Bộ trưởng Bộ Xây dựng sẽ có buổi làm việc với TP.HCM để rà soát, tháo gỡ các vướng mắc liên quan thị trường bất động sản.

Lãnh đạo TP.HCM chỉ ra câu chuyện nổi lên hiện nay là trách nhiệm của các sở, ngành, địa phương trong giải quyết các thủ tục hành chính của người dân, doanh nghiệp, và cả thủ tục nội bộ giữa các sở, ngành với nhau. Ông Mai đề nghị các đơn vị chia thành 3 nhóm: nhóm không thể thực hiện được thì trả lời cho người dân biết, nhóm giải quyết được thì tập trung xử lý hồ sơ đúng tiến độ và đúng thẩm quyền, nhóm hồ sơ cần báo cáo cấp trên thì tổng hợp lại. TP.HCM đặt trọng tâm đến cuối năm 2022 và năm 2023 là trách nhiệm hành chính, trách nhiệm công vụ tháo gỡ khó khăn để tạo thêm dư địa phát triển.

Sỹ Đông

Tưởng niệm đồng bào mất vì Covid-19

Sáng 19.11, tại Nhà tang lễ TP.HCM, Ủy ban MTTQ VN TP.HCM tổ chức buổi họp mặt tưởng niệm đồng bào, cán bộ, chiến sĩ hy sinh, tử vong trong đại dịch Covid-19. Tham dự có Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Thành ủy TP.HCM Nguyễn Văn Nên; Chủ tịch HĐND TP.HCM Nguyễn Thị Lệ; Chủ tịch UBND TP.HCM Phan Văn Mai cùng đại diện các cơ quan, sở ngành, đoàn thể tại TP.HCM; đại diện gia đình có người thân mất vì Covid-19; các lực lượng tuyến đầu...

Tại buổi tưởng niệm, Chủ tịch Ủy ban MTTQ VN TP.HCM Trần Kim Yến nhắc lại khoảng thời gian dịch Covid-19 khốc liệt năm 2021, dù cả hệ thống chính trị vào cuộc quyết liệt nhưng dịch bệnh khốc liệt, cướp đi sinh mệnh của hàng chục ngàn

người. Hàng chục ngàn gia đình vĩnh viễn mất đi người thân yêu, hàng ngàn đứa trẻ bỗng trở nên mồ côi; lễ tang cho người mất không được tổ chức theo phong tục, tập quán; để lại nỗi đau đứt và niềm tiếc thương vô hạn cho người thân, cho gia đình...

“Buổi tưởng niệm được tổ chức hôm nay để tưởng nhớ những người không may qua đời vì Covid-19 cũng như chia sẻ những nỗi đau, mất mát với người thân họ...”, bà Yến nói và gửi lời tri ân đến các địa phương, người dân cả nước, các tổ chức, kiều bào đã chung tay cùng TP.HCM vượt qua dịch bệnh; đồng thời, tri ân cán bộ, nhân viên y tế, chiến sĩ lực lượng vũ trang, cán bộ các cấp đã xông pha vào tâm dịch, làm việc quên mình để chăm lo, bảo vệ sức khỏe của người dân.

Đến thấp hương tưởng niệm, bà Đàm Thị Kim (ngụ Q.6) chia sẻ: “Buổi tưởng niệm hôm nay nhắc tôi rằng không ai bị lãng quên. Năm 2021, trong vòng 2 tuần, tôi mất đi chồng mình, rồi ba chồng, mọi thứ diễn ra quá nhanh. Một năm qua, nỗi đau vẫn chưa thể nguôi ngoai, nhưng vì gia đình, con cháu, những người ở lại phải tiếp tục sống thật tốt. Tôi mong rằng những người cùng chung niềm đau này sẽ sớm vượt qua nỗi đau ấy”.

Theo thống kê của Bộ Y tế, kể từ khi dịch Covid-19 bùng phát đến nay, VN đã ghi nhận hơn 11,3 triệu ca nhiễm, hơn 10,6 triệu người khỏi bệnh và hơn 43.000 ca tử vong. Trong đó, TP.HCM là địa phương chịu ảnh hưởng nặng nề nhất của dịch Covid-19, với hơn 20.000 người tử vong.

Phạm Thu Ngân - Xuân Khánh

Khởi tố vụ giao “đất vàng” tại dự án dân cư Bình Đa

Ngày 19.11, Cơ quan CSĐT Công an tỉnh Đồng Nai cho biết vừa khởi tố vụ án hình sự “Vi phạm các quy định về quản lý đất đai” tại dự án khu dân cư Bình Đa (P.Bình Đa, TP.Biên Hòa) để điều tra, làm rõ trách nhiệm, sai phạm của từng cá nhân.

Trước đó, tháng 3.2022, Thanh tra tỉnh Đồng Nai có kết luận, chỉ ra nhiều sai phạm trong quá trình triển khai dự án khu dân cư Bình Đa; đồng thời chuyển hồ sơ sang Công an tỉnh Đồng Nai để điều tra, xử lý theo quy định. Dự án khu dân cư Bình Đa rộng 2,3 ha, nằm mặt tiền đường Vũ Hồng Phô (P.Bình Đa). Đây được xem là khu “đất vàng”, và UBND tỉnh Đồng Nai thu hồi của Tổng công ty Công nghiệp thực phẩm Đồng Nai (Dofico, thuộc UBND tỉnh Đồng Nai) giao cho Công ty CP Phát triển nhà Bình Đa (Bidaco) thực hiện dự án khu dân cư.

LIÊN ĐỐI NHIỀU LÃNH ĐẠO TỈNH ĐỒNG NAI

Kết luận của Thanh tra tỉnh Đồng Nai chỉ rõ 8 tổ chức có liên quan đến sai phạm gồm UBND tỉnh, Văn phòng UBND tỉnh, Sở TN-MT, Sở Tài chính, Sở Xây dựng, UBND TP.Biên Hòa, Dofico và Công ty CP thẩm định giá Đồng Nai.

Thanh tra tỉnh Đồng Nai còn xác định có 12 cá nhân liên quan trực tiếp đến các sai phạm, gồm: 3 nguyên Phó chủ tịch UBND tỉnh Đồng Nai là ông Trần Văn Vĩnh và Trần Minh Phúc (đã nghỉ hưu), ông Võ Văn Chánh, hiện đang giữ chức Bí thư Thành ủy Biên Hòa; ông Lê Viết Hưng, nguyên Giám đốc Sở TN-MT (đã bị bắt ngày 25.1.2022 do liên quan sai phạm đất đai ở một dự án khác); Chánh văn phòng UBND tỉnh Đồng Nai Nguyễn Lục Hòa (đã nghỉ hưu); nguyên Chủ tịch UBND TP.Biên Hòa Trịnh Tuấn Liêm (đã nghỉ hưu), nguyên Chủ tịch UBND TP.Biên Hòa Phạm Anh Dũng (hiện là Phó trưởng ban Tổ chức Tỉnh ủy Đồng Nai); ông Huỳnh Văn Huệ, nguyên Phó giám đốc Sở Tài chính (đã nghỉ hưu); ông Nguyễn Thanh Lâm, Phó giám đốc Sở Xây dựng (đã nghỉ hưu); bà Nguyễn Thị Lệ Hồng, Tổng giám đốc Dofico (đã nghỉ hưu) cùng 2 giám đốc thuộc Công ty CP thẩm định giá Đồng Nai là Hồ Ngọc Tuấn và Nguyễn Công Tiến.

Dự án khu dân cư Bình Đa đã xây dựng gần như hoàn thiện 2 dãy nhà phố
ẢNH: LÊ LÂM

Cụ thể vào tháng 6.2016, UBND tỉnh Đồng Nai đã có quyết định chấp thuận chủ trương đầu tư dự án khu dân cư Bình Đa với số lượng 235 căn nhà, diện tích sàn khoảng 44.762 m² (gồm nhà chung cư 144 căn, nhà liên kế 77 căn và nhà biệt thự 14 căn) với tổng vốn đầu tư khoảng 403 tỉ đồng. Đến tháng 10.2017, UBND tỉnh Đồng Nai ký quyết

định điều chỉnh tăng từ 235 căn lên 325 căn nhà, diện tích xây dựng lên hơn 54.000 m², vốn đầu tư hơn 717 tỉ đồng.

Đến ngày 10.12.2019, UBND tỉnh Đồng Nai lại ra quyết định dừng dự án để thực hiện các thủ tục đảm bảo cho việc chuyển đổi mục tiêu dự án từ “nhà ở thương mại sang nhà ở xã hội theo đúng quy định pháp luật”. Tại thời điểm tạm dừng, dự án khu dân cư Bình Đa đã xây dựng gần như hoàn thiện 2 dãy nhà phố (39 căn).

Theo kết luận thanh tra, trong quá trình triển khai thực hiện dự án khu dân cư Bình Đa, Dofico đã có nhiều sai phạm trong việc thuê đất, gia hạn thuê đất, góp vốn thành lập Công ty Bidaco; UBND TP.Biên Hòa vi phạm trong thỏa thuận địa điểm; UBND tỉnh Đồng Nai quyết định chủ trương đầu tư không đúng quy định, giao đất không thông qua đấu giá quyền sử dụng đất.

Lê Lâm

Cả trăm căn biệt thự, nhà liên kế tại khu đô thị Lideco bỏ hoang nhiều năm

Nhà bỏ hoang tại khu đô thị HUD
Vân Canh xuống cấp nghiêm trọng

ẢNH: LÊ QUÂN

Hoang phí “đất vàng” Đầy rẫy đô thị hoang

LÊ QUÂN

Cách nội thành Hà Nội chỉ chừng 15 phút lái xe, H.Hoài Đức (Hà Nội) có tốc độ đô thị hóa nhanh, định hướng lên quận trong tương lai gần, nhưng có không ít khu đô thị chiếm đất rồi bỏ hoang nhiều năm.

BỎ HOANG HÀNG LOẠT KHU ĐÔ THỊ

Nhiều chuyên gia quy hoạch đô thị nhận định H.Hoài Đức có vị trí “vàng”, đóng vai trò cửa ngõ phía tây vùng trung tâm thủ đô, lại nằm giữa 2 trục đường huyết mạch nối Hà Nội với cả vùng Tây Bắc rộng lớn, là đại lộ Thăng Long và QL32. Những năm qua, H.Hoài Đức được định hướng nâng cấp thành quận nên hạ tầng xã hội được chú trọng đầu tư, tốc độ đô thị hóa rất nhanh. Dù có vị trí thuận lợi phát triển nhưng địa phương này còn nhiều khu đô thị (KĐT) có tỷ lệ người dân sinh sống thấp, diện tích đất đã có quy hoạch bỏ hoang nhiều, thậm chí là nhà biệt thự, nhà liên kế đã xây dựng xong phần thô rồi phơi mưa nắng, xuống cấp rất lãng phí.

KĐT Lideco ven QL32, đoạn qua TT.Trạm Trôi, là một trong những dự án lớn nhất ở H.Hoài Đức do Công ty CP phát triển đô thị Từ Liêm làm chủ đầu tư, có quy mô hơn 38 ha, gồm 600 biệt thự thiết kế theo kiến trúc tân cổ điển. Dự án (DA) được xây dựng từ năm 2008, đến năm 2013 hoàn thiện, song hiện nay

có cả trăm căn biệt thự, nhà liên kế vẫn bỏ hoang. Toàn cảnh cả KĐT vẫn hoang vắng, nhiều căn biệt thự mới chỉ được xây xong phần khung, tường chưa được tô. Những căn được hoàn thiện phần thô thì cũng bị bỏ hoang, dầm mưa dãi nắng, chỉ lác đác một số căn có người ở. Ít ai hình dung được đây là KĐT có tổng mức đầu tư cách đây gần 15 năm lên tới gần 800 tỉ đồng, và có giá bán biệt thự trên thị trường hiện lên tới vài chục triệu đến cả trăm triệu đồng mỗi mét vuông.

Là công nhân một nhà máy tại phố Nhón (Q.Bắc Từ Liêm, Hà Nội), ngày nào chị Trần Thị Thu (H.Phúc Thọ) cũng đi về trên trục QL32, ngang qua KĐT Lideco. Chị Thu thấy rất chua xót khi nhà cao cửa rộng, đồ thị đẹp bỏ hoang, còn người dân thì vẫn ở trong các khu nhà lụp xụp, chật chội, xa xôi. “Tôi trộm nghĩ, giá như trong thời gian họ chưa sử dụng, có thể chuyển thành

nhà cho thuê, để những người dân có thu nhập thấp như chúng tôi có cơ hội được thuê nhà ở gần nơi làm việc, thay vì phải đi gần 30 km mới về đến nhà. Có lần nhìn nhà đẹp mà bỏ hoang phí, tôi đi vào bên trong KĐT thấy còn một số ô đất trống, giá như chỗ ấy xây nhà công nhân thì hay biết mấy”, chị Thu nói.

Ngoài KĐT Lideco, tại H.Hoài Đức cũng còn không ít các KĐT bỏ hoang khác, lãng phí đất đai. Điểm chung của các DA này là dù bị bỏ hoang, hạ tầng nhếch nhác và hầu như chưa có gì nhưng giá rao bán nhà, biệt thự tại đây đều rất cao, người dân có thu nhập bình dân không thể với tới. Trong đó, nhiều DA từng được quảng cáo bằng những mỹ từ như “biểu tượng của cuộc sống thời thượng” hay “KĐT kiểu mẫu mang lại không gian sống trong lành”...; nhưng trên thực tế vẫn chỉ là những DA chưa được

hoàn thiện với những sản phẩm bị bỏ hoang cả chục năm.

KĐT Vân Canh tại xã Vân Canh (H.Hoài Đức) do Tổng công ty Đầu tư phát triển nhà và đô thị (HUD) làm chủ đầu tư cũng có rất nhiều căn biệt thự, nhà liên kế đã xây xong phần thô nhưng bị bỏ hoang, bên ngoài cỏ mọc um tùm. Xen kẽ trong số đó có những căn được cho thuê làm nhà hàng kinh doanh hoặc có người ở. Anh Nguyễn Văn Tùng cho biết, anh đã ở đây nhiều năm và thấy DA bị bỏ hoang rất lãng phí.

Theo lời anh Tùng, KĐT hầu như chẳng có người ở nên đường sá, cảnh quan không được đầu tư, thậm chí nhếch nhác, hạ tầng xuống cấp vì các khu có người ở lại xen lẫn khu bỏ hoang, đôi khi trở thành tụ điểm chích hút, tệ nạn xã hội... “Không hiểu cơ quan thẩm quyền có chiến lược phát triển thế nào mà để lãng phí như vậy”, anh Tùng bức xúc.

Theo khảo sát, không khó để tìm thấy các KĐT với những cái tên mỹ miều, quy mô hàng chục héc ta với những căn biệt thự, nhà liên kế được xây dựng lên rồi bỏ hoang như khu biệt thự Hoa Phượng, KĐT Thiên Đường Bảo Sơn, khu biệt thự Vườn Cam... Hay như KĐT Hinode Royal Park, trước đây là có tên gọi là KĐT Kim Chung Di Trạch nổi tiếng với danh xưng “nghĩa địa bất động sản”. Gần đây, chủ đầu tư mới cho khởi động, xây dựng lại dự án, mở bán hàng nhưng chưa biết khi nào có dân về ở.

MANH TAY VỚI CÁC DỰ ÁN BỎ HOANG, ĐƯỢC KHÔNG ?

GS Đặng Hùng Võ, nguyên Thứ trưởng Bộ TN-MT, cho rằng tình trạng bỏ hoang nhà biệt thự, nhà liên kế, đất trong các KĐT là hệ quả của giai đoạn phát triển nóng của thị trường bất động sản. Việc quy hoạch, đầu tư vội vàng, liên tục xây dựng các dự án vượt quá nhu cầu của thị trường, không phù hợp với quy hoạch, nhu cầu người tiêu dùng... tạo ra nhiều sản phẩm không có khả năng thanh khoản là nguyên nhân cơ bản của thực trạng lãng phí.

Cùng quan điểm, theo chuyên gia kinh tế Đinh Trọng Thịnh, giảng viên Học viện Tài chính, bỏ hoang nhà, KĐT là vấn đề tồn tại trong xã hội nhiều năm qua, khó giải quyết. Trong khi người có nhu cầu thực về chỗ ở không thể nào tiếp cận được các DA giá rẻ, vừa túi tiền thì chủ đầu tư lại chỉ thích xây nhà trung, cao cấp. Nền nghịch lý diễn ra là chỗ thiếu cử thiếu, chỗ thừa vẫn cứ thừa kéo dài nhiều năm không khắc phục được.

Theo ông Thịnh, cần có các phương án xử lý dứt điểm đối với những DA bỏ hoang, chậm triển khai và theo Nghị quyết 18 của Ban Chấp hành T.Ư Đảng có đưa ra điểm mới về đánh thuế cao đối với DA, công trình chậm tiến độ, bỏ hoang. “Cần triệt để triển khai biện pháp này để các dự án bỏ hoang biến mất”, ông Thịnh đề nghị.

CẦN NHÌN RÕ TRÁCH NHIỆM

Ông Nguyễn Văn Đính, Phó chủ tịch Hiệp hội Bất động sản VN, cho biết chỉ một huyện mà có quá nhiều KĐT bỏ hoang là vấn đề nghiêm trọng, cần đánh giá lại. Việc thu hồi quá nhiều đất để làm KĐT nhưng rồi để hoang nhiều năm là lãng phí tài nguyên, thậm chí tạo điều kiện cho việc đầu cơ, lướt sóng, gây nhiễu loạn giá thị trường, tạo bong bóng, thị trường thiếu bền vững.

Theo ông Đính, trong dài hạn, để khắc phục tình trạng trên thì việc xây dựng quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất tại các địa phương cần khảo sát kỹ nhu cầu, định hướng phát triển đô thị và có những kế hoạch, chiến lược sao cho thích ứng với nhu cầu thực của thị trường. Thậm chí, cần có chế tài phạt nặng các chủ đầu tư được giao đất nhưng không đưa vào sử dụng đúng tiến độ, xây nhà rồi bỏ hoang, lãng phí đất đai, nguồn lực phát triển kinh tế. Đồng thời, lãnh đạo TP.Hà Nội cũng cần nhìn rõ trách nhiệm khi trên địa bàn có rất nhiều diện tích đất bị bỏ hoang như vậy, gây lãng phí tiềm lực phát triển kinh tế.

“Bảo tàng đẹp nhất VN” cần một cuộc tu bổ toàn diện

TRINH NGUYỄN

Bảo tàng Lịch sử quốc gia, được xem là bảo tàng đẹp nhất VN, từng được xây dựng trong thời kỳ khủng hoảng kinh tế.

KHỦNG HOẢNG KINH TẾ VẮN CHỖ ĐỒ TỪ CHÂU ÂU VỀ

Nhiều tư liệu ảnh đã được công bố trong trưng bày *Từ nhà Bác cổ đến Bảo tàng Lịch sử quốc gia*, khai mạc sáng 18.11 tại Bảo tàng Lịch sử quốc gia tại Hà Nội. Đó là những hình ảnh suốt 90 năm lịch sử, kể từ khi nhà Bác cổ cũng là Bảo tàng Louis Finot ra đời dưới thời Pháp thuộc, sau đó chuyển giao cho chính quyền VN, và tới nay là Bảo tàng Lịch sử quốc gia.

TS Nguyễn Văn Đoàn, Giám đốc Bảo tàng Lịch sử quốc gia, cho biết sau 90 năm công trình kiến trúc này vẫn giữ đúng chức năng và giá trị kiến trúc, công năng sử dụng. “Bản thân công trình đã trở thành di sản quý giá, chứa đựng khối di sản giá trị xứng tầm giá trị kiến trúc”, ông Đoàn đánh giá.

Công trình do các kiến trúc sư Ernest Hébrard và Charles Batteur thiết kế, khởi công xây dựng năm 1926, khánh thành và đi vào hoạt động năm 1932. Ban đầu, chức năng chính của bảo tàng dùng để trưng bày những sưu tập hiện vật nghệ thuật châu Á có được qua hoạt động nghiên cứu, sưu tầm, khảo cổ của Viện Viễn Đông Bác cổ. Năm 1958,

Bà Indira Gandhi (Nehru) thăm Bảo tàng Louis Finot ngày 17.10.1954

Chính phủ VN chính thức tiếp quản công trình này và chuyển đổi thành nội dung trưng bày về lịch sử VN.

TS Philippe Le Failler, Viện Viễn Đông Bác cổ Pháp (EFEO), đã công bố nhiều tư liệu liên quan đến Bảo tàng Louis Finot xưa. Theo TS Philippe Le Failler, dự án xây bảo tàng được phê duyệt trong thời điểm kinh tế hưng thịnh. Tuy nhiên, cuộc khủng hoảng kinh tế năm 1929 đã ảnh hưởng nặng nề đến Đông Dương ngay từ năm 1930 - 1931, và làm cạn kiệt tài chính thuộc địa. Các dự án lớn và tốn kém gặp phải các vấn đề về tài chính. “Vào năm 1931, bảo tàng vẫn chưa hoàn thành, những chiếc tủ trưng bày bằng kim loại được đặt hàng từ châu Âu đã đến Hà Nội vào tháng 12 và đã được lắp ráp ngay cũng như thêm kính”, ông cho biết.

Cũng theo ông Philippe Le Failler, bảo tàng được khánh thành vào ngày 17.3.1932, buổi

lễ diễn ra dưới sự chủ trì của Toàn quyền Pasquier. Sau bài phát biểu, Georges Coedès, Giám đốc EFEO, công bố tấm đá cẩm thạch trên trần tường của bảo tàng có khắc tên Musée Louis Finot để tỏ lòng kính trọng với nguyên giám đốc của viện. Báo cáo khánh thành được viết bằng 5 thứ tiếng: Pháp, Việt, Lào, Campuchia, Trung Quốc.

Năm 1945, Sắc lệnh số 65 ngày 23.11 của Chủ tịch Hồ Chí Minh thành lập Đông Dương Bác cổ Học viện, thay thế EFEO nhưng vẫn giữ nguyên nhiệm vụ và các điều kiện tương tự trước đây. Năm 1954, các bộ sưu tập ảnh của bảo tàng vào năm này cho thấy bảo tàng Finot lúc đó là điểm đến trong chương trình của tất cả các phái đoàn sang thăm chính thức. Qua các bức ảnh, ta thấy chuyến thăm của bà Indira Gandhi, con gái của Thủ tướng Ấn Độ Jawaharlal Nehru, vào tháng 10.1954; Chủ tịch Hồ

Phòng trưng bày trống đồng, tại tầng 1 Bảo tàng Louis Finot, tháng 5.1957

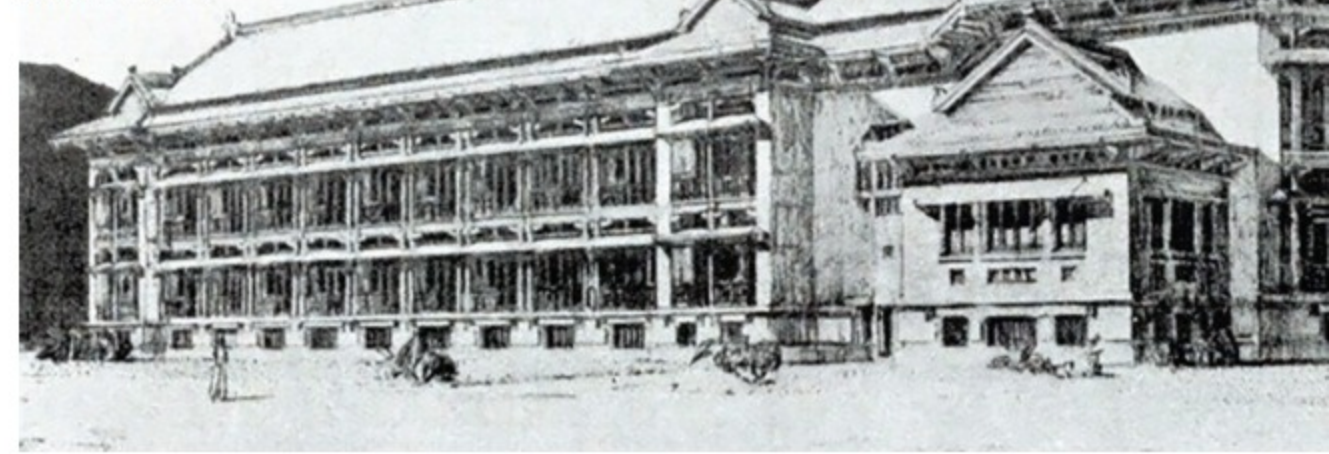
Nhóm hiện vật từ Mỹ trở về

ẢNH: TƯ LIỆU BẢO TÀNG LỊCH SỬ QUỐC GIA

Chí Minh cũng đến thăm triển lãm của bảo tàng.

Sau này, EFEO tới VN và di sản của Viện chính thức được bàn giao cho VN vào ngày 7.10.1958, sau đó lấy tên là Bảo tàng Lịch sử VN. Người ta ước tính hơn một nửa số hiện vật trong Bảo tàng Lịch sử quốc gia VN đến từ Bảo tàng Finot. Bảo tàng Lịch sử VN sau này hợp nhất với Bảo tàng

Ký họa bảo tàng mới của Viện Viễn Đông Bác cổ tại Triển lãm quốc tế các nước thuộc địa, Paris, Pháp, năm 1931

Cách mạng VN và thành Bảo tàng Lịch sử quốc gia hiện nay.

TU BỔ “SIÊU HIỆN VẬT SỐNG”

GS-TS-KTS Hoàng Đạo Kính đánh giá rất cao tòa nhà bảo tàng. Theo ông, sau 90 năm tồn tại, tòa nhà ngày càng chứng tỏ nó không chỉ là nơi chứa và bày di vật lịch sử. “Nó hoàn toàn xứng đáng là đối tượng thứ hai trong sự phát huy bảo tàng”, ông chia sẻ. Nói cách khác, GS Kính coi tòa nhà như một “siêu hiện vật sống”.

Ông Kính bày tỏ, đã đến lúc thực hiện một đợt tu bổ và nâng cấp tòa nhà bảo tàng, y hệt như chúng ta đã thực hiện ngót 30 năm trước với Nhà hát Lớn TP.Hà Nội. “Tu bổ theo nguyên tắc và bài bản đối với di tích kiến trúc và tình trạng kỹ thuật của công trình; hoàn trả lại những đặc điểm và giá trị nó từng có; loại bỏ những bổ sung và thay đổi sau này làm sai lệch công trình ở dạng ban đầu; khôi phục và nhấn mạnh môi trường bao quanh công trình; khai

Băng qua cửa khẩu đường bộ cao nhất thế giới

nữa để lên đỉnh đèo Khunjerab nằm ở biên giới giữa hai nước, ở đây sẽ có trạm kiểm soát của Trung Quốc kiểm tra xe cộ, hành lý và con người. Chúng tôi chỉ chính thức được đóng dấu nhập cảnh vào Trung Quốc ở Tashkurgan - thị trấn cách đèo Khunjerab 130 km.

Nằm ở độ cao 4.693 m so với mực nước biển, Khunjerab là cửa khẩu quốc tế trải nhựa cao nhất thế giới và là điểm cao nhất trên đường cao tốc Karakoram. Đèo Khunjerab nằm ở vị trí chiến lược trên dãy núi Karakoram, thuộc phần biên giới phía Bắc của Gilgit-Baltistan Hunza-Nagar, Pakistan và phần biên giới phía Tây Nam vùng Tân Cương, Trung Quốc. Ngân hàng

Quốc gia Pakistan đặt trên đỉnh đèo Khunjerab một cây ATM, và nó được mệnh danh là cây ATM cao nhất thế giới. Con đường băng qua đèo được hoàn thành vào năm 1982, vào mùa đông tuyết phủ dày đặc, các phương tiện không thể lưu thông. Vì vậy, cửa khẩu này thường đóng cửa từ cuối tháng 11 cho tới đầu tháng 5 năm sau.

Mưa tuyết bắt đầu rơi nặng hạt hơn, mịt mù cả trời đất, tầm nhìn xa là... 1 m. Hai bên đường trắng xóa, dòng sông đóng băng, cây cối trĩu nặng những bông tuyết, khiến tôi tưởng như mình đang lạc vào thế giới cổ tích. Lúc chúng tôi lên tới đèo Khunjerab, tuyết đã rơi được mấy ngày và phủ trắng cả khu vực, nhiệt độ

bên ngoài là -10 độ. Ở độ cao gần 5.000 m và thời tiết khắc nghiệt như vậy rất dễ xảy ra phản ứng sốc độ cao. Mỗi người sẽ có phản ứng sốc độ cao khác nhau tùy thuộc vào cơ địa của từng người. Khó thở, đau đầu, buồn nôn, mệt mỏi là những triệu chứng nhẹ nhất mà bất cứ ai có thể gặp phải khi ở độ cao từ 3.000 m trở lên.

Từ đèo Khunjerab cho đến khi đặt chân được tới Tashkurgan, tôi không biết mình sắp phải trải qua cả một ngày trời vất vả và khổ cực.

Ở trạm kiểm soát của Trung Quốc, tuần tự chỉ có một xe ô tô được đưa vào kiểm tra toàn bộ cả phương tiện lẫn con người, hành lý đi theo xe. Khi một xe tiến vào vùng kiểm soát thì cửa tự động

đóng lại, các xe sau phải xếp hàng ngoài trời lạnh giá. Nếu xe trước có nhiều người và hành lý, thì việc xe sau phải chờ ở ngoài trời 1 - 2 tiếng là chuyện bình thường.

Sau một giờ đồng hồ đứng đợi trong giá rét, xe của chúng tôi cũng được vào kiểm tra. Ở bên trong, mỗi người phải tự mang hành lý vào phòng soi chiếu an ninh, còn xe ô tô và tài xế đi qua khu vực khác. Ở độ cao gần 5.000 m, khi đến thờ thôi cũng còn khó khăn, đáng nhẽ phải được “đi nhẹ, nói khẽ, cười duyên”, thì chúng tôi phải tự xách va ly nặng trĩu lên máy soi, phải cởi giày, mở va ly ra cho các nhân viên hải quan kiểm tra từng thứ một. Điện thoại, laptop cũng được yêu cầu phải mở thư mục

TRẦN HỒNG NGỌC

Sost là một thị trấn nhỏ bé với vài quán ăn, cửa hàng tạp hóa, bãi đỗ xe lèo tèo như bao thị trấn vùng biên ải khác. Nhân viên hải quan Pakistan đóng dấu xuất cảnh vào hộ chiếu của tôi một cách nhanh chóng.

Từ Sost, tôi sẽ đi thêm 70 km

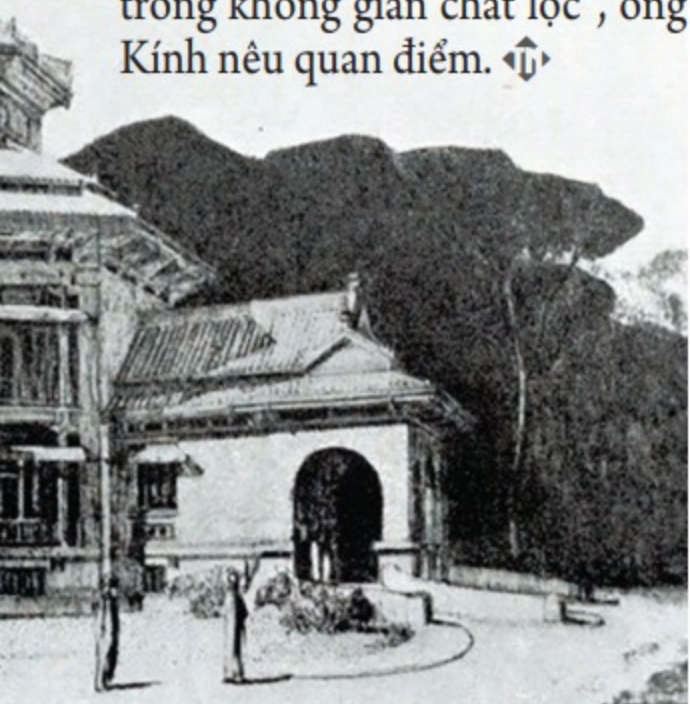
MỸ TRAO TRÁ CỔ VẬT CHO VN

Cũng trong sáng 18.11, một nhóm tài sản văn hóa VN đã được phía Mỹ trao trả cho VN và Bảo tàng Lịch sử quốc gia đứng ra tiếp nhận. Những cổ vật này trở về nhờ tinh thần hợp tác quốc tế và Công ước 1970.

Trong nhóm cổ vật có 1 bôn đá hình tứ giác, được chế tác từ đá silic màu nâu đen, niên đại Hậu kỳ đá mới khu vực miền Trung - Tây nguyên; 1 nổi gốm miệng loe nhẹ, thân hình cầu, đáy tròn, gốm màu nâu vàng, thân trang trí vân chải, văn hóa Đông Sơn; 2 rìu lưỡi xéo đồng, văn hóa Đông Sơn; 1 rìu có vai đồng, văn hóa Đông Sơn; 2 tẩu đồng thân có 5 đốt trúc, thế kỷ 17-18; 3 tượng cá sấu, Đông Sơn muộn thế kỷ 1-2 sau CN.

mở vai trò của nó trong đô thị hiện hữu", ông Kính phân tích.

GS Kính còn đưa ra ý kiến về việc thử nhìn nhận lại hệ thống trưng bày đã hình thành cách nay khá lâu. "Trưng bày tại bảo tàng lịch sử nên nghiêm cẩn, trang trọng và cả sang trọng. Phải khác xa với cách thức trưng bày triển lãm, các thủ pháp của những showroom. Những bổ sung ở dạng cột trụ giả, vách và trần giả, trang trí mô phỏng... chỉ làm giảm tính nghiêm túc của trưng bày, giảm tính ổn định trong thời gian của nó. Hãy để cho hiện vật tự nó nói về mình trong không gian chất lượng", ông Kính nêu quan điểm.

Nhiều người biết ý nghĩa của câu "Nhất tự vi sư, bán tự vi sư" song nguồn gốc của câu này có thể ai đó vẫn chưa biết.

Ban đầu câu trên xuất phát từ một thành ngữ ngắn gọn: *nhất tự sư* (一字師/一字師), có nguồn gốc từ hai giả thuyết:

1. Khởi nguồn từ bài thơ *Tảo mai* (早梅) của Tể Kỳ thời nhà Đường. Tể Kỳ là một nhà sư, tên thật là Hồ Đức Sinh. Ông rất thích làm thơ, có nhiều bài tuyệt tác. Ông chơi thân với Trịnh Cốc, cũng là một thi nhân.

Hôm nọ, Tể Kỳ khoe bài *Tảo mai* (Hoa nở sớm) với Trịnh Cốc, trong đó có câu *Tiền thôn thâm tuyết lý, tạc dạ*

sổ chi khai (前村深雪里, 昨夜数枝开), nghĩa là "Thôn trước chìm sâu trong tuyết, đêm qua vài cành hoa nở". Trịnh Cốc cho rằng nếu đã "vài cành" (sổ chi) thì không còn sớm nữa, cần sửa lại là "một cành" (nhất chi). Tể Kỳ gật gù khen hay, công nhận Trịnh Cốc là *nhất tự sư* (thầy dạy một chữ). Xưa nay thành ngữ này dùng để chỉ dù sửa một chữ sai hay một chữ kém trong bài thơ cũng có thể làm thay.

2. Vào thời nhà Nguyên, thi tăng Tát Thiên Tích có 2 câu thơ nổi tiếng: *Địa thấp yếm văn Thiên Trúc vũ, Nguyệt minh lai thính Cảnh Dương chung* (地濕厭聞天竺雨, 月明來聽景陽鍾), nghĩa là "Đất ẩm ướt lẩm rỏ mà lại nghe mưa Thiên Trúc, Đêm trăng sáng

chỉ muốn đến nghe chuông chùa Cảnh Dương". Đây là 2 câu trong bài thơ *Tống hân tiếu ẩn trụ Long Tường tự* (送欣笑隱住龍翔寺) được rất nhiều người yêu thích. Tuy nhiên, khi nghe 2 câu trên, một ông già ở Sơn Đông đã đề nghị Tát Thiên Tích đổi chữ *văn* (聞: nghe) thành chữ *khan* (看: xem, ngắm). Thiên Tích hỏi tại sao phải đổi. Ông già đáp: "Đường nhân hữu lâm hạ lão tăng lai khan vũ" (Vào đời Đường, có vị tăng già trú dưới rừng ngắm mưa). Thiên Tích bái phục, cúi đầu tôn ông là *nhất tự sư*.

Ngoài ra, trong Hán ngữ còn có thành ngữ *Nhất tự chi sư* (一字之師), cũng có nghĩa tương tự, được sử dụng trong bộ sách *Hạt lâm ngọc lộ* (鶴林玉露), tập 13, của La Đại Kinh thời Nam Tống, trong *Ngũ đại sử bổ* (五代史補) của Đào Nhạc

thời Bắc Tống và trong *Phẩm hoa bảo giám* (品花寶鑑) của Trần Sâm thời nhà Thanh.

Nhiều người cho rằng từ những thành ngữ trên, người Việt đã phát triển thành câu *Nhất tự vi sư, bán tự vi sư*. Tuy nhiên, theo chúng tôi, *Nhất tự vi sư* (一字為師) có khả năng là của Trung Quốc, vì đã từng xuất hiện trong bộ *Trần Thị Liên Châu tập* (陳氏聯珠集), quyển 10 của Thang Tín Đồ (năm 1802). Ngoài ra, trong Hán ngữ còn có câu *Nhất nhật vi sư, chung thân vi phụ* (Một ngày cũng là thầy, suốt đời mới là cha). Chỉ có thành ngữ *Bán tự vi sư* (半字為師) mới có khả năng là của Việt Nam, kết hợp với thành ngữ *Nhất tự vi sư* của Trung Quốc để thành *Nhất tự vi sư, bán tự vi sư* (Một chữ cũng là thầy, nửa chữ cũng là thầy).

Wương Trung Hiếu

CHUYÊN ĐỜI CHUYÊN NGHỀ

Nhà văn Nguyễn Hoài Nam bắt mạch... tình yêu

Không chỉ là bác sĩ giỏi về tĩnh mạch và lồng ngực, nhà văn Nguyễn Hoài Nam (hội viên Hội Nhà văn TP.HCM, ảnh) còn là tác giả của nhiều cuốn sách về y khoa hấp dẫn như: *Câu chuyện Y khoa* (NXB Trẻ); *Cập nhật điều trị bệnh Basedow*, *Cập nhật điều trị ngoại khoa lồng ngực và tim mạch*, *Phẫu thuật nội soi lồng ngực* (NXB Y học). Các tác phẩm văn chương của ông đã xuất bản cũng được độc giả yêu thích và tìm đọc: *Viết từ bệnh viện* (ký sự), *Nửa đêm xuống phố* (ký sự, NXB Trẻ); *Những linh hồn sau cánh cửa* (truyện ngắn và bút ký, NXB Hội Nhà văn). Đặc biệt, sau khi cuốn *Bởi yêu nhiều nên khỏe ấy mà* được đón nhận nên "thừa thắng xông lên", Chủ tịch Hội Tĩnh mạch TP.HCM - nhà văn Nguyễn Hoài Nam tiếp tục... bắt mạch tình yêu qua tác phẩm mới nhất *Chuyện tình cuối mùa đông* do NXB Thanh Niên ra mắt độc giả sáng 19.11. Mới

vừa đọc xong, nhà văn Nguyễn Trường phải thốt lên: "Hình như tác giả rất cô đơn, nhiều bài ta thấy nổi cô đơn đè nặng trong tâm hồn người viết..."

Sinh ra tại Hà Nội năm 1961, nhà văn Nguyễn Hoài Nam sau thời gian học tập và làm việc tại nước ngoài đã chọn mảnh đất phương nam lập nghiệp, mở bệnh viện. Ai từng gặp "bác Nam" đều cảm nhận sự nhẹ nhàng, ấm áp trong giọng nói Hà Nội cũng như sự thân thiện toát ra từ phong thái của ông. Nếu tiếp xúc lâu hơn, mọi người sẽ nhận thấy ông là một bác sĩ tận tâm với nghề và giàu lòng trắc ẩn, bởi đơn giản ông không chỉ là bác sĩ giỏi mà khi xem tác phẩm mới *Chuyện tình cuối mùa đông*, càng cảm nhận sự sâu sắc của nhà văn trong việc bắt mạch tình yêu và những cảm xúc sâu lắng của con người.

Lê Công Sơn

ẢNH: Q. TRẦN

sang Tân Cương

Trạm đóng dấu chính thức nhập cảnh vào Trung Quốc ở Tashkurgan

ẢNH: CHIBOOKS CUNG CẤP

Hình ảnh để nhân viên xem, nếu trong máy có ảnh chụp cửa khẩu thì bạn sẽ phải xóa ngay lập tức. Sau đó, mỗi người sẽ đứng trước máy scan (quét) toàn bộ cơ thể. Sau khi hoàn thành kiểm tra về người và hành lý, lúc này, xe cũng đã được kiểm tra sơ bộ xong. Chúng tôi lại quay về ngồi trong xe và tiếp tục đợi thêm một tiếng đồng hồ trong cơn mưa tuyết vì thủ tục thông quan chưa xong.

Sau đó, ba cảnh sát người

Trung Quốc cầm bản scan màu của chiếc xe chúng tôi đi lên, họ lục tung từng cái ghế, từng ngõ ngách, kiểm tra cả bánh xe và không nói gì cụ thể. Chúng tôi lại mòn mỏi đợi trong cái lạnh buốt thêm 30 phút nữa thì thấy một anh cảnh sát cầm cặp táp xuất hiện và đi theo xe, để đảm bảo trên đường chúng tôi về Tashkurgan đóng dấu nhập cảnh, không có ai bỏ trốn dọc đường. Tổng cộng thời gian

kiểm tra ở đình đèo này là hơn bốn tiếng.

Chiếc xe cũ kỹ cả tầng bắt đầu lăn bánh chậm chậm trong cơn mưa tuyết nặng nề và ẩm đậm. Tuyết vẫn rơi mù mịt, trời tối om om. Tôi gần như không còn nhìn thấy gì ở phía trước. Cái lạnh và độ cao khiến tay chân tôi đông cứng và tê liệt.

10 giờ đêm.

Tashkurgan.

Cả cửa khẩu chỉ còn mỗi nhóm chúng tôi.

Tôi với tư cách là trưởng nhóm đã bị đưa vào phòng riêng.

"Vi sao cả nhóm lại đến Tashkurgan?"

"Nhập cảnh vào Trung Quốc với mục đích gì?"

"Hướng dẫn viên phía Trung Quốc là ai?"

"Lịch trình sẽ đi những nơi nào ở Trung Quốc?"

"Visa Trung Quốc xin như thế nào?"

Khi biết chúng tôi tự mò mẫm đi bụi, không có hướng dẫn viên theo cùng, các nhân viên hải quan đã ngạc nhiên tột độ và ngay lập tức lấy hộ chiếu, trong đó có visa Trung Quốc của tôi đi kiểm tra.

Một lúc sau, nhân viên hải quan quay lại, hỏi:

"Vi sao nhóm lại đi nhiều địa điểm trải dài khắp từ Kashgar tới tận Tây An, qua bao nhiêu tỉnh của Trung Quốc như vậy?"

Lúc này, sau khi đã lấy lại được tinh thần, tôi hào hứng thao thao bất tuyệt rằng do tôi muốn đi dọc theo con đường tơ lụa, tôi muốn đi trên con đường mà ngày xưa, đại sư Huyền Trang đã từng đi qua, tôi muốn tận mắt nhìn thấy những thành lũy cổ đại còn tồn tại tới tận ngày nay và muốn tới

điểm khởi đầu của con đường tơ lụa là Tây An. Sau khi được lời như cời tấm lòng này, nhân viên hải quan đã trả lại hộ chiếu cho tôi, lịch sự chúc chúng tôi có một chuyến đi tốt đẹp và đóng dấu cho cả đoàn đi qua nhanh chóng.

Theo nhịp sinh học, sáng hôm sau, tôi thức dậy lúc tám giờ, thấy trời bên ngoài vẫn tối mịt mù. Định thần một lúc, tôi mới bàng hoàng phát hiện: Thực ra mới giờ ở đây chênh với Bắc Kinh khoảng hai tiếng, người ta sẽ có hai múi giờ gọi là giờ địa phương và giờ Bắc Kinh. Tám giờ sáng theo giờ Bắc Kinh mới chỉ là sáu giờ sáng ở Tashkurgan mà thôi. (còn tiếp)

(Trích từ Con đường tơ lụa: Vạm dặm xa từ Pakistan tới Tây An, Chibooks và NXB Lao động ấn hành).

Gọi đầu cho mẹ

TRƯƠNG VĂN TUẤN (Bến Tre)

Anh lại đến. Anh ngồi đó và chờ đợi - sau liệu trình của bác sĩ là phần của anh.

Cái kiểu ngồi của anh ngày càng khép nép, e dè. Càng ngày anh càng sợ, sợ mình không còn được vào đây để gọi đầu, cắt tóc cho người già - đầu là miễn phí. Anh làm việc này hơn một năm rồi. Anh tự nhủ phải cẩn thận thái độ, lời nói sao cho không mất lòng một ai. Đồ nghề anh mang theo chỉ là cái lược, tông-đơ, một chậu, một xô, một chai dầu gội - cũng phải giữ sao cho không vướng víu cản trở một ai. Anh phải biết giờ giấc, tính nết của bảo vệ, nhân viên ở từng bệnh viện mà anh đến.

Cộc tính, thêm cái tự ái của người đứng tuổi, nhưng anh vẫn phải xởi lởi để lấy lòng từng bảo vệ.

Có lần anh ngồi nhìn một điều dưỡng trẻ, tay cầm điện thoại tay đẩy xe lăn xuống dốc nhưng không chịu quay người lại cho lưng bệnh nhân tựa vào xe. Bệnh nhân khốn khổ ấy cứ bị đổ người về trước, suýt ụp mặt xuống đất. Định nhắc nhưng thôi. Chỉ là đôi lời nhỏ nhẹ không phải hơn thua nhưng biết đầu sau này anh không được vào đây gọi đầu cho ai nữa.

Có lần anh ngồi bên ngoài nghe một bác sĩ trẻ gắt gỏng, chán ngán vì bà cụ giường trong

cùng cứ ngơ ngác hỏi một đằng trả lời một nẻo, kêu hít mạnh vào nhưng cái lưng trở xương không chút động đậy. Người nhà thì thầm: bệnh viện tự thu tự chi nên nợ lương bác sĩ ba tháng rồi đó, vật tư cũng thiếu đủ thứ...

Anh định nói với người bạn trẻ kia: sau tất cả, mỗi sáng sớm vẫn được đi làm đã là vui rồi... Nhưng thôi, biết bao người già còn chờ anh gọi đầu giúp.

Người già sức yếu nên rất sợ lạnh, ít khi nào tắm vào buổi chiều. Nên anh tranh thủ vào buổi sáng rồi giúp họ đến đầu giờ chiều. Anh từng nuôi ba, rồi nuôi mẹ nhiều ngày, ở nhiều bệnh viện nên hiểu cái khát khao được gọi đầu, cắt tóc của người già. Năm ngồi một chỗ, thậm chí phải đi vệ sinh trong tã, nên người họ lúc nào cũng rít rầm, ngứa ngáy, tự tủi hờn vì thấy mình hôi tanh. Mỗi lần muốn tắm gội là cả một công trình vất vả gian nan, cần đến hai ba người bê đỡ.

Trước đây mẹ anh không thể ngồi lâu nên đành xê đầu ra mép giường, mấy anh chị em kẻ chậu vào rồi nhẹ vo đầu, rửa tóc. Không được mạnh tay nhưng thao tác cũng phải nhanh nhẹn để bà không phát lạnh vì gội lâu nước ngấm vào người. Mỗi lần gội đầu xong bà như trút được cả ngàn cân gánh nặng, ăn ngon, ngủ ngon được vài hôm.

Lúc trước anh chỉ gọi đầu giúp

người già thôi, sau anh còn nhận cắt tóc giúp nữa. Tóc các cụ ông không nhiều, nhưng cũng chính vì loe hoe nên làm ngứa tai ngứa cổ. Anh chỉ cần dùng kéo hoặc tông-đơ đi vài đường là xong.

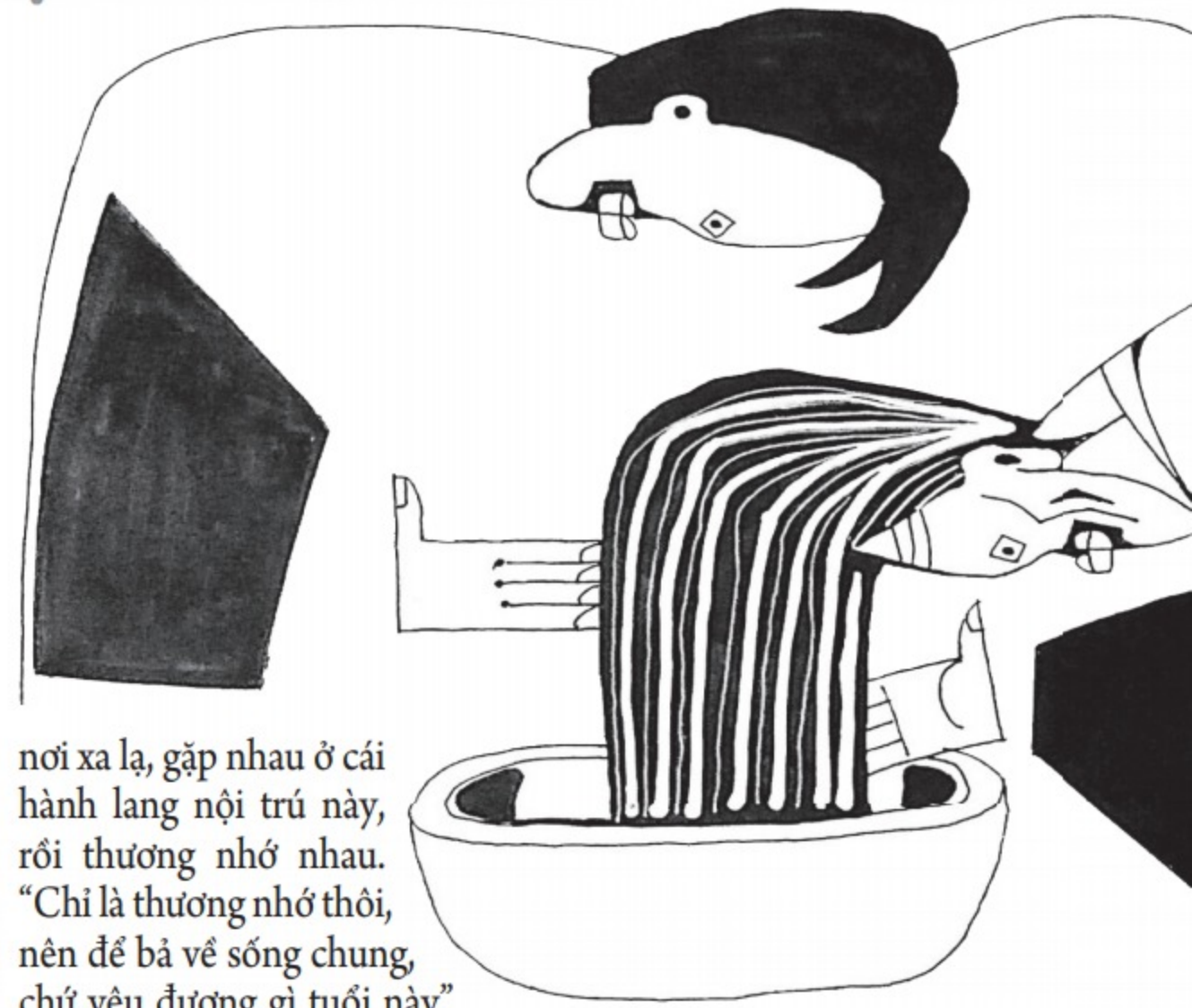
Những năm đi nuôi bệnh, thêm cả khoảng thời gian chăm chỉ gọi đầu này anh được tiếp xúc với nhiều người già. Trong cái chung yếu ớt, nhăn nheo vẫn hiện ra mỗi người một nét.

Có người đến cuối đời vẫn không dám ho hen lớn tiếng, mỗi cứ mím chặt *hư hư hự hự*, tiếng nòn ói cũng khe khẽ riêng tư. Nhưng cũng có người tận giây phút cuối đời dường như vẫn còn gì uẩn ức, cuống nộ, tiếng ho tiếng nòn cứ lạnh lạnh vọng khắp hành lang.

Có người cứ cả một đời giận dỗi, cho mỗi mình là đúng, con cháu làm gì cũng sai, cũng dở tệ. Có người sáng mai trút hơi thở cuối cùng nhưng chiều nay vẫn co ro, sợ con sợ cháu.

Có người, mới chớm già, cứ nhắm mắt là giật thót người ú ớ gọi chồng rồi chửi bới, trách hờn, kể lể. Những ghen tuông, căm hờn cố kìm nén thời trẻ, vô tình ngấm sâu trong từng hơi thở nặng nhọc lúc về già. Ông ngồi đó nhìn xa xăm, không rõ là đang ăn năn hay đang tưởng tượng về ngày tự do khi bà chìm trong giấc ngủ sâu.

Rồi anh chứng kiến cả những mối tình già. Hai ông bà ở hai

nơi xa lạ, gặp nhau ở cái hành lang nội trú này, rồi thương nhớ nhau.

"Chỉ là thương nhớ thôi, nên để bà về sống chung, chứ yêu đương gì tuổi này"

- ông giải thích thế khi thấy con cháu bưng mặt phản đối. Lần chữa trị này con cháu chưa thuận ý, nên họ hẹn lần sau, lần sau lên chữa bệnh rồi tính tiếp. Người già cứ một hai tháng lại đi viện trùng tu sức khỏe ấy mà. Nhưng tháng sau chỉ có một người quay lại ngồi chờ ở hành lang cũ, người kia không kịp lên nữa.

Ba mẹ anh cũng quen biết thêm nhiều người già khi điều trị tại bệnh viện dân tộc. Họ hằng ngày cùng nhau được làm thuốc, con cháu người này đẩy giúp xe lăn, đổi giúp bình nước nóng, mua giúp phần cơm chay cho người nọ. Đêm đêm họ rì rầm tâm sự chuyện đời xưa. Hết một tháng, hoặc hết một liệu trình, họ được về nhà ít hôm rồi quay lại làm thuốc tiếp. Mỗi lần chia tay là họ hẹn nhau, ráng nha anh, ráng nha chị, tụi mình gặp nhau thêm vài lần nữa. Như bao cuộc hẹn khác, có khi gặp lại, có khi không.

Mỗi lần vào bệnh viện gọi đầu giúp người già, anh đôi khi gặp lại người cũ. Anh gặp những người con cháu, trước thì họ nuôi ông, nay nuôi bà. Anh cũng gặp lại những bệnh nhân trước nằm cùng phòng với mẹ anh.

- Mẹ con khỏe không?

- Dạ mẹ con mất rồi.

Bà cụ im lặng. Rồi vu vơ:

- Trước mẹ con bị sao, quên rồi?

Hỏi cho hỏi thế thôi, chứ người già quanh đi quẩn lại cũng có chừng ấy bệnh.

Đau nhức nên mất ngủ, mất ngủ thì lại đau nhức, tim mạch, huyết áp, suy nhược, khó ăn... Rồi thành ra tối tệ, cứ đau, cứ rên.

Riêng mẹ anh thì cứ ám ảnh về bệnh tiêu hóa. Có lần mẹ anh đi tái khám, bà kể tận mắt chứng kiến một người phụ nữ ngang ngang tuổi đi đại tiện ra quần, ngay tại sảnh chờ. Mùi hôi, chất bẩn không cách nào che giấu.

NGUYỆT CHU (Hà Nội)

Nhà ông Du ở cạnh chùa làng. Ngôi nhà ngói của ông ngót trăm năm. Còn ngôi chùa làng thì chắc đã vài ba thế kỷ. Trong sân chùa có cụ thị cổ thụ. Cứ đến mùa thu, hương thị lại vậy gọi chim về.

Ông Du có khu vườn rộng, bốn mùa xanh ngát hương đưa. Ông thích đắm chìm trong không gian thanh sạch của hoa lá cỏ cây. Ngoài cây khế ngọt trĩu quả ở đầu nhà, cây ổi găng ở góc vườn, còn lại ông trồng toàn cây thuốc nam. Ông bảo, dân mình còn nghèo, nhiều khi những cây lá trong vườn cũng giúp được bà con trị những bệnh thông thường. Thế là ai cảm

cúm hay đau sốt gì đều qua nhà ông xin một vài nắm lá. Vài lần dùng là khỏi. Ông chẳng lấy tiền ai bao giờ. Mấy thứ lá cỏ mà có ích với mọi người là quý lắm rồi, tiền nông, ân huệ làm chi. Ông nâng niu từng chiếc lá, từng chồi non, bắt sâu nhện cỏ. Hàng cúc tần phủ đầy tơ hồng vàng óng bao quanh khu vườn. Những sắc xanh hân hoan chào ngày mới trong bài ca điệp lục. Nào là bạc hà, húng chanh, hương nhu, ngải cứu, gừng, sả, cam thảo đất, bồ công anh, ké đầu ngựa, giảo cổ lam... mỗi sắc xanh kể một câu chuyện. Trên cái nền xanh miên man ấy là những khóm huyết dụ bập bùng như lửa cháy bên cạnh

đám lá đơn mặt trời, khóm cà gai leo trĩu cành những quả chín đỏ rực như những chiếc đèn lồng tí hon... Ông Du đi giữa những sắc màu của sự sống, thấy lòng nhẹ nhõm. Những chú chào mào ríu rít gọi nhau bên những trái ổi vàng thơm. Cây khế chín mọng còn đang vẫy gọi phượng hoàng. Ông bứt vài nắm lá thuốc bỏ vào cái rổ rồi quay trở vào sân. Rửa tay chân cho sạch sẽ, ông bưng cái rổ lá và đi ra khỏi nhà.

Ngôi chùa yên tĩnh quá. Ông Du như nghe thấy cả hương thị đang cựa mình trong gió. Những quả thị vàng ươm, căng bóng nín đầu cành. Cụ thị trăm tư qua ngút

ngàn thời gian. Từ gốc rễ già nua, sần sùi, mọc mầm vươn ra cành lá mỡ màng xanh. Từng chùm tám gửi bám trên thân cây nở hoa vàng đung đưa theo tiếng chuông ngân. Những rêu phong ánh lên sắc xanh của vĩnh hằng.

Ông Du đẩy cửa, bước vào ngôi nhà ngang. Sư thầy bị cảm, nằm trên giường. Ông đem lá thuốc sang, sắc lấy bát thuốc cho thầy. Bạch thầy, thầy khá hơn chưa? Sư thầy mở mắt, gượng ngồi dậy. Ông Du đẩy à, tôi đã đỡ hơn rồi.

Ông Du đỡ sư thầy ngồi thẳng và uống hết bát thuốc. Thấy cứ uống thêm vài lần, đến mai là khỏi thôi.

Mùi thơm của thuốc lan tỏa khắp căn phòng. Đấy thầy xem, mùi thơm dễ chịu quá phải không? Cây cỏ quanh ta thật diệu kỳ. Và các cụ ta là những bậc kỳ tài khi phát hiện ra lá cỏ lại là những bài thuốc quý.

Một lát sau, ông Du khép cửa bước ra ngoài. Hôm nay, chú tiểu đi vắng. Ông cầm chổi quét dọn gian thờ và sân vườn nhà chùa. Mới có hai ngày không được đánh cờ với sư thầy mà ông Du đã thấy trong người bứt rứt không yên. Bỗng có tiếng gọi ông từ đằng sau.

Là thằng cả. Nó cầu nài bảo ông nhà không ở sao lại cứ ra chùa, mà lại còn đi quét chùa không công. Ông im lặng cất cái chổi vào bếp rồi theo con về nhà.

Thì ra thằng con ông đưa vợ về chơi. Ông nhớ lần cuối đứa con dâu trưởng về thăm ông là cách đây đến mấy năm. Vừa nhìn thấy ông, chị ta đã đơn đả chào hỏi và dúi vào tay ông gói quà ghi toàn chữ tây. Bố nhớ tám bố đấy. Rồi thằng con ông nhanh nhẩu đặt vào tay ông cốc nước mát. Bố già rồi, giờ phải an dưỡng, sao cứ làm mấy chuyện mệt người. Người ta thấy lại trách vợ chồng chúng con không biết ăn ở. Bố đã quyết định chưa? Bố bán mảnh đất này đi, về ở với chúng con để chúng con còn được phụng dưỡng bố. Mẹ thì đi sớm quá, con chưa kịp báo hiếu, giờ chỉ còn bố là nơi chúng con nương tựa tinh thần. Cô vợ ngồi bên cạnh cũng gật đầu lia lịa, hai tay nắm chặt tay bố chồng, nước mắt rơm rớm.

Ông Du trầm ngâm một hồi. Anh chỉ cứ để tôi sắp xếp đã, cho ổn thỏa.

Được một lúc, hai vợ chồng người con cả xin phép ra về. Ông Du thở dài não nột. Ông biết,

MINH HỌA: TUẤN ANH

Biết bao ánh mắt hốt hoảng lẫn e dè bao vây người phụ nữ đơn độc kia. Bà khùng hoảng đến mức quay cuồng, đi sang trái rồi sang phải, không biết hướng nào là nhà vệ sinh. Mẹ anh cũng già cả yếu ruột, ngoài cái tã quần đang mặc, trong túi xách lúc nào cũng mang theo quần dự phòng. Mẹ anh đã cố đi theo người phụ nữ ấy để đưa cho bà thay, nhưng bà xấu hổ, cứ cuống cuống đi miết, rồi mất hút ở cuối dãy hành lang.

- Rồi sau này tao cũng vậy đó - Bà thờ dãi suốt dọc đường về nhà.

Bà ám ảnh đến mức đêm ngủ mà ú ớ, thảng thốt. Ruột người già vốn không khỏe nay càng yếu hơn vì ám ảnh, sữa không dám uống, rau không dám ăn, nước súp lễ đường không dùng được... Anh chị em nhà anh hay kêu trời: Do tư tưởng nên sinh bệnh thêm đó thôi!

Lần ấy mẹ anh bệnh liên hoàn, chúng nó kéo chứng kia. Cả gia

đình dốc sức theo đuổi các liệu trình từ bệnh viện công đến bệnh viện tư, từ tuyến tỉnh đến thành phố lớn. Mẹ anh nằm đó thêm thiệp, truyền dịch này dịch khác, chuyển từ phòng nọ sang phòng kia. Bốn tháng trời bỏ công bỏ việc, thức ngày thức đêm, cả nhà thay nhau bê đỡ, thay tã, lau mình.

Cuối cùng mẹ anh cũng về nhà được.

Tưởng thế nào mừng.

Rồi một hôm anh nhận được thông báo từ chị gái rằng mẹ đang cùng các bạn già ngồi xe đi thăm khám bệnh tiểu hóa ở một địa chỉ rất hay ho nọ. Nỗi bức bối của người già vì phải thường xuyên đi đại tiện còn ám ảnh nặng nề trong bà. Cái hay ho của liệu trình mới chưa thấy đâu, chỉ thấy bà mệt nhọc vì đường xa dần xóc, gập ghềnh. Mọi thứ trong bà dường như gãy đổ hết, bà lại mệt, lại nằm liệt. Anh có cần nhần, trách móc vì tiếc công sức trước đó của cả gia đình và của bà.

Hôm trước bà nhắc anh về gọi đầu giúp, anh dạ nhưng rồi chần chừ: mới đi làm về còn mệt, chưa thay đồ, chưa tắm giặt... nên hẹn sáng mai. Sáng hôm sau anh về thì mẹ không còn nữa.

Lạ vậy đó, nhà là nhà mình, mà mỗi lần về thăm lại hay chần chừ vì những lý do không đâu, còn bận, còn mệt, còn chưa tắm rửa...

- Thôi cũng mừng cho mẹ con, hết đau hết mệt. Chứ cô còn mệt quá...

- Dạ.

Nhưng mỗi khi chạm vào nước, anh cứ thấy có cái gì đó trong suốt vương vương ở giữa những kẽ tay, như sợi tóc bạc của mình. Anh đưa tay lên ngang

mặt, nhìn thì không thấy gì.

Lần cuối gọi đầu cho mẹ, anh hẹn nhưng không kịp.

Rồi một xế chiều anh ngồi ở nhà chờ sân bay, lướt điện thoại. Một người dùng mạng xã hội nhật được đầu đó cái clip đã cũ quay tại bệnh viện, và đăng lên với dòng cảm thán: Khổ thân bà cụ!

Đoạn clip ngắn quay lại cảnh người phụ nữ lớn tuổi bất hạnh đi đại tiện ra quần, ngay tại sảnh chờ. Mùi hôi, chất bẩn không cách nào che giấu. Biết bao ánh mắt hốt hoảng lẫn e dè bao vây người phụ nữ đơn độc. Bà quay cuồng, đi sang trái rồi sang phải, không biết hướng nào là nhà vệ sinh.

Và đó chính là mẹ anh. Người phụ nữ bất hạnh trong câu chuyện hôm đó bà kể lại là chính bà. Vì xấu hổ mà bà không nói thật. Lúc đó anh ở đâu? Đang tranh thủ đi làm việc nọ việc kia rồi hẹn: chút con quay lại?

Anh co rúm người đứng giữa nhà chờ, rồi luống cuống sang trái, sang phải để tìm lối ra. Anh há họng khóc nhưng không ra tiếng như lúc bé nghịch dại để lá cỏ cửa đứt kẽ tay.

Anh loay quanh khắp thành phố rồi ghé vào tiệm tạp hóa bên đường, mua chậu, mua xô. Anh ghé vào khoa lão của bệnh viện gần nhất, giọng giấu chút nước nờ:

- Gọi đầu không cô ơi! Gọi đầu không bà ơi! Gọi đầu miễn phí không bà ơi!...

Rồi cứ rảnh là anh đi, bệnh viện này bệnh viện kia, ai gọi gấp anh cũng vào.

Đôi khi gặp lại những người quen xa lạ.

Đôi khi nước cũng chảy ướt lớp khẩu trang. ♡

vài hôm nữa nó sẽ lại về giục ông. Cũng như thằng con thứ hai, mấy hôm trước về báo ông bán đất đi rồi sang ở với nó. Cả thằng thứ ba nữa, thằng này thì lại báo thằng ông là đang làm ăn thua lỗ nên xin ông cái mảnh vườn để trả nợ. Nhà không có mụn con gái nào, ông cũng chưa được săn sóc bát cơm, miếng nước của người con dâu nào. Vậy mà giờ, chúng chỉ nhằm nhằm dòm ngó mảnh đất của tổ tiên để lại. Mà căn bệnh quái ác đang ủ trong người ông thì chúng chẳng hề hay biết. Thôi cũng đành, mỗi người một kiếp. Giờ ông đã gần đất xa trời, đầu thế quản lý nổi những đứa con.

Sau ba hôm bứt rứt trong người, đến giờ ông Du lại mới được chơi cờ cùng sư thầy. Ông cười, bảo, chả nhẽ tôi lại ngồi chơi một mình. Sư thầy cũng cười hiền từ, thế nên tôi nào dám ồm lâu. Họ cùng cười sáng khoái trong buổi sáng mùa thu trong trẻo. Những quân cờ vây đen trắng giăng giăng trước mắt họ, như một mê cung của cuộc đời, mà rồi, ai cũng phải tìm cách vượt qua. Có người qua sớm, có người qua muộn những khổ ải của nhân gian. Chén trà sen thoang thoang

hương đưa. Sư thầy bảo, đây là gói trà ướp những bông sen cuối vụ trong ao chùa. Cả một mùa hạ đã chưng cất những nắng, gió, sương vào từng cánh hoa cho một lần sau chót dịu dàng. Ông Du nhấp chén trà, thấy đầu lưỡi như tan ra cùng vị chan chất, ngọt ngào mà lâng lâng như mê như say. Trà ngon, trà ngon! Để mai tôi sẽ mời thầy món trà đặc biệt. Tôi đã cất công sao vàng hạ thổ rồi đem đi ủ những loại trà cũng là những vị thuốc quý. Khi kết hợp với nhau chắc chắn sẽ là một thức trà có một không hai.

Cứ thế, câu chuyện của hai người kéo dài mãi tới trưa. Mà ván cờ vây vẫn còn dang dở. Một vài người khách đến thắp hương bái Phật cũng được sư thầy mời ngồi lại thưởng trà. Chú tiểu làng xăng dọn dẹp, quét tước rồi lại kính những người khách vài trái thị thơm để mang về. Ông Du thấy lòng bình yên quá. Hàng hoa nguyệt quế trút hương mê đắm, dâng sắc trắng đến kiệt cùng. Chón này, đầu cũng là những sắc màu thơm thảo. Chợt ông thoáng một chút tiếc nuối. Nhưng mà, rồi ai cũng chẳng về cõi Phật.

Được sự giúp đỡ của người bạn

thân trên thành phố, ông Du đã lập xong bản di chúc. Ông nghĩ về ba đứa con trai, những đứa con dâu và những đứa cháu nội. Có lẽ, người già không hiểu được cách sống của lớp trẻ nên cứ mãi lạc hậu. Ông nhớ về những lần về nhà các con chơi. Đứa thì đưa ông lên tận tầng 30 của chung cư như cái chuông chim, tứ bề kín mít, đứa thì cho ông ở trong căn nhà bé thế nhưng khóa cửa suốt ngày. Chẳng đứa nào hỏi xem là ông cần gì, muốn gì. Ở trong những căn phòng lộng lẫy, giữa những gió và những hương nhân tạo, ông nhớ se sắt góc vườn sức mùi thảo mộc, nhớ sân chùa vương hương thị trong mỗi bước chân. Ông nâng nặc đôi về, con cháu bảo ông gần đỡ. Chúng bảo, muốn được báo hiếu. Nhưng ông ở cái gian nhà ngồi quen rồi. Đúng là, nhà của cha mẹ là nhà của con, nhưng nhà của con thì không phải là nhà cha mẹ. Ai đó đã từng nói thế...

Đó là một ngày mưa bão mịt mịt. Những trái chín trong khu vườn của ông dập nát. Những bụi cây thuốc nam tươi tắn, rũ rượi trong mưa. Những chú chim non ngắc ngờ trước cái tổ bị gió lốc cuốn đi trong chớp mắt. Ông Du

MINH HỌA: TUẤN ANH

Vị họa sĩ tài hoa tốc ký
Mười bảy phút thăng hoa
Chỉ còn tiếng chì bay trên giá vẽ
Chỉ còn ngôn ngữ của ký họa mệnh mông

Người mẫu ngồi yên với ánh nhìn ra ngoài khung cửa
Một nụ cười ngưng đọng trên môi
Hai bàn tay đan tư thế kiết già
Hoa nắng rơi trên làn tóc

Dòng sông Cổ Cò vẫn thao thiết về với phố
Thương thuyền vội vã ngược dòng
Rồi êm ả từ biệt nơi dòng sông phát thủy
Hương quế trong nội thơm ngát đỉnh Sơn Trà

Mười bảy phút nhìn rất xa vào khoảng không mười bảy thế kỷ
Đâu đây làn điệu dân ca Po Nugar thăm thẳm Mẹ Xứ Sở bầu ngực căng tràn
Đâu đây hương sen trên cánh tay thần Shiva lan tỏa
Đâu đây tiên nữ Apsara uốn cong một vũ điệu nổi bật đất với thần linh

Mười bảy phút hoàn thành một chân dung ký họa
Người họa sĩ thay bút để lạc khoản
Cùng lời khen tặng khuôn miệng duyên kiên định một nỗi buồn Chăm
Người mẫu nhận ra đúng cội nguồn mình trong từng nét ký họa xa xăm...

nằm trên giường, cố nén cơn đau. Quận thắt, vò xé, bóp nghẹt. Rồi mất ông nhòa đi, thấy mình bỗng bồng bồng trôi về một miền mây trắng. Những tiếng chuông ngân vang, sư thầy nhắm mắt niệm câu kinh và đôi tay lần tràng hạt. Trên đỉnh trời mây trắng, Phật ngự ở đài sen lấp lánh. Ông bay lên cùng gió thoảng đưa hương thị, bay mãi lên tới đỉnh trời.

Hôm sau, người ta phát hiện ra ông Du đã ra đi vào đêm mưa bão ấy. Chú tiểu cố nén những giọt nước mắt, gọi ba đứa con ông về làm tang. Đến lúc này, những người con mới biết bố mình chết vì trọng bệnh. Họ tranh nhau kể lể, khóc than, lại trách bố không nói ra bệnh tình của mình để cho họ cùng chạy chữa. Nhưng tất cả đã muộn rồi. Sư thầy lặng lẽ làm lễ siêu độ cho linh hồn của ông nương tựa nơi cõi Phật.

Người bạn thân của ông Du và luật sư đã có mặt ngay trong

lễ tang để công bố bản di chúc mà ông để lại. Ai nấy đều sững sờ. Không ai nghĩ ông sẽ tặng lại mảnh vườn rộng rãi và xinh đẹp ấy cho nhà chùa, để sư thầy ngày ngày thay ông chăm bón những cây thuốc quý chữa bệnh cho dân nghèo. Còn ngôi nhà năm gian của ông sẽ là nơi thờ tự chung cho cả ba đứa con, không ai được bán. Những đứa con ông ngăn ra. Thôi, đúng là của chùa, của chùa rồi!

Sớm nay, sư thầy ngồi chơi cờ một mình. Vẫn là những quân cờ đen trắng vây mịt mịt như mê cung, nguyệt quế vẫn dâng hương, thị vẫn thơm từ trong tận cõi lòng mà ông Du không hiện hữu. Chỉ còn linh hồn ông phảng phất đâu đây, trong mỗi dáng hình cây cỏ, mỗi nhánh hoa thơm, trái ngọt. Sư thầy uống chén trà được chưng cất từ tâm lòng thơm thảo của ông Du. Đúng là tâm trà, một thức trà có một không hai, có thể thanh lọc tâm hồn để chúng sinh khắp nhân gian hướng về cõi Phật. ♡

NGUYỄN TRƯƠNG QUÝ nhà Hà Nội học thế hệ mới

NGŨ YÊN
(thực hiện)

Với nhiều đầu sách khảo cứu Hà Nội, Nguyễn Trương Quý được coi là nhà Hà Nội học thế hệ mới.

Trong một tự bạch, nhà văn, nhà nghiên cứu Nguyễn Trương Quý chia sẻ: “Đã in khoảng một tá đầu sách, gồm tản văn, truyện ngắn, khảo cứu. Có lẽ đề tài của những cuốn đầu được gom lại dưới cái mũ chung là Hà Nội nên mọi người mau chóng mặc định coi như một tác giả chuyên về Hà Nội, cho dù bản thân lúc ấy thấy cũng chưa bòn gò với đề tài có vẻ rất kinh điển ấy”. Giờ đây, với *Triệu dấu chân qua những cửa ô* (Công ty Nhã Nam và NXB Phụ nữ VN), đã có thể gọi anh là nhà Hà Nội học thế hệ mới.

“HÀ NỘI XUA CÓ NHỮNG THỜI KỲ SINH ĐỘNG VÀ RỰC RỠ HƠN MÌNH TỪNG NGHĨ”
Có thể thấy các tác phẩm của anh gần gũi với Hà Nội. Khi tìm tư liệu về Hà Nội, điều anh cảm thấy rõ nhất là gì?

Tôi có cảm giác như được tái khám phá văn hóa của những thời kỳ trước đây, thấy những thời kỳ đó sinh động và rực rỡ hơn mình nghĩ. Trước đây mình hay cho những dòng văn lãng mạn hay bị “nước đường”, nhưng giờ thì có thể thấy những cọt xát của thời đại. Khi chúng ta đặt những dòng văn của Nguyễn Tuân đối thoại với dòng văn của Khái Hưng chẳng hạn, mình thấy những cá tính mỗi con người trong cuộc sống. Hà Nội cũng thú vị nhờ thế.

Nhân anh nói chuyện các nhà văn thể hiện cá tính khi có cọt xát với Hà Nội, nhà thơ Nguyễn Bình từng được nhận xét là con người bị thành thị đè

Hai cuốn sách ra mắt năm 2022 của Nguyễn Trương Quý: *Triệu dấu chân qua những cửa ô* (ra mắt tháng 10) và *Thời thanh xuân của tân nhạc ái quốc* (sẽ ra mắt vào tháng tới)

Hà Nội là một chiến địa văn hóa. Rõ ràng rất nhiều người có thể không thích, hoặc ghét Hà Nội... nhưng rõ ràng đó vẫn là một chiến địa văn hóa. Câu chuyện liên quan đến văn nghệ sĩ càng làm cho Hà Nội được chú ý hơn.

bep. Có phải Hà Nội đã đè bẹp ông ấy không?

Rõ ràng ông ấy bị choáng ngợp vì sắc thái rực rỡ của thành thị, thành thị cũng cung cấp cho ông ấy thức ăn tinh thần. Nguyễn Bình nhìn thấy Hà Nội có sức ma mị của không gian khác, sự kế tục của chuyện cổ tích, thấy những cánh tay ngà qua cửa sổ. Khi khảo lại Nguyễn Bình với Hà Nội, tôi thấy ông ấy có độ tinh quái của người nhập cư. Ông Nguyễn Bình và nhiều văn nghệ sĩ khác là người nhập cư. Họ thể hiện sự hòa nhập vào một đô thị mới như thế nào. Kể cả Văn Cao cũng thế, cũng là người nhập cư Hà Nội, ở nhờ nhà bạn và viết những bài hát cách mạng sau khi đã viết nhiều

bài hát lãng mạn. Bối cảnh đô thị Hà Nội khi đó có độ tự do về mặt tư duy khiến người ta có thể mở hết biên độ tưởng tượng.

Quay lại câu chuyện tưởng tượng. Chúng ta quen với việc nghiên cứu Hà Nội thì phải dò sách, dò tư liệu, bám vào tư liệu sử. Anh thì sao, để nhìn thấy biên độ tưởng tượng của văn nghệ sĩ về Hà Nội, những nghiên cứu của anh theo phương pháp nào?

Tôi nghĩ là nhân học đô thị và truyền thông văn hóa. Tôi quan tâm đến cơ chế tạo ra những câu chuyện, những biểu tượng văn hóa. Cơ chế tạo ra quan trọng hơn sản phẩm hữu hình. Cũng cơ

Nhà Hà Nội học Nguyễn Trương Quý

ẢNH: NVCC

Nguyễn Trương Quý sinh năm 1977, anh có thiên hướng văn học từ nhỏ và học chuyên văn Trường PTTH Hà Nội - Amsterdam khóa 1992 - 1995. Anh tốt nghiệp ĐH Kiến trúc Hà Nội năm 2000.

Nguyễn Trương Quý đã in hơn 10 đầu sách, gồm tản văn, truyện ngắn, khảo cứu. Đó là *Tự nhiên như người Hà Nội* (2004), *Ăn phở rất khó thấy ngon* (2008), *Hà Nội là Hà Nội* (2010), *Xe máy tiểu ngạo* (2011), *Còn ai hát về Hà Nội* (2013), *Dưới cột đèn rót một ấm trà* (2013), *Mỗi góc phố một người đang sống* (2015), *Lê la quà vật & Ăn quà xuyên Việt* (đồng tác giả, 2016), *Một thời Hà Nội hát - Tim cũng không ngờ làm nên lời ca* (2018), *Hà Nội bảo thể là thường* (2020)...

Nguyễn Trương Quý từng làm biên tập viên nhà xuất bản 11 năm. Sau đó, anh đi học và tốt nghiệp thạc sĩ quản lý truyền thông, Trường ĐH Stirling (Anh) năm 2018. Anh nhận ra mình có ham thích nhất định đối với các đề tài lịch sử và những vấn đề của truyền thông văn hóa.

Anh nhận giải thưởng Bùi Xuân Phái, Vì tình yêu Hà Nội 2019 cho cuốn du khảo *Một thời Hà Nội hát - Tim cũng không ngờ làm nên lời ca*.

Ngoài viết văn, Nguyễn Trương Quý có theo đuổi việc vẽ tranh và muốn đi xa hơn trong địa hạt này. Đó chính là ước vọng đầu tiên thời thơ ấu của anh.

chế đấy thế mà với ông này đề ra món này, ông kia đề ra món khác.

Chẳng hạn, trong cuốn *Triệu dấu chân qua những cửa ô*, concept của sách là quan sát khả năng chuyển động của Hà Nội, người ta di chuyển bằng cái gì qua các cửa ô như mắc cửi ấy. Tôi khảo người ta đi bộ thế nào, đi xe, đi tàu điện, tàu thủy, tàu hỏa, máy bay. Cùng là đi bộ có ông Nguyễn Triệu Luật đi bộ ở đường Trường Thi. Ông ấy lấy câu chuyện dạy học trò để kể Hà Nội có con đường thẳng như kẻ chỉ dài 6 ngàn thước nối từ ô Cầu Giấy thẳng đến cửa Nhà hát Lớn - Nhà hát Tây. Ông ấy hỏi, các anh có biết có cái gì không. Rồi ông kể sự tích đây có Văn Miếu, nơi treo bảng vàng, những người nào đã phần chí đã bỏ đi, người chống Tây, người nào lỡ thời... bằng giọng hơi ngậm ngùi. Ông ấy ngược về quá khứ. Ông ấy cũng nói đã học được từ một phim hài Pháp

có tên *Ngược đường Champs-Élysées*, trong đó có nhân vật xuyên không. Văn của ông biến ngẫu, réo rắt và có tính chất hơi bảo thủ.

Cũng ở Hà Nội, có một người đi bộ khác là ông Văn Cao. Ông ấy kể chuyện viết *Tiến quân ca* như thế nào, đã đi bộ như thế nào. Ông kể chuyện mình đi lang thang qua các phố Hàng Bông rồi đi ngược lên Bờ Hồ. Cuộc đi bộ đấy nảy ra ý niệm cách mạng, lật đổ, viết bài hát tưởng tượng về một đoàn quân mới. Tôi đặt tên cho bài viết đó là *Ngược đường gặp ghênh xa*.

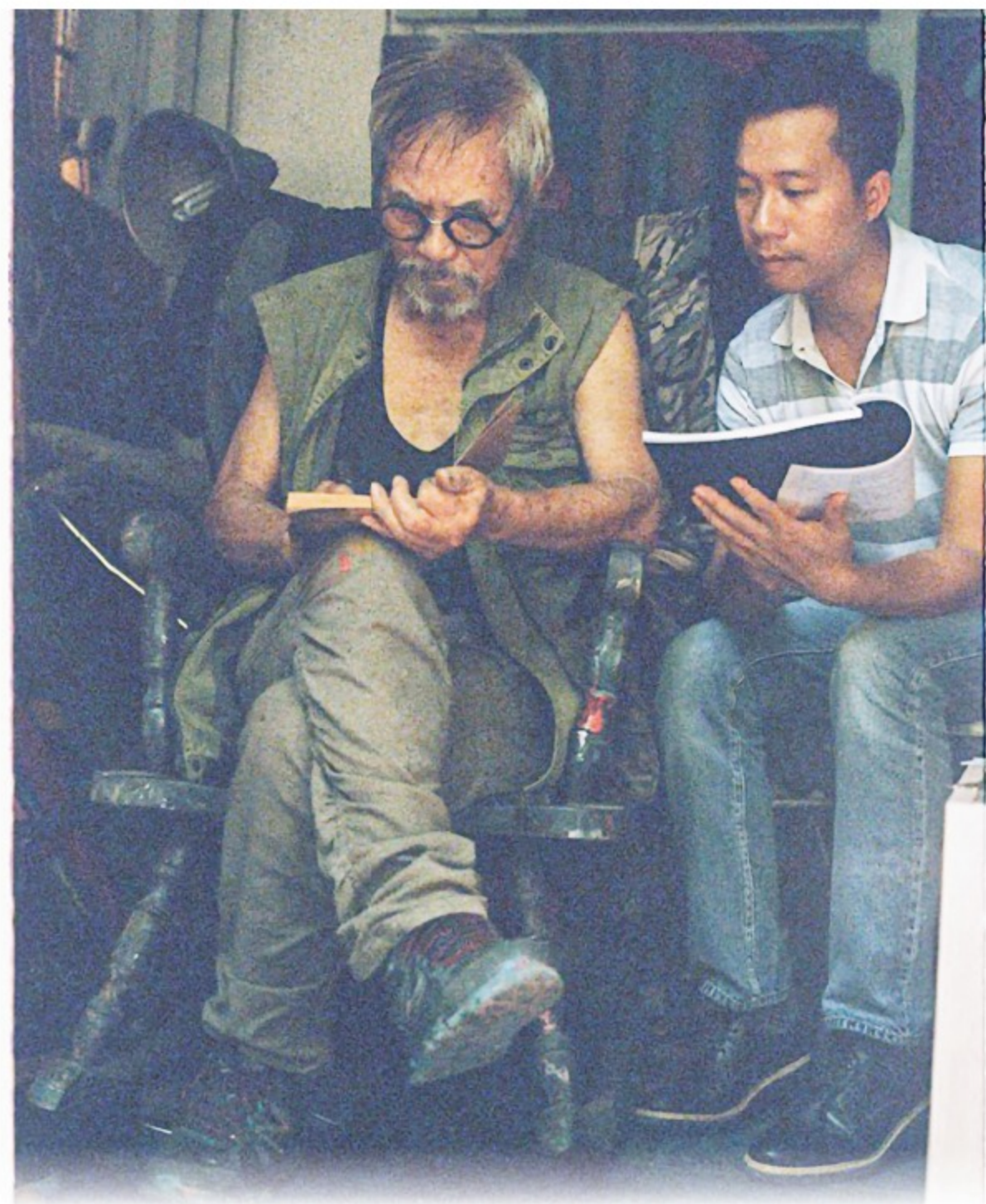
Công cuộc khảo cổ đấy, cũng thấy có những người bị nhận định là tiểu tư sản phán xét như ông Luật, có người lại đề cao hành khúc cách mạng như ông Văn Cao. Nhưng sau hết, chúng ta lại đang hoài vọng quá khứ đó. So sánh cùng nguồn cơn, cộng đồng, căn tính mà mỗi người lại tiếp cận khác nhau.

Nguyễn Trương Quý trong một buổi giới thiệu sách

Nguyễn Trương Quý và hậu duệ bộ ba âm nhạc Hoàng - Mai - Lưu (Huỳnh Văn Tiếng, Mai Văn Bộ, Lưu Hữu Phước)

Nguyễn Trương Quý và nhà thơ Phan Vũ của bài thơ Hà Nội phố

Trong quá trình đọc ngược thời gian, đọc ngược văn đề, anh có rơi vào tình trạng không thấy các nghiên cứu hệ thống trước đó không?

Cũng có chứ. Vừa rồi có chuyện án kiểm Bảo Đại, thì tôi từng đi tìm về việc án kiểm đó được giao cho cách mạng bằng cách nào, ai là người khởi xướng việc Bảo Đại thoái vị và trao ấn kiểm. Chính là các sinh viên Trường ĐH Đông Dương. Tất cả các văn bản còn lưu cho thấy các văn bản từ 20.8.1945 về trước tính đến sự tồn tại của chế độ quân chủ. Trong khi 19.8.1945 Cách mạng tháng Tám, rồi Quốc dân đại hội mới từ Tân Trào về Hà Nội. Chiều 21.8.1945, Tổng hội sinh viên Trường ĐH Đông Dương họp ở VN học xá và mời các đoàn trí thức đến. Có 5 ông trí thức gồm Hồ Hữu Tường, Nguyễn Xiển, Nguyễn Đình Thu,

Nguyễn Văn Huyền, Nguyễn Như Kon Tum đã ký một quyết nghị gửi Hoàng đế Bảo Đại, yêu cầu Bảo Đại thoái vị và trao chính quyền cho Việt Minh. Bức điện đó mấy hôm sau Bảo Đại nhận được, phúc đáp và ông Phạm Khắc Hòe kể lại trong hồi ký có bức điện đấy.

Việc đầu tiên ông Trần Huy Liệu khi trở về Hà Nội, nhận được điện ở Bắc Bộ phủ, và sau đó nhớ ra là chưa có quần áo, xe để đi vào Huế. Trong văn bản sử học của mình, vai trò của Tổng hội sinh viên rất mờ nhạt không được nói đến. Tất nhiên, việc đó là chuyển giao mang tính biểu tượng phần nhiều. Nhưng việc chuyển giao này rất quan trọng vì là cuộc chuyển giao thiên mệnh. Theo tác giả cuốn *Tại sao Việt Nam*, ông Party, ở một đất nước như VN, cuộc chuyển giao thiên mệnh như vậy quan trọng vì quá

khứ đó vẫn là quá khứ vương triều, người dân sùng bái điều đó.

Khi nối được những manh mối về các bức điện đó với nhau, thì cảm giác rất thích.

Anh nói say mê về sử thế này, có vẻ chả giống nhà văn tí nào?

Nhưng nó là câu chuyện rất kịch tính của văn chương nữa mà. Mình phải viết thế nào để độc giả thích nữa chứ.

HÀ NỘI LÀ MỘT CHIẾN ĐỊA VĂN HÓA

Anh có nhận thức mình là một nhà Hà Nội học thế hệ mới không?

Mọi người cũng hay nói thế, nhưng tôi cho rằng những gì mình làm vẫn chưa thật ra một lý thuyết gì. Tôi cũng chỉ là một người có quan tâm và khảo cứu về một phần lịch sử văn hóa Hà Nội.

Anh chọn Hà Nội để nghiên cứu vì sao, vì là nơi mình sống hay sao nữa?

Tôi thấy mình có một cái nền để làm việc đó. Nhưng tôi thấy mình cũng chưa làm được nhiều lắm để trả lời hết những vấn đề mình quan tâm.

Hà Nội, đặt trên bàn cân mà xem. Có chỗ nào có thể có nhiều thông tin có thể mổ xẻ được như Hà Nội, trừ Sài Gòn? Hà Nội là một chiến địa văn hóa. Rõ ràng

Nguyễn Trương Quý ký tặng khi ra mắt cuốn *Triệu dấu chân qua những cửa ô*

NGƯỜI NHÌN HÀ NỘI TRONG TÍNH ĐA CHIỀU KÍCH

ẢNH: NVCC

Với cuốn sách mới nhất, *Triệu dấu chân qua những cửa ô*, Nguyễn Trương Quý đã định vị mình là một người chuyên viết về Hà Nội và hoàn toàn thuộc về thời đương đại, cái hiện thực đang hoàn thành của TP.

Nói vậy bởi lẽ trước Nguyễn Trương Quý đã có những người viết về Hà Nội và làm nên những giá trị không thể thay thế trong dòng văn chương và khảo cứu về TP. Những Đoàn Kế Thiện, những Nguyễn Văn Uẩn, những Hoàng Đạo Thúy, Nguyễn Vinh Phúc, những Giang Quân, rồi đến lớp người viết sau này như Nguyễn Việt Hà, Đỗ Phấn.

Đặt bút sau rất nhiều tên tuổi ấy, cần mẫn qua những trang văn, Quý đã tìm ra con đường riêng của mình và hình ảnh Hà Nội riêng của mình. Đó là một TP không ngừng tương nở trong sự phát triển và những ngổn ngang của mình nhưng vẫn chứa đựng những trầm tích của quá khứ, nó là không gian nuôi dưỡng nghệ thuật và đến lượt mình, chính nghệ thuật lại kiến tạo nên căn tính của TP và làm bất tử hóa căn tính ấy. Quý nhìn Hà Nội trong tính đa chiều kích ấy, anh không chỉ quan sát thời hiện tại chưa hoàn thành của đô thị mà còn tìm kiếm cả trong kho tàng nghệ thuật viết về TP bóng hình của Hà Nội.

Với một hành trình dài từ những tản văn đầu tiên, đến nay có thể nói Quý đã tìm được cho mình cách viết riêng về Hà Nội: nghiêm cẩn trong cách khảo, tiếp cận được với những lý thuyết về văn hóa hiện đại nhưng không quá tư biện và trừu tượng, biết cách giản dị hóa những suy tư của mình và giữ được một giọng văn hấp dẫn riêng. Nhìn vào cách người đọc đón nhận sách của anh, chúng ta hoàn toàn có thể tin vào một thị trường với những người đọc có khao khát những giá trị văn hóa và những tri thức tử tế.

PGS-TS **Phạm Xuân Thạch**, Chủ nhiệm khoa Văn học, Trường ĐH KHXH-NV, ĐHQG Hà Nội

rất nhiều người có thể không thích, hoặc ghét Hà Nội... nhưng rõ ràng đó vẫn là một chiến địa văn hóa. Câu chuyện liên quan đến văn nghệ sĩ càng làm cho Hà Nội được chú ý hơn.

Những cuốn sách đầu của anh là tản văn. Sau đó, càng ngày tính chất nghiên cứu càng đậm. Và bây giờ, Triệu dấu chân qua những cửa ô, cuốn sách đó là tản văn hay nghiên cứu nhân học?

Nó không còn là tản văn nữa, nếu không nó không đủ để giải đáp thắc mắc của tôi. Chẳng hạn, tôi băn khoăn, bận tâm về ngọn núi trong tâm thức của người Hà Nội thế nào, hay là chuyện cái nghĩa trang. Bài viết về nghĩa trang là bài dài nhất trong cuốn này. Bây giờ chỗ chôn xưa thành phường rồi thì 30 năm nữa sẽ thế nào. Nó cũng thể hiện sự sinh tồn, đời sống. Khi người Pháp đến, các nghĩa trang được thiết

lập ở khu phố Tây, rồi sau đó có những quy hoạch lại khu nghĩa trang. Sau đó nữa, nghĩa trang ở phố Nguyễn Công Trứ bị bỏ để xây khu tập thể.

Từ góc độ văn chương, năm 1958 khu Nguyễn Công Trứ được quy hoạch lại. Từ khu nghĩa trang to đùng thành khu các nhà máy như nhà máy dệt Minh Khai, 8.3... Khu nghĩa trang lại về Văn Điển. Trước đó, Văn Điển nổi tiếng về rượu, thậm chí có bài hát nói của Tân Đà viết thuê cho công ty, đó là bài hát *Bắc Kỳ Nam tửu*. Có cả câu "Đồn rằng Văn Điển vui thay", một thời gian mình nghe câu đấy thấy vô lý. Ông Nguyễn Tuân kể chuyện muốn cai thuốc phiện, hằng ngày đạp xe xuống Văn Điển uống trận rượu cho say, cho quên thuốc phiện đi và quay về. Bây giờ với thế hệ con cháu mình thì thấy Văn Điển không còn ý nghĩa gì nữa vì không còn chôn cất như xưa nữa. Nghĩa trang là biến cải của xã hội, của cộng đồng.

Nhân học là câu chuyện cắt nghĩa, không đánh giá xấu tốt. Nhưng sắc thái bài viết là điều người viết có thể chọn được, chẳng hạn nhân học Pháp viết rất yếu điệu. Còn anh chọn sắc thái viết về Hà Nội thế nào?

Tôi muốn làm sao không gian tạo ra phải thú vị, mình phải cười khà khà được với nó. Cũng phải làm sao để nói vừa đủ, không bị dai mà không bị hời hợt, nông nông. ♪

Người trẻ háo hức chào đón World Cup 2022

XUÂN PHƯƠNG

Những tín đồ trẻ của môn túc cầu giáo háo hức đợi mong thời khắc trái bóng World Cup 2022 chính thức được lăn trên sân cỏ. Họ kỳ vọng nhiều điều vào kỳ World Cup trên đất Qatar lần này.

ĐẾM NGƯỢC...

Đêm nay (20.11), ngày hội bóng đá lớn nhất hành tinh sẽ chính thức khởi tranh. Thế nhưng, Trần Thanh Vĩnh, sinh viên (SV) Trường ĐH Sư phạm TP.HCM, cho biết bản thân và nhóm bạn cùng lớp đã hòa mình cùng “hơi thở” World Cup 2022 suốt cả tháng nay. “World Cup là nơi tranh tài của những ngôi sao bóng đá thượng hạng và 4 năm mới có một lần, nên tôi háo hức đợi chờ những trận bóng đỉnh cao”, Vĩnh nói.

Để chứng minh cho sự mong ngóng World Cup 2022, Vĩnh kể đã mua sẵn lịch thi đấu treo trong phòng trọ, cài đặt giờ thi đấu của những đội bóng yêu thích, ghi chú lại những điểm chiếu bóng đá màn ảnh rộng...

Chuyện của Vĩnh không ngoại lệ, nhiều người trẻ yêu thích bóng đá cuồng nhiệt cũng đang đếm ngược từng thời khắc để “sống cùng World Cup”. “Nếu như những kỳ World Cup trước, các trận đấu thường diễn ra vào giờ khuya, thì lịch World Cup lần này dường như “chiều lòng” người hâm mộ VN. Phần lớn trận đấu đều diễn ra trong khung giờ đẹp như: 17 giờ, 20 giờ, 23 giờ..., nên chắc chắn sẽ được nhiều người trẻ mê bóng

World Cup 2022 được những người trẻ mê bóng đá ngóng mong, háo hức, đợi chờ...

ẢNH: PHẠM HỮU

đá theo dõi. Tôi đang đợi đến tối nay để xem trận đấu mở màn”, Nguyễn Đại Dương, SV Trường ĐH Thể dục thể thao TP.HCM, nói.

Dù là “phe kẹp nơ”, nhưng Nguyễn Hồ Huyền Linh, SV Trường ĐH Ngoại ngữ Đà Nẵng, cho biết bản thân cũng là tín đồ của bóng đá. Linh kể đã lên kế hoạch sẵn, rù những “cạ cứng” xem các trận đấu của “đội bóng con cưng” là Brazil với nhiều thần tượng: Neymar, Raphinha, Richarlison...

Huỳnh Thanh Phương, SV Trường ĐH Sư phạm TP.HCM, cho rằng từ ngày 20.11 - 18.12,

“trend” làm khuynh đảo người trẻ có lẽ là những gì liên quan đến World Cup, đến môn thể thao vua.

Thực tế, từ những ngày qua, trên nhiều mạng xã hội nói chung và Facebook nói riêng, người trẻ đã có nhiều cách thể hiện để chào World Cup 2022 như: thay đổi ảnh đại diện là những đội bóng mến mộ, cầu thủ yêu thích, hay đăng tải những bài viết nói về kỳ World Cup lần đầu tiên diễn ra vào mùa đông...

Cũng liên quan tới sự kiện bóng đá hấp dẫn nhất hành tinh diễn ra ở Qatar lần này, nhiều người trẻ nhắc nhau những thông

điệp ý nghĩa. Có thể kể như: “Hãy nói không với cá độ bóng đá mùa World Cup”, hay “Phải giữ sức khỏe sau những trận cầu đỉnh cao”, hoặc “Vừa xem World Cup vừa chinh phục điểm số cao trong đợt thi giữa kỳ”...

VÀ ĐỢI CHỜ...

Lê Nguyễn Thanh Bình, SV Trường ĐH Văn Lang, cho biết nếu như ở 4 kỳ World Cup trước, điều mà Bình hay mong chờ đó là sự so kè cả về thành tích ghi bàn lẫn đóng góp cho thành tích đội bóng của hai cầu thủ Ronaldo và Messi. Tuy nhiên, theo Bình, cả hai “tượng đài” của bóng đá thế

giới này đã và đang sa sút phong độ, rất khó để tạo nên kỳ tích. “Nên tôi kỳ vọng những cầu thủ gen Z sẽ khuấy đảo tại ngày hội bóng đá lớn nhất hành tinh lần này”, Bình nói.

Những gương mặt cầu thủ trẻ triển vọng mà theo Bình, hứa hẹn sẽ tạo ra sự bùng nổ tại World Cup 2022 là Youssoufa Moukoko (17 tuổi, Đức) và Vinicius Junior (22 tuổi, Brazil). Trong khi đó, Đặng Thanh Tuấn, giáo viên Trường THPT Trần Quốc Tuấn (Quảng Ngãi), cho biết chính sự xuất hiện của những cầu thủ gen Z là lý do khiến anh đợi chờ World

Thường thức &
CHIA SẺ
thuongthucvachiasse@yahoo.com

Ba mẹ tôi là giáo viên

Hôm nay, khi đang trang điểm cho mẹ dự lễ ngày Nhà giáo VN (20.11) ở trường, tôi chợt giật mình nhận ra tựa bao giờ vết chân chim lại hằn sâu trên đôi mắt mẹ. Nhìn bóng lưng tất bật của ba mẹ, tôi nhẩm tính: “Vây là đã tròn 30 năm ba mẹ đứng trên bục giảng và đón được 30 mùa hiến chương”.

Người ta thường gọi nghề giáo là “nghề cao quý nhất trong những nghề cao quý”, thế nhưng trong tiềm thức của tôi, nghề giáo có hàng trăm cái khổ,

đúc kết từ những quan sát của tôi với ba mẹ mỗi ngày.

Ba mẹ tôi là giáo viên dạy tiểu học, cũng như rất nhiều giáo viên khác, ngoài những giờ dạy chính thức trên trường, ba mẹ tôi còn phải đi dạy kèm ngoài giờ đến 8 giờ tối. Nếu không, với mức lương 4 triệu đồng, ba mẹ không thể nuôi đủ 4 miệng ăn ở đất Sài Gòn.

Trong ký ức xa xưa, tôi thường ngồi co ro một mình trước trường tiểu học đợi mẹ sang rước. Thậm chí, đôi khi người chờ tôi về lại là bạn bè

đồng nghiệp của ba mẹ, vì ba mẹ không thể nào bỏ lớp học để đến đón tôi. Ngày ấy, những buổi trò chuyện của tôi và ba mẹ là điều gì đó rất xa xỉ, chỉ vón vện 15 - 30 phút mỗi ngày. Những điều ấy đã làm tôi không tránh khỏi cảm giác ghen tị và tủi hờn khi nhìn thấy bạn bè được ba mẹ quan tâm, đưa rước. Đã bao lần tôi thầm trách: “Tại sao ba mẹ lại dành nhiều thời gian cho học sinh nhưng lại quên chính con mình?”.

Mãi đến đợt dịch Covid-19,

vô tình nhìn thấy mẹ ngủ quên bên đồng hồ sơ sắp xếp học sinh vào 3 giờ sáng, tôi mới hiểu lý do. Vốn mẹ là hiệu phó của một trường tiểu học ở khu vực tương đối nhiều công nhân, nên việc học sinh có hoàn cảnh khó khăn phải nghỉ học rất nhiều, nhất là vào giai đoạn Covid-19, khiến mẹ càng thêm đau lòng và trăn trở.

Khoảng thời gian ấy, một số học sinh phải nghỉ học vì gia đình bận đi làm hoặc thiếu thiết bị điện tử tham gia học trực tuyến, một số em lại phải

Mẹ tôi trong tà áo dài nhân ngày Nhà giáo VN

ẢNH: MAI THUY

chuyển trường về quê theo bố mẹ... Không chỉ tốn cả ngày trên máy tính bận rộn với đơn

Bạn trẻ chờ đón World Cup 2022 từng giờ

“TIỀN TRI” CHO CHÚC VÔ ĐỊCH

World Cup 2022 cũng là dịp để những người trẻ yêu thích bóng đá trở lại dự đoán. Suốt những ngày vừa qua, câu chuyện về World Cup 2022 đã râm ran và sôi động dần. Theo đó, các ứng cử viên cho chức vô địch đã được những người trẻ... “tiền tri” khi điểm mặt chỉ tên như: Brazil, Pháp, Argentina, Anh, Đức...

Cup 2022. Và thấy Tuấn đặt niềm tin rất lớn vào hai gen Z người Tây Ban Nha là: Gavi (18 tuổi) và Pedri (19 tuổi).

Ở chiều ngược lại, một số người trẻ cho biết sở dĩ họ không thể bỏ lỡ cơ hội xem World Cup 2022 là vì muốn nhìn những bước chạy cuối cùng của những “tượng đài” bóng đá ở giải đấu bóng đá lớn nhất hành tinh. “Thần tượng của tôi là Luka Modric (Croatia). Năm nay anh đã 37 tuổi và đây sẽ là kỳ World Cup cuối cùng trong sự nghiệp. Do đó, tôi phải xem World Cup 2022 để được chứng kiến Luka Modric thi đấu”, Hoàng Phú Bình, SV Trường ĐH Công nghiệp thực phẩm TP.HCM, chia sẻ.

Một số người trẻ đợi chờ World Cup lần này mà xen lẫn cả niềm vui và tiếc nuối. Vui, vì sau bao năm mong mỏi, World Cup lại về. Còn nuối tiếc, bởi có không ít ngôi sao đã bỏ lỡ ngày hội bóng đá lớn nhất hành tinh. “Tôi vô cùng mê mẩn Erling

Haaland bởi phong độ thần sầu của anh ấy tại giải Ngoại hạng Anh. Nhưng thật sự rất tiếc khi không thể thấy Erling Haaland trong màu áo Na Uy ở giải lần này”, Trương Hoàng Khoa, SV Trường ĐH Sư phạm kỹ thuật TP.HCM, bày tỏ.

Lê Đức Phú (nhân viên Công ty Skill Media, TP.Thủ Đức, TP.HCM) cũng bộc bạch: “Khá buồn khi một số cầu thủ mà tôi thần tượng không thể góp mặt tại World Cup ở Qatar. Là Mohamed Salah (Ai Cập), là N’Golo Kante (Pháp), là Pierre-Emerick Aubameyang (Gabon), và đặc biệt là đội bóng màu thiên thanh Ý. Thôi thì vừa xem World Cup lần này cho thỏa đam mê bóng đá, vừa mong sao những cầu thủ yêu thích sẽ góp mặt trở lại vào kỳ World Cup lần sau”.

Với những người trẻ yêu thích bóng đá VN, họ cũng không quên kỳ vọng những đại diện của châu Á sẽ “làm nên chuyện” tại World Cup 2022. “World Cup 2022 là bước tiến lịch sử của bóng đá châu Á khi lần đầu tiên có đến 6 đội tuyển trong khu vực góp mặt tại ngày hội bóng đá lớn nhất hành tinh. Tôi tin là những đội bóng Nhật Bản, Hàn Quốc, Saudi Arabia, Iran, Úc và Qatar sẽ tạo nên bất ngờ tại World Cup lần này. Hàn Quốc từng lọt vào vòng bán kết World Cup 2002, và biết đâu, lịch sử sẽ lặp lại sau 20 năm”, Nguyễn Văn Tâm, SV Trường ĐH Mở TP.HCM, mong mỏi.

chuyển trường của học sinh mà mẹ còn gọi điện thoại đến từng gia đình để thuyết phục phụ huynh cho các em tiếp tục theo học. Tôi vẫn nhớ câu nói chạnh lòng của mẹ khi tâm sự cùng đồng nghiệp: “Học sinh lớp 4, 5 mà đang dở là hỏng cả đời các em, mình phải ráng mà tận tâm với nghề, mà cố gắng động viên phụ huynh”.

Mẹ từng nói với tôi rằng: “Vốn dĩ khi xưa mẹ làm nghề giáo phần lớn cũng vì gia đình định hướng, tuy nhiên, có lẽ đến với nghề là một cái duyên. Càng làm nghề mẹ lại càng mến và thấy yêu học trò, yêu nghề

giáo. Nhất là vào ngày 20.11, khi nhận lời chúc từ những lứa học sinh đã qua cả chục năm, mẹ lại càng có quyết tâm cống hiến cho nghề”.

Đến tận bây giờ, đôi khi mẹ tôi vẫn vất vả chạy đôn chạy đáo đến 8, 9 giờ tối với ngón ngang những báo cáo, mà đồng lương ba mẹ tôi vẫn không khá hơn. Song tôi luôn tự hào khi sinh ra trong gia đình theo nghề giáo. Tự hào khi có ba mẹ xem biết bao thế hệ học sinh như con mình mà hy sinh thời gian cá nhân, công sức để giáo dục nên người.

Mai Thụy

Trai tài Gái sắc của

Không chỉ sở hữu vẻ ngoài điển trai, thân hình săn chắc vận người mê, “nam thần” thể hình Nguyễn Hoàng Tùng còn là một huấn luyện viên tiềm năng của VN khi được chọn đi thi giải thể hình thể giới.

ĐẲNG SAU NHỮNG TẮM HUY CHƯƠNG VÀNG

Nguyễn Hoàng Tùng (24 tuổi), huấn luyện viên tại Q.Hoàn Kiếm, Hà Nội, chàng trai sở hữu gương mặt điển trai và cơ bắp đáng ngưỡng mộ sau 9 năm tập luyện thể hình. Tháng 9 vừa rồi, Tùng tham gia cuộc thi thể hình do Liên đoàn Cử tạ Thể hình VN (Men Women Sport Physique Vietnam 2022) tổ chức, tại đây anh đạt được 2 huy chương vàng hạng mục Men Physique Class A chiều cao 1 m 80 và hạng mục Sport Physique Model. Sau cuộc thi này, Tùng đã được mời tham gia đội tuyển quốc gia và được cử đi thi giải thể hình thể giới (13th World Bodybuilding And Physique Sports Federation) tại Thái Lan vào tháng 12. Tại cuộc thi này, Tùng đặt mục tiêu vào chung kết ở hai hạng mục đã đạt huy chương vàng trong nước.

Để chạm tay đến những chiếc huy chương vàng danh giá trong giải thể hình quốc gia, Hoàng Tùng phải tập luyện và ăn uống khắt khe từ trước đó 3 tháng. Do có kinh nghiệm lâu năm, chàng trai này luôn giữ tỷ lệ mỡ cơ thể ở mức 12% nên có nhiều lợi thế hơn trong quá trình siết cơ. Mỗi ngày, vận động viên này có hai ca tập khoảng 45 phút để xen kẽ các hoạt động khác như dạy học viên. Thời gian căng thẳng nhất là tuần cuối cùng khi không được ăn tinh bột, muối, thậm chí là không được uống nước trước ngày thi đấu. Phải thực hiện chế độ tập luyện và ăn uống rất khắt khe. Chàng trai trẻ cho biết anh đã phải đấu tranh tư tưởng và rèn luyện cho mình một tinh thần thép để vượt qua giai đoạn khó khăn.

“Trong tuần cuối cùng, chế độ dinh dưỡng bị thiếu hụt do không được ăn rau, tinh bột, cơ thể mệt mỏi nhưng vẫn phải tập luyện để ép cân. Có một lần mình sắp ngất và nôn ra sán trong quá trình chạy bộ trên máy”, Tùng kể.

Những tấm huy chương vàng “nam thần” thể hình

Ngoài thân hình cơ bắp vận người mê, Hoàng Tùng còn sở hữu gương mặt điển trai

ẢNH: NVCC

TỪNG TỰ TI VỀ NGOẠI HÌNH

Trước khi có được cơ thể lý tưởng và những kiến thức tập luyện chuyên sâu về thể hình, Tùng từng là một cậu bé tự ti về ngoại hình nhỏ con lúc còn học THCS. Lên THPT, Tùng bắt đầu tham gia tập luyện thể hình với mong muốn thay đổi cơ thể cao lớn hơn và không bị bạn bè cùng trang lứa bắt nạt.

Chàng trai cho biết 9 năm trước, các trung tâm thể hình chưa phát triển như hiện tại và chỉ có những phòng “cỏ” không có huấn luyện viên. Mọi kiến thức về thể hình Tùng đều tự học trên mạng nên thời gian này tập luyện không hiệu quả, mặc dù ngày nào cũng hi hục đến 3 tiếng trong phòng tập.

“Sau một năm tập luyện sai kỹ thuật nên mình đã gặp phải chấn thương dây chằng lưng dưới. Trong vòng 2 tháng, mình không thể đứng thẳng lưng được. Dù rất đau nhưng mình nhất quyết giấu bố mẹ và chỉ tâm sự chuyện đấy với bà nội. Tuy gặp chấn thương nhưng niềm đam mê với bộ môn gym của mình ở thời điểm đó lại rất mạnh mẽ, bản thân đã tự xác định được việc sẽ trở thành một huấn luyện viên trong tương lai”, Tùng chia sẻ.

Tốt nghiệp THPT, Tùng học lấy bằng NASM - National Academy of Sport Medicine để trở thành huấn luyện cá nhân. Chàng trai trẻ cho biết quá trình học gặp khá nhiều khó khăn do giáo viên giao tiếp bằng tiếng Anh chuyên ngành: “Đối

với mình, một huấn luyện viên cá nhân phải là người dày dặn kinh nghiệm tập luyện từ nhiều năm, có kiến thức về giải phẫu, chế độ dinh dưỡng, chuyển động cơ học... Một huấn luyện viên có tâm sẽ không đặt vấn đề tiền bạc lên quá nhiều mà giá trị cốt lõi là muốn giúp đỡ, trao giá trị cho những người khác”, Tùng chia sẻ.

Hiện tại, ngoài công việc huấn luyện viên thể hình, Nguyễn Hoàng Tùng còn là một nhà sáng tạo nội dung thể hình trên TikTok với hơn 119.000 người theo dõi, hơn 53.000 người theo dõi trên Facebook và hơn 31.000 người theo dõi trên Instagram. Trong tương lai, Tùng mong muốn trở thành một người có sức ảnh hưởng trong lĩnh vực thể hình để có thể truyền động lực tập luyện cho tất cả mọi người.

Nguyễn Đình Việt (23 tuổi, huấn luyện viên thể hình tại số 4 ngõ Phan Huy Chú, Q.Hoàn Kiếm, Hà Nội) cho biết Hoàng Tùng là “nam thần” thể hình trong lòng anh: “Bản thân mình thấy cực kỳ khâm phục sự nỗ lực của anh Tùng, chứng kiến từng buổi tập, đặc biệt là những hôm tập chân, anh Tùng tập tới nổi bò trên sàn để di chuyển qua bài tập tiếp theo. Vì mệt và căng cơ đến nỗi anh ấy không thể đứng thẳng được. Anh ấy cũng là một người truyền động lực rất nhiều cho mình trong việc tập luyện và nhờ có sự dẫn dắt của anh Tùng, mình sẽ tiến tới thi đấu giải Men Sport Physique của Liên đoàn Cử tạ Thể hình VN tổ chức lần 3 vào năm 2023”.

Nguyễn Điển

Đội trưởng “THIÊN THẦN BÓNG ĐÊM” cứu hàng nghìn người bị nạn

ĐÌNH HUY

21 giờ 30 hằng ngày, khi phần lớn người dân đã trở về tổ ấm bên gia đình, có một người đàn ông vẫn lặng lẽ chuẩn bị đồ đạc, thúc giục đồng đội ra đường làm nhiệm vụ đi tuần, trực sơ cấp cứu khi gặp người bị tai nạn giao thông..., đó là anh Phạm Quốc Việt, Đội trưởng nhóm cứu hộ FAS Angel.

Phạm Quốc Việt (35 tuổi, ở xã Thọ Nghiệp, H.Xuân Trường, Nam Định) vừa được bình chọn là gương mặt nhận giải thưởng tháng 11 của chương trình “LG Hero Awards” - Đồng lòng tỏa sáng, rạng ngời Việt Nam do Công ty LG Việt Nam tổ chức.

Anh là Đội trưởng Đội cứu hộ FAS Angel (First Aid Support Angel) và cũng chính là người đã lập nên đội cứu hộ miễn phí này từ tháng 9.2019, sau hơn 2 năm làm công việc này một mình.

THẤY NGƯỜI BỊ NẠN KHÔNG THỂ LÀM NGƠ

Tính đến nay, đội cứu hộ FAS Angel đã hỗ trợ cho hơn 9.000 vụ tai nạn, riêng trong số đó, anh Việt có mặt ở hơn 5.000 vụ. Thế nhưng, cả 5.000 lần hỗ trợ này, mỗi lần đều mang lại cho anh những cung bậc cảm xúc khác biệt. Có những lúc Việt vui mừng tột cùng khi cứu sống nạn nhân, nhưng có những lúc quặn lòng đau xót khi chứng kiến họ ra đi trên chính đôi tay của mình; cũng không ít lần ê chề, tủi hổ khi bị chửi mắng, xúc phạm, đánh đập do người được cứu hoặc người nhà hiểu lầm anh là... thủ phạm.

Kể về lần bị hành hung gần nhất, Việt nhớ lại đó là vụ tai

nạn xe máy cách đây vài tháng. 2 xe máy đi ngược chiều đâm nhau, một người lớn tuổi bị xây sát, người còn lại bị thương nặng, máu chảy rất nhiều. Theo bản năng, Việt lao vào sơ cứu cho người bị nặng hơn. Lúc này, người lớn tuổi kia đã điện cho cả cháu, con ở gần khu vực tai nạn và nói “người kia đi ngược chiều đâm vào mình”.

Khi thấy người nhà kéo ra, Việt đã cố gắng ngăn cản. Khi đôi bên vẫn đang nói chuyện, bất ngờ Việt hứng trọn một cái đập từ một người nhà của họ đến sau, ngã lăn ra đất. Chứng kiến câu chuyện, người dân ở đó lao vào can ngăn và kể lại do người lớn tuổi kia đi sai, dù đâm vào người khác nhưng đã gọi điện cho người thân để đổ lỗi cho người khác...

Còn nhiều vụ tương tự mà Việt cho rằng mối nguy hiểm không chỉ đơn giản là người nhà, mà còn ở chính nạn nhân, nên các thành viên của đội luôn phải chuẩn bị các tình huống để chống đỡ.

“THẤY HÌNH ẢNH MÌNH KHI NHÌN ÁNH MẮT NGƯỜI GẶP NẠN”

Đã rất nhiều lần Việt chán nản, thậm chí định bỏ cuộc, nhưng khi về đến nhà, viết ra câu chuyện của ngày hôm đó,

Anh Việt và đồng đội sơ cứu cho nạn nhân gặp tai nạn giao thông trong một đêm mưa

ANH: ĐÌNH HUY

anh lại thấy nhẹ lòng hơn, quên đi những suy nghĩ tiêu cực.

Việt kể anh được sinh ra trong gia đình có truyền thống làm nghề y. Hồi ấy, ai cũng nghĩ lớn lên anh sẽ theo nghề của gia đình là trở thành một thầy thuốc giỏi, chữa bệnh cứu người. Tuy nhiên, Việt đã lựa chọn thi vào Trường ĐH Văn hóa nghệ thuật Quân đội với mong ước được trở thành ca sĩ. Nhưng vì nhiều lý do, sau khi ra trường, anh chưa thực hiện được mục tiêu này. “Năm 2016, tôi bị tai nạn giao thông nghiêm trọng ở Tuyên Quang. Khi tỉnh lại, toàn thân như bị tê liệt, không thể cử động, chỉ có đầu óc là tỉnh táo nhưng vẫn không có ai giúp đỡ. Đó là những phút giây không thể nào quên. May mắn cuối cùng cũng có một người qua đường quyết định dừng xe và đưa tôi đi cấp cứu, khiến tôi luôn nhớ mãi và biết ơn!”, Việt xúc động nhớ lại.

Một năm sau vụ tai nạn, Việt “gia nhập” đội xe ôm công nghệ. Ban đầu, anh chỉ tranh

thủ làm thêm buổi tối, hễ chỗ nào xảy ra tai nạn giao thông, có người bị thương, anh sẽ hỗ trợ đưa họ đi cấp cứu. “Đã có những người bị tai nạn giao thông nặng, họ nắm chặt tay tôi mong muốn được giúp đỡ. Với tất cả những thứ nhỏ nhoi có trong tay, tôi cố gắng giúp họ vượt qua cơn nguy kịch. Đặc biệt, khi nhìn vào ánh mắt của những người gặp nạn, tôi thấy hình ảnh của mình về lần bị tai nạn ở Tuyên Quang. Đây cũng là động lực để tôi quyết định từ bỏ công việc văn phòng, dành thời gian thành lập đội tình nguyện FAS Angel với thông điệp: “Tôi không bỏ đi khi bạn

Tiếp nối hành trình xây dựng một cuộc sống tốt đẹp hơn, LG tổ chức chương trình “LG Hero Awards” - Đồng lòng tỏa sáng, rạng ngời Việt Nam. Chương trình nhằm tôn vinh những cá nhân có hành động thiết thực truyền cảm hứng về những việc làm, hành động tử tế, những tấm gương sáng trong cuộc sống đời thường dũng cảm quên mình cứu người. Qua đó, LG mong muốn lan tỏa hơn nữa những tấm lòng tử tế và những giá trị nhân văn. Anh Phạm Quốc Việt là nhân vật tiêu biểu được bình chọn và nhận giải thưởng của LG Việt Nam kỳ tháng 11.2022. Lễ trao giải sẽ diễn ra ngày 21.11 tại Hà Nội.

KẾT QUẢ XỔ SỐ KIẾN THIẾT NGÀY 19.11.2022

TÊN GIẢI	TP.HCM	Long An	Đà Nẵng
Giải tám	06	63	94
Giải bảy	816	083	927
Giải sáu	9426-1135-8247	2469-5424-2251	7441-0546-3087
Giải năm	1888	2303	5958
Giải tư	50453-06255-61631-13568-32588-29397-21186	62473-43255-00107-45438-43156-20703-37094	28668-11848-25946-88456-96190-11921-71477
Giải ba	93437-34515	00377-35913	84277-85549
Giải nhì	54459	76572	27947
Giải nhất	96038	90050	57664
Đặc biệt	337741	423071	876623

(Nguồn: kqxsvn, Công ty XSKT Đà Nẵng)

Những Tấm lòng VÀNG

Bạn đọc giúp Nguyễn Ngọc Long-Bình Định (nhân vật được đề cập trong bài viết Hoàn cảnh khó khăn của một học sinh mồ côi; trên Thanh Niên ngày 19.10.2022, tiếp theo)

Chuyến khoán: Ban doc: 300.000 đồng; Le Quoc Thai: 100.000 đồng; Tra Xuan Binh: 5.000 đồng; ban doc: 500.000 đồng; ban doc: 1.000.000

đồng; Phạm Duy Tien: 100.000 đồng; ban doc: 200.000 đồng; Nguyen Thi Thu Thuy: 200.000 đồng; ban doc: 500.000 đồng; ban doc: 1.000.000 đồng; ban doc: 500.000 đồng; Vu Thi Nguyen: 100.000 đồng; ban doc: 500.000 đồng; ban doc: 400.000 đồng; Bui Van Hoang: 500.000 đồng; ban doc: 200.000 đồng; Ky Anh: 200.000 đồng; ban doc: 100.000 đồng; Bui Hoang Duc: 1.000.000 đồng; ban doc: 500.000 đồng; ban doc: 100.000 đồng; ban doc: 100.000

đồng; ban doc: 1.000.000 đồng; ban doc: 300.000 đồng; ban doc: 1.000.000 đồng; ban doc: 200.000 đồng; Dao Viet Manh: 300.000 đồng; Nguyen Dinh Long: 1.000.000 đồng; ban doc: 200.000 đồng; Phạm Dinh Hau: 300.000 đồng; Trương Dai Loc: 500.000 đồng; ban doc: 1.000.000 đồng; ban doc: 500.000 đồng; ban doc: 300.000 đồng; ban doc: 1.100.000 đồng; (còn tiếp)

Báo Thanh Niên chân thành cảm ơn tấm lòng của quý bạn đọc. Ban CTBD

BÁO THANH NIÊN CÓ MẶT TRÊN CÁC CHUYẾN BAY VIETNAM AIRLINES, BAMBOO AIRWAYS, HỆ THỐNG KHÁCH SẠN SAIGONTOURIST VÀ LUÂN PHIÊN CÓ MẶT TẠI HỆ THỐNG SIÊU THỊ CO.OPMART, CO.OPXTRA TRÊN TOÀN QUỐC

YouTube
Thanh Niên

Fanpage
Thanh Niên

ĐBSCL là vựa lúa lớn nhất nước, nhưng nông dân trồng lúa hầu hết thu nhập chưa cao
ANH: CÔNG HÂN

LĂNG KÍNH
BẠN ĐỌC

Lắng nghe người trồng lúa

Bạn đọc Báo Thanh Niên mong các nhà khoa học, các chuyên gia, lãnh đạo Bộ NN-PTNT và các tỉnh thành có thêm giải pháp nâng cao thu nhập của người trồng lúa.

Nhiều vấn đề nóng bỏng về phát triển kinh tế vùng ĐBSCL được các chuyên gia đặt ra tại Hội thảo “Phát triển ĐBSCL, giải pháp từ cây lúa” do Báo Thanh Niên phối hợp với tỉnh Đồng Tháp tổ chức ngày 18.11.

Tiếp nhận rất nhiều đóng góp, hiến kế, giải pháp từ hội thảo thông qua hàng loạt bài viết trên Thanh Niên, bạn đọc (BD) Nghĩa Le Thanh chia sẻ tâm tư: “Chúng ta muốn phát triển cây lúa thì phải biết lắng nghe ý kiến của người nông dân. Định hướng phải kèm giải pháp tháo gỡ khó khăn cho người trồng lúa. Hiện nay, người nông dân không mặn mà với sản xuất nông nghiệp nói chung hay

sản xuất lúa nói riêng một phần là do giá sản phẩm đầu ra thấp, một phần chi phí sản xuất quá cao, nhất là giá phân bón. Đáng lo nhất là có nơi người nông dân chấp nhận bỏ đất cò mọc để nuôi bò rồi đi phụ hồ kiếm sống, chứ không chịu làm lúa”.

BÀI TOÁN KHÓ CẦN LỜI GIẢI

Câu chuyện chi phí cao, giá bán thấp khiến người nông dân không còn mặn mà với cây lúa một lần nữa được nhắc đến. BD hoangcuulong4082 phân tích: “Với giá lúa hiện tại, lợi nhuận trên 1 ha trồng lúa quá thấp, nhiều lúc còn lỗ luôn. Tiền đổ vào phân bón với thuốc bảo vệ thực vật hết. Người nông dân giờ đau đầu khi nghĩ đến trồng lúa lâu dài. Nếu có cơ hội, họ chuyển qua làm vườn hoặc nuôi cá. Đó là thực tế hiện nay ở nhiều nơi ĐBSCL”. Cũng chính BD này đánh giá việc giải quyết các bất cập “để giúp người nông

dân tránh khỏi cảnh đang làm giàu cho các doanh nghiệp phân bón và thuốc bảo vệ thực vật mà chưa có cơ hội làm giàu cho mình, là một bài toán khó”.

Như Thanh Niên từng đề cập, lợi nhuận vụ đông xuân 2020 - 2021 của người trồng lúa là 29,1 triệu đồng/ha; nhưng cùng kỳ năm nay chi phí vật tư tăng cao đã khiến lợi nhuận nông dân giảm mạnh, chỉ còn 18,2 triệu đồng/ha. Lợi nhuận người trồng lúa giảm 11 triệu đồng/ha vì chi phí tăng. “Tại sao nông dân trồng lúa nước mình chưa làm giàu được? Có phải chi đơn giản vì giá thành sản xuất cao, giá vật tư nông nghiệp tăng?”, câu hỏi của BD Han Mai cũng là câu hỏi chung của đa số BD.

MÔ HÌNH “CON CÁ, CON TÔM ÔM CÂY LÚA”

Trong ý kiến đóng góp gửi đến Hội thảo “Phát triển ĐBSCL, giải pháp từ cây lúa”, Bộ trưởng Bộ NN-PTNT Lê Minh

● Cần có những giải pháp phù hợp, linh hoạt hơn cho vùng đất nông nghiệp ĐBSCL. Làm sao để nông dân làm giàu trên chính mảnh đất của mình.

Vũ Phạm

● Xây dựng thương hiệu nông sản Việt Nam xuất khẩu toàn cầu, nhất là với lúa gạo, trái cây nhiệt đới. Qua đó nâng cao giá trị nông sản Việt Nam, người nông dân bán được hàng giá cao, lợi nhuận nhiều hơn.

Phúc Trương Quang

Hoan nhận xét từ nhiều năm nay, ngành lúa gạo chạy theo tư duy sản xuất “lấy sản lượng làm mục tiêu” và làm mọi giải pháp để tăng sản lượng lên, nhưng điều này không đồng nghĩa giúp người dân tăng thu nhập, thậm chí là đi ngược lại. Bộ trưởng Lê Minh Hoan cho rằng “chúng ta phải chuyển từ tư duy sản xuất nông nghiệp sang tư duy kinh tế nông nghiệp. Đó là chiến lược”.

Tán thành với bộ trưởng, nhiều BD nhắc đến kinh nghiệm “đi trước thời đại từ lâu” của người nông dân là hình ảnh “con cá, con tôm ôm cây lúa” từng được xem như một phong trào tiên phong. BD Duy Long góp ý: “Ý kiến của

riêng tôi là làm lúa không nhất thiết làm 3 vụ, 2 vụ mà cần gắn cây lúa với con cá đồng hoặc tôm càng xanh, như thế thì kinh tế bà con sẽ phát triển hơn”.

“Theo tôi, không nên nơi nào cũng trồng 3 vụ lúa/năm vì sẽ làm đất đai thoái hóa, ô nhiễm do sử dụng phân thuốc nhiều, làm giá phân thuốc tăng cao lại giảm chất lượng gạo dẫn đến lợi nhuận thấp, có khi lỗ. Nếu làm lúa 2 vụ sẽ sử dụng ít phân thuốc hơn, từ đó giá vật tư sẽ dần giảm lại, lúa làm ra chất lượng sạch, bán được giá cao, lợi nhuận tăng lên”, BD Mau Mau nêu khái quát giải pháp.

Kim Lan (tổng hợp)

Người gieo trồng cảm xúc

(Tiếp theo trang 1)

cho giảng dạy; có khát vọng và nỗ lực phấn đấu vươn lên trở thành giáo viên toàn cầu. Nhiều thầy cô của chúng ta đã đạt được danh hiệu, chứng nhận giáo viên toàn cầu cấp tiểu học, trung học của Education Microsoft và một số tổ chức giáo dục quốc tế.

Không chỉ vậy, người thầy trong thời đại công nghệ hiện nay và sắp tới cũng càng cần phải rèn luyện, trau dồi và gieo trồng những cảm xúc tích cực, phát triển trí tuệ cảm xúc cho học sinh dựa trên những đức tính cơ bản, quan trọng nhất của con người ở mọi thời đại:

Trung thực là phẩm chất đạo đức, nhân cách luôn được đề cao hàng đầu trong lịch sử phát triển xã hội.

Tự tin là thành tố tạo nghị lực, động lực để lạc quan, vượt khó... hình thành dần bản lĩnh tự chủ, tự lập...

Lòng biết ơn là thành tố cốt lõi nhất tạo nên phẩm chất tốt đẹp của con người. Cách đây hơn 2.000 năm, nhà triết học La Mã Marcus Cicero đã nhấn mạnh: “Lòng biết ơn là đức tính vĩ đại nhất và cũng là khởi đầu nhiều đức tính tốt đẹp khác của con người”. Người có lòng biết ơn sẽ khoan hòa, nhân hậu, sống có trách nhiệm với gia đình và xã hội... Có thể nói gia đình, cộng đồng, thế giới xung đột và dịch bệnh, thảm họa thiên nhiên... cũng phần lớn là do sự vô ơn, vô cảm của con người với nhau, với tự nhiên!

Có thể công nghệ trí tuệ nhân tạo đã và đang hình thành những phiên bản người thầy ảo và các giáo sư (GS) robot hết sức uyên bác và thông thái, tăng cường thêm nguồn lực giảng dạy tri thức chất lượng cao trong kỷ nguyên mới. Ở Nhật Bản, từ đầu năm 2019, các robot thông minh đã

tham gia giảng dạy tại 500 lớp học tiếng Anh. Tại Phần Lan, từ năm 2018 cũng đưa vào GS Robot Elias có khả năng hiểu và nói thành thạo 23 ngôn ngữ. Ở Mỹ cũng đang thử nghiệm một số phiên bản GS robot dạy các môn khoa học tự nhiên với diện mạo phỏng theo chân dung của nhà bác học Einstein...

Không ít người lo ngại về một cuộc cạnh tranh giữa nhà giáo và robot dạy học trong tương lai. Trên thực tế, robot dạy học với các phiên bản đang được tăng cường khả năng biểu cảm có thể sẽ thay thế các giáo viên thụ động, không chịu phấn đấu rèn luyện các năng lực như đã nêu trên. Khi người thầy làm được những điều công nghệ chưa và không thể làm được - làm việc bằng trái tim để giáo dục học sinh - tạo nên những thế hệ trẻ không chỉ có IQ, thông

minh mà còn có trí tuệ cảm xúc, biết ơn, biết yêu thương và sống có trách nhiệm với cuộc đời này, thế giới này thì robot không bao giờ thay thế được!

Từ Academy Athens - ngôi trường đầu tiên trên thế giới đến nay đã có nhiều mô hình về trường học trong kỷ nguyên mới: Trường học 4.0, Trường học số, Trường học thông minh... nhưng quan trọng hơn mọi nền tảng công nghệ chính là mục tiêu, đích đến của sự học cùng với những người học và những người thầy mới là linh hồn, tạo nên sức sống của ngôi trường. Trong kỷ nguyên sáng tạo, trường học sẽ là trường học mang tính toàn cầu - nơi giao thoa, bùng nổ sáng tạo của thầy và trò, cùng đồng hành trong sự nghiệp xây dựng và phát triển xã hội sáng tạo trong thời đại khai sáng mới của nhân loại.

VÕ VĂN KIỆT
NGƯỜI TIỀN PHONG**PGS-TS TRẦN THỊ MAI**(nguyên Trưởng khoa Lịch sử,
Trường ĐH Khoa học xã hội và nhân
văn, ĐH Quốc gia TP.HCM)

“Là nhà lãnh đạo có tầm nhìn xa trông rộng, hành động quyết liệt, mạnh mẽ trong công cuộc đổi mới phát triển đất nước, tên tuổi của Thủ tướng Võ Văn Kiệt gắn liền với nhiều công trình lớn của quốc gia. Ông là người đã đề xuất thành lập 2 đại học quốc gia và thay mặt Chính phủ ký nghị định thành lập Đại học Quốc gia TP.HCM vào năm 1995”.

Đó là nội dung bia tưởng niệm do Đại học (ĐH) Quốc gia TP.HCM khắc ghi như một sự tri ân, khi khánh thành tượng cố Thủ tướng Võ Văn Kiệt ở một vị trí trang trọng trong khuôn viên nhà điều hành ĐH Quốc gia TP.HCM ở TP.Thủ Đức.

ĐỊNH VỊ TẦM VÓC

Nằm ở khu vực phía đông TP.HCM - đô thị phát triển bậc nhất VN, ĐH Quốc gia TP.HCM được Thủ tướng Võ Văn Kiệt ký nghị định thành lập vào năm 1995 (Nghị định 16 ngày 27.1.1995) nhằm kiến tạo một trung tâm đào tạo ĐH, sau ĐH và nghiên cứu khoa học - công nghệ đa ngành, đa lĩnh vực, chất lượng cao, đạt trình độ tiên tiến, làm nòng cốt cho hệ thống giáo dục ĐH, đáp ứng nhu cầu phát triển kinh tế - xã hội.

Với tổng diện tích hơn 643 ha theo mô hình đô thị ĐH hiện đại, ĐH Quốc gia TP.HCM là một trong những cơ sở giáo dục hàng đầu, lớn nhất VN với 35 đơn vị, trong đó hiện có 7 trường ĐH thành viên (Trường ĐH Bách Khoa, Trường ĐH Khoa học tự nhiên, Trường ĐH Khoa học xã hội và nhân văn, Trường ĐH Quốc tế, Trường ĐH Công nghệ thông tin, Trường ĐH Kinh tế - Luật, Trường ĐH An Giang), 1 viện nghiên cứu khoa học thành viên (Viện Môi trường và Tài nguyên), 2 khoa trực thuộc (Khoa Y, Khoa Chính trị - hành chính), 1 phân hiệu tại tỉnh Bến Tre và 24 đơn vị trực thuộc là các tổ chức khoa học và công nghệ, thư viện, các tổ chức phục vụ đào tạo, dịch vụ...

Từ nhiều năm qua, ĐH Quốc gia TP.HCM đã chủ động cập nhật các xu hướng giáo dục tiên bộ nhất trong hoạt động đào tạo,

Cố Thủ tướng Võ Văn Kiệt ghi sổ lưu niệm trong một lần trở lại thăm Đại học Quốc gia TP.HCM lúc sinh thời

nghiên cứu khoa học, nhằm nâng cao vị thế và uy tín trong cộng đồng học thuật quốc tế. Với đội ngũ học giả gần 400 giáo sư, phó giáo sư và hơn 1.100 tiến sĩ, ĐH Quốc gia TP.HCM đang đào tạo hơn 90.000 sinh viên ĐH, gần 8.000 học viên cao học, hơn 1.000 nghiên cứu sinh.

“Thúc đẩy tiến bộ xã hội” là lý tưởng mà các ĐH hàng đầu thế giới theo đuổi. Đây cũng chính là sứ mạng mà ĐH Quốc gia TP.HCM cam kết thực hiện. Trải qua hơn 27 năm xây dựng và phát triển, ĐH Quốc gia TP.HCM tiếp tục khẳng định được vị thế của mình trên trường quốc tế, duy trì Top 801 - 1.000 các trường ĐH tốt nhất thế giới (QS World University Rankings), đạt vị trí 167 các ĐH tốt nhất châu Á (QS Asia). Đặc biệt năm 2022, ngành kỹ thuật dầu khí, được QS xếp hạng từ 50 - 100 thế giới. Và hiện nay ĐH Quốc gia TP.HCM đang là đơn vị dẫn đầu VN về số lượng chương trình đào tạo đạt chuẩn kiểm định quốc tế với 93 chương trình, chiếm trên 40% tổng số chương trình đào tạo đạt chuẩn kiểm định quốc tế của cả nước.

Gắn kết và phục vụ cộng đồng là một trong những giá trị cốt lõi mà ĐH Quốc gia TP.HCM xây dựng. Từ năm 2016 đến nay, toàn ĐH Quốc gia TP.HCM thực hiện trên 3.000 hợp đồng chuyển giao công nghệ với tổng doanh thu trung bình hằng năm đạt khoảng 250 tỉ đồng. Cùng mạng lưới đối tác học thuật quốc tế là các tổ chức giáo dục hàng đầu từ châu Á, châu Âu, châu Mỹ và châu Úc...

Điểm lại một số thành tựu cơ bản như vậy, để có thể hiểu rõ hơn giá trị to lớn, dấu ấn mang tính bước ngoặt của Thủ tướng Võ Văn Kiệt đối với sự hình thành và phát triển của ĐH Quốc gia TP.HCM.

QUYẾT SÁCH CHIẾN LƯỢC

Đầu thập niên 1980, nền giáo dục VN đã bộc lộ nhiều bất cập, yếu kém. Cơ chế bao cấp

Đại học Quốc gia TP.HCM khánh thành tượng cố Thủ tướng Võ Văn Kiệt vào tháng 6.2022

ANH: KHÁNH CHÂU

“Đào tạo phải gắn liền với nhu cầu xã hội, với thực tế sản xuất, với các khu vực trọng điểm về kinh tế, với đặc thù địa phương và sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, cũng như phải gắn liền với sự bảo tồn về bản sắc dân tộc, bảo tồn tự nhiên và bảo vệ môi sinh, môi trường...”

—Thủ tướng **VÕ VĂN KIỆT** phát biểu khi thăm và làm việc tại ĐH Quốc gia TP.HCM ngày 11.2.1997

chi phối nền giáo dục ĐH VN từ mô hình quản lý đến công tác đào tạo, từ chỉ tiêu tuyển sinh đến phân công việc làm sau khi tốt nghiệp. Nhận thức rõ điều này, Đảng và Nhà nước đã có chủ trương “Kiên quyết sắp xếp lại mạng lưới các trường ĐH cho hợp lý, khắc phục tình trạng phân tán... Hình thành một số trường ĐH trọng điểm, đầu ngành của cả nước, ở đó tập trung nhiều thầy giỏi, trang thiết bị tốt để đào tạo cán bộ có chất lượng cao”. Thế nhưng, trong một thời gian dài chủ trương này vẫn không triển khai được.

Bước sang thập niên 1990, công cuộc đổi mới của VN đã đạt được những thành tựu bước đầu quan trọng trên các lĩnh vực, cánh cửa giao lưu quốc tế được mở rộng. Yêu cầu cung cấp nguồn nhân lực có trình độ cao phục vụ công cuộc công nghiệp hóa, hiện đại hóa và hội nhập quốc tế của đất nước trở nên cấp bách. “Là một trong những kiến trúc sư hàng đầu của công cuộc đổi mới đất nước”, khi giữ cương vị Thủ tướng Chính phủ, Thủ tướng Võ Văn Kiệt đã trần trụi, tìm giải pháp đưa chủ trương thành hiện thực. Ý tưởng và quyết tâm xây dựng các ĐH quốc gia, một mô hình mới về một nền giáo dục ĐH, đã được ông khai mào.

Thủ tướng Võ Văn Kiệt từng nói: “Khi cân nhắc, lượng sức mình thì thấy không có cách nào khác hơn là chọn một số trường

mũi nhọn để nâng cao chất lượng đào tạo trong điều kiện còn khó khăn, đáp ứng đòi hỏi của sự phát triển. Chính vì thế, sau khi lấy ý kiến của các nhà khoa học, giáo dục có uy tín, lúc bấy giờ Chính phủ quyết định thành lập 2 ĐH lớn là ĐH Quốc gia Hà Nội và ĐH Quốc gia TP.HCM”. Quyết tâm của Thủ tướng nhận được sự đồng thuận cao của các nhà lãnh đạo và giới chuyên môn. Ngày 14.1.1993, Hội nghị T.Ư 4 (khóa VII) đã ban hành nghị quyết, trong đó chỉ rõ nhiệm vụ: “Xây dựng một số trường ĐH trọng điểm quốc gia”...

TẦM NHÌN THỜI ĐẠI

Dù bộn bề công việc của nhà lãnh đạo Chính phủ, Thủ tướng Võ Văn Kiệt vẫn theo dõi và có những chỉ đạo kịp thời đối với sự hình thành và phát triển của ĐH Quốc gia TP.HCM. Ngày 11.2.1997, Thủ tướng Võ Văn Kiệt đã dành thời gian thăm và làm việc với ĐH Quốc gia TP.HCM. Thủ tướng không chỉ lắng nghe, ghi nhận mà còn có ý kiến chỉ đạo rất cụ thể về mục tiêu, sứ mệnh của ĐH Quốc gia TP.HCM: “Đào tạo phải gắn liền với nhu cầu xã hội, với thực tế sản xuất, với các khu vực trọng điểm về kinh tế, với đặc thù địa phương và sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước, cũng như phải gắn liền với sự bảo tồn về bản sắc dân tộc, bảo tồn tự nhiên và bảo vệ

môi sinh, môi trường...”.

Những chỉ đạo của Thủ tướng Võ Văn Kiệt khi đó đã được lãnh đạo ĐH Quốc gia TP.HCM tiếp thu và triển khai thành những mục tiêu cốt lõi trong chiến lược phát triển những năm cuối thế kỷ 20, đầu thế kỷ 21. Có thể nói, sự hình thành 2 ĐH quốc gia (ĐH Quốc gia TP.HCM và ĐH Quốc gia Hà Nội) rất nhanh chóng được thực tiễn kiểm nghiệm.

Khi đã nghỉ hưu, nguyên Thủ tướng Võ Văn Kiệt vẫn luôn dành sự quan tâm đến những bước trưởng thành của ĐH Quốc gia TP.HCM. Ông từng ý kiến rất sâu sắc: “...Để khắc phục tình trạng tụt hậu, Đảng, Nhà nước chủ trương xây dựng 2 ĐH quốc gia bắt kịp với các ĐH lớn có uy tín trong khu vực và quốc tế, làm nòng cốt cho giáo dục ĐH nước ta. Yêu cầu đó hết sức cấp thiết. Hai ĐH quốc gia cần hợp tác chặt chẽ, trong một thời gian ngắn phải bắt kịp với các ĐH lớn trong khu vực...”. Ông cũng nêu ý kiến rất xác đáng về xu hướng phát triển của mô hình giáo dục ĐH mới: “Xã hội hóa giáo dục cần tranh thủ và sử dụng được các nhà quản lý giỏi, các kỹ sư giỏi, các nhà kinh doanh giỏi, các nhà văn hóa, hoạt động xã hội lớn đến tham gia giảng dạy cho sinh viên”.

Những ý kiến của ông Sáu Dân - Thủ tướng Võ Văn Kiệt lúc sinh thời cho đến nay vẫn sát sao với thời cuộc, phản ánh tư duy, tầm nhìn của một nhà chiến lược vừa có tâm, vừa có tầm theo tinh thần đổi mới để đi đến thành công.

Là người có vai trò quan trọng đối với sự ra đời và bước đầu phát triển của 2 ĐH quốc gia, thế nhưng ông vẫn khiêm nhường: “Tôi là người tham gia trong chủ trương ấy, rất muốn cảm ơn những người đã ủng hộ và những người trực tiếp tổ chức thực hiện. Ra quyết định đúng chưa phải là đủ, phải có những người tổ chức thực hiện, đó mới là cái quyết định”. (còn tiếp)

Chủ nhà bất bại ở kỷ nguyên World Cup hiện đại

KINH THI

Trận đấu tạm ngưng 5 phút để giới truyền thông vào sân phỏng vấn Ademir, sau khi cầu thủ này mở tỷ số cho chủ nhà Brazil (thắng Mexico 4-0). Đây là trận khai mạc World Cup 1950. "World Cup xưa" thì luôn đầy ắp những chuyện khôi hài như thế. Còn trong kỷ nguyên hiện đại, những trận khai mạc World Cup đọng lại điều gì đáng kể?

Từ năm 2006, FIFA có lệ xếp đội chủ nhà đá trận khai mạc. Mà đã là đội nhà World Cup thì vấn đề chất lượng thuần túy là... hên xui. Một mặt, không ai nói Nam Phi (chủ nhà World Cup 2010) là đội mạnh. Mặt khác, còn có hệ quả là trận khai mạc Nam Phi - Mexico của World Cup 2010 kết quả thế nào cũng được đối với khán giả trung lập trên khắp thế giới. Đây chỉ là một ví dụ về thay đổi đáng tiếc của FIFA liên quan đến trận khai mạc World Cup. Thay đổi này chủ yếu xuất phát từ một thay đổi khác, quan trọng hơn về mặt chuyên môn: đội ĐKVĐ World Cup phải đá vòng loại, tức không được bảo đảm có mặt ở kỳ World Cup tiếp theo.

Trước đó, đội ĐKVĐ World

ĐTV Qatar kỳ vọng đội nhà giành chiến thắng ở trận khai mạc

ẢNH: REUTERS

Cup được miễn vòng loại và sẽ đá trận khai mạc ở kỳ World Cup tiếp theo. Với người hâm mộ trung lập, đội ĐKVĐ dĩ nhiên là đáng xem hơn đội chủ nhà. Trận khai mạc cũng có chất lượng hơn bởi ít nhất có mặt một đội siêu mạnh. Giới chuyên môn luôn sốt ruột chờ xem diện mạo của nhà ĐKVĐ để còn mổ xẻ, phân tích, nhất là xét thêm hoàn cảnh nhà vô địch ấy đã được miễn vòng loại, chỉ đá giao hữu quanh năm. Và nếu như nhà ĐKVĐ sảy chân ngay trận ra quân, thì đấy hẳn nhiên là bất ngờ lớn, sẽ làm bùng nổ sự chờ đợi ở các trận đấu tiếp theo.

Hãy xem lại lần cuối cùng

FIFA xếp đội ĐKVĐ đá trận khai mạc. Đó là kỳ World Cup đầu tiên được tổ chức tại châu Á, Hàn Quốc - Nhật Bản 2002. Bất ngờ động trời đã xảy ra, khi Senegal thắng Pháp 1-0 nhờ bàn duy nhất của Pape Bouba Diop. Lần đầu tiên xuất hiện ở World Cup, lực lượng Senegal gồm toàn cầu thủ "hạng nhì" trên sân cỏ Pháp đã quật đổ nhà ĐKVĐ, với lực lượng gồm các ngôi sao thượng thặng. Cuối cùng, những Zidane Zidane, Thierry Henry, Patrick Vieira, Marcel Desailly... đã phải về nước ngay khi vòng bảng World Cup 2002 khép lại.

Tỷ số 1-0 thường xuất hiện ở

trận khai mạc World Cup trong thời kỳ mà đội ĐKVĐ đá trận mở màn. Và tất nhiên, khi xảy ra kịch bản nhà ĐKVĐ sụp đổ ngay trận ra quân thì cũng khó có tỷ số khác. Một bàn là đã quá nhiều, và vấn đề là đội mạnh hơn choáng váng đến nỗi không gượng dậy nổi. Xưa nay, Argentina vô địch World Cup 2 lần thì trong cả 2 lần đá trận khai mạc của kỳ World Cup tiếp theo, họ đều thua 0-1. Tại World Cup 1982, Erwin Vandenberghe ghi bàn duy nhất giúp Bỉ thắng Argentina ngay trận ra quân. Khi ấy, đội hình vừa vô địch World Cup 1978 của Argentina còn có thêm một ngôi sao mới thật sự đình đám, mang

tên Diego Maradona! Trớ trêu thay, cũng với Maradona đá đủ 90 phút, với băng thủ quân trên tay, Argentina lại thua Cameroon 0-1 trong trận khai mạc World Cup 1990 (Francois Omam-Biyik ghi bàn, chỉ vài phút sau khi người anh ruột là Andre Kana-Biyik bị đuổi khỏi sân). Maradona khi ấy, với toàn bộ hào quang vô địch World Cup 1986, đã được đánh giá ngang hàng hoặc hơn cả vua bóng đá Pele (tùy quan điểm) rồi!

Thời kỳ mà đội ĐKVĐ đá trận khai mạc World Cup kéo dài 28 năm, gồm 8 giải đấu (từ World Cup 1974 đến 2002). Suốt 8 kỳ World Cup ấy, chỉ có 2 lần đội ĐKVĐ (trên danh nghĩa là đội mạnh nhất trước giải, là đội hạt giống đầu tiên khi bốc thăm chia bảng) thắng trận khai mạc. Đó là Brazil, thắng Scotland 2-1 tại World Cup 1998; và Đức thắng Bolivia 1-0 tại World Cup 1994. Còn lại là 3 trận thua và 3 trận hòa, trước các đối thủ "đàn em". Còn khi World Cup trở lại với truyền thống đội chủ nhà đá trận khai mạc (truyền thống này đã có từ xa xưa), thì có đến 3/4 trường hợp đội chủ nhà thắng trận ra quân: Đức thắng Costa Rica 4-2 năm 2006; Brazil thắng Croatia 3-1 năm 2014; Nga thắng Ả Rập Xê Út 5-0 năm 2018. Còn lại là trận Nam Phi hòa Mexico 1-1 năm 2010. ⚡

Enner Valencia: Niềm hy vọng của Ecuador

Enner Valencia đang có hiệu suất ghi bàn rất cao

ẢNH: AFP

Đâu là cây làm bàn số 1 ở các giải VĐQG tại châu Âu mùa này, đang chuẩn bị ghi bàn trên sân cỏ World Cup 2022? Câu trả lời đầy bất ngờ: đó là Enner Valencia (Ecuador) - một chân sút không mấy nổi tiếng nhưng rất đáng chờ xem trong trận khai mạc đêm nay!

Từng có cảnh tượng ngộ nghĩnh được lan truyền trên mạng: cảnh sát tất tả chạy theo chiếc xe chở Valencia và phải khó khăn lắm mới chặn lại được cầu thủ này. Valencia khi ấy đang chơi cho Everton ở Premier League, nhưng anh về nước khoác áo Ecuador trong một trận đấu quốc tế và bị cảnh sát địa phương truy nã vì cáo buộc "quyết" tiền chu cấp nuôi con (về sau, Valencia được tòa minh oan vụ này). Biết cảnh sát đã đến tận sân để "đón lõng", Valencia bèn chán thương, hồng rời sân bằng xe cấp cứu!

Làm sao để ngăn cản cầu thủ

Valencia đẩy mưu mô, thì đấy lại là câu chuyện trước mắt, dành cho đội chủ nhà Qatar trong trận khai mạc World Cup. Ở tuổi 33, với băng thủ quân trên tay, Valencia chính là niềm hy vọng số 1 của tuyển Ecuador tại World Cup này. Anh là cây săn bàn đáng gờm trong lịch sử của tuyển Ecuador (35 bàn). Và anh chỉ cần ghi thêm 1 bàn là trở thành cây làm bàn số 1 của tuyển Ecuador trên đấu trường World Cup, thay vì chia sẻ kỷ lục với Agustin Delgado như hiện thời. Toàn bộ 3 bàn của Ecuador tại World Cup 2014 đều do Valencia ghi được (Ecuador không có vé dự World Cup 2018).

World Cup 2014 là một cao điểm trong biểu đồ phong độ của Valencia, khi anh ghi bàn ở 9/11 trận liên tiếp, trong đó có nhiều trận ghi được "cú đúp". Rồi Valencia sang Anh, và dù không đến nỗi tệ vẫn không thành công như mong đợi dưới màu áo West Ham, Everton.

Phong độ (hoặc sự thành bại nói chung) trời sứt là điều bình thường. Sau vài năm yên ắng trên sân cỏ Mexico, Valencia gần đây lại đến Fenerbahce và tỏa sáng ở giải Super Lig của Thổ Nhĩ Kỳ. Giới hâm mộ Ecuador có quyền hy vọng: một cao điểm khác sẽ lại xuất hiện trong biểu đồ phong độ của Valencia khi anh bước vào World Cup 2022.

Sau hơn 2 mùa khoác áo Fenerbahce, Valencia đã 71 trận, ghi 32 bàn ở Super Lig. Đây chính là hiệu suất cao nhất khi nhìn lại toàn bộ sự nghiệp bóng đá của Valencia. Riêng mùa này, anh đến World Cup với hành trang là 13 bàn và 4 kiến tạo chỉ sau 12 trận ở Super Lig. Không có bất kỳ cầu thủ nào tại World Cup 2022 ghi bàn nhiều hơn anh tại một giải VĐQG thuộc châu Âu mùa này. Chỉ có 3 cầu thủ ghi bàn nhiều hơn anh, và họ đều không được dự World Cup (Erling Haaland người

Na Uy, Vladimir Sychevoy người Nga và Quincy Promes người Hà Lan). Lionel Messi, Neymar, Kylian Mbappe, Harry Kane, Karim Benzema... đều không bằng Valencia. Chỉ có Robert Lewandowski - tuyển thủ Ba Lan khoác áo Barcelona - cũng đã ghi 13 bàn như anh, nhưng Lewandowski thi đấu nhiều trận hơn!

Valencia là tiền đạo trên lý thuyết. Còn trên thực tế, anh đạt biên nhiều hơn và tỏ ra nguy hiểm nhất trong những pha tấn công quét từ cánh trái vào trung lộ. Nếu hậu vệ trái Pervis Estupinan lên tấn công hiệu quả, để Valencia dễ dàng di chuyển vào phía trong, thì đấy sẽ là lúc mà hàng công Ecuador tỏ ra đáng gờm nhất. Biệt danh của Valencia là "Superman". Nhưng chẳng ai chờ đợi anh cứu thế giới. Ghi được một bàn cho Ecuador trong trận khai mạc World Cup là quá tốt rồi!

Ngũ Viên

FIFA WORLD CUP
Qatar 2022
thanhvien.vn/the-thao

Qatar - Ecuador (23 giờ ngày 20.11,
trực tiếp trên VTV2, VTV Cần Thơ):

"THE MAROON" tận hưởng những thử thách

TRẦN TÔN

Qatar có thể không được đánh giá cao, nhưng 1 điểm trước Ecuador sẽ không phải là điều vô lý.

Sau nhiều ngày, nhiều tuần và nhiều tháng bàn tán về World Cup 2022, cuối cùng giải đấu được chờ đợi này sẽ diễn ra vào đêm nay khi chủ nhà Qatar chạm trán tuyển Ecuador tại sân Al Bayt ở Al Khar.

"KHÔNG AI BIẾT ĐIỀU GÌ CÓ THỂ XẢY RA"

Là nước chủ nhà, Qatar đương nhiên có một suất góp mặt ở VCK World Cup và điều đó có nghĩa đội bóng của HLV Sanchez sẽ bước vào trận mở màn với Ecuador mà không có bất kỳ trận đấu cạnh tranh thật sự nào trong thời gian gần đây. Tuy nhiên, hành trang của "The Maroon" trong cuộc đón tiếp "La Tri" là 5 chiến thắng liên tiếp

trong các trận giao hữu.

Bên cạnh đó, nhờ làm việc với đội hình này theo phương thức CLB trong một thời gian dài, HLV Sanchez đã giúp Qatar đạt được những kết quả tốt, trong đó có chức vô địch Asian Cup 2019. Chính vì vậy, dù Qatar là đội bóng bị đánh giá thấp nhất (chỉ 24,97%) trong cuộc đua vào vòng 1/8 ở bảng A (bao gồm cả Hà Lan và Senegal), nhưng HLV Sanchez đang tận hưởng những thử thách để cố gắng vượt qua mọi kỳ vọng. Ông cho biết: "Tôi không nói về việc Qatar vô địch World Cup nhưng cạnh tranh ở trình độ tốt với 3 đội tuyển đó là thách thức của chúng tôi. Sau đó, đây là bóng đá và bạn không bao giờ biết điều gì có thể xảy ra".

Al-Haydos phía chủ nhà với tư cách đội trưởng và là cầu thủ có số lần khoác áo ĐTQG nhiều nhất sẽ là mối đe dọa với đội khách. Ali, tay săn bàn hàng đầu qua mọi thời đại của Qatar, cũng sẽ có ích trong việc đối phó

LỊCH THI ĐẤU VÀ TỶ LỆ CƯỢC

Bảng A:
20.11, 23 giờ: Qatar - Ecuador:
Ecuador chấp đồng nửa, thắng 8
G.L (Nguồn: Asianbookie)

với hàng phòng ngự chặt chẽ của Ecuador.

"PHẢI LÀ VIÊN SỎI TRONG GIÀY CỦA HỌ"

Thật vậy, HLV Alfaro đã xây dựng nên thành công của tuyển Ecuador nhờ việc củng cố hiệu quả hàng phòng ngự, mà những kết quả gần đây nhất của họ cho thấy rõ điều đó. Tuy nhiên, họ cũng có một số tài năng tấn công thú vị, bao gồm Caicedo và cầu thủ chạy cánh Plata.

HLV Alfaro biết rõ Ecuador không được đánh giá cao nhưng ông hy vọng "La Tri" sẽ gây nhiều khó khăn cho các đối thủ trong bảng A này. Ông nói: "Nếu chơi theo cách chúng tôi đã chơi ở

vòng loại, rất có thể chúng tôi sẽ không có cơ hội, bởi vì Ecuador sẽ đấu với nhà vô địch châu Á, nhà vô địch châu Phi và Hà Lan, đội vào tứ kết ở EURO. Họ là những đội vượt trội so với chúng tôi. Toàn đội phải làm cho mọi thứ trở nên khó khăn, chúng tôi phải là viên sỏi trong giày của họ".

Al-Haydos sẽ là mối đe dọa chính cho hàng thủ Ecuador
ẢNH: REUTERS

Lịch sử đối đầu:

Tuyển Qatar và Ecuador gặp nhau tổng cộng 3 trận giao hữu quốc tế với kết quả mỗi đội có 1 chiến thắng, 1 hòa và 1 thua. Trận gặp gần nhất, Qatar thắng Ecuador 4-3 hồi tháng 10.2018.

Phong độ 5 trận gần đây của tuyển Qatar (tính từ tháng 10):

Toàn thắng cả 5 trận giao hữu quốc tế trước Nicaragua (2-1), Guatemala (2-0), Honduras (1-0), Panama (2-1) và Albania (1-0).

Phong độ 5 trận gần đây của tuyển Ecuador:

Chỉ thắng 1 trận trước Cape Verde (1-0) hồi giữa tháng 6, còn lại 4 trận đều hòa 0-0 trước Mexico (đầu tháng 6), Ả Rập Xê Út, Nhật Bản (tháng 9) và Iraq (mới đây).

Giang Lao

DỰ ĐOÁN:

Ecuador phòng ngự tốt nhưng gặp khó trong khâu ghi bàn, trong khi Qatar ghi bàn tốt nhưng lại yếu về phòng ngự. Thông thường ở kiểu trận đấu như thế này, các đội phải vật lộn để tìm thấy nhịp điệu của mình và kết quả là một tỷ số thấp.

NHẬN ĐỊNH TRƯỚC TRẬN ĐẤU

HẬU VỆ HỒ TẤN TÀI: "ECUADOR CÓ THỂ GÂY BẤT NGỜ"

ẢNH: ĐỘC LẬP

Sẽ sai lầm nếu mọi người vội đánh giá thấp Ecuador - từng đánh bại Uruguay với tỷ số 4-2, vùi dập Colombia 6-1 hay hòa Brazil 1-1 để đoạt vé chính thức dự World Cup 2022. Đây là đội bóng giàu sức mạnh và có sự tinh quái đặc trưng của bóng đá Nam Mỹ. Dù hòa 0-0 trong cả 3 trận giao hữu gần đây nhưng có thể đây là cách Ecuador tung hỏa mù thì sao? Đường kim vô địch châu Á Qatar được đánh giá cao hơn nhưng nếu nhập cuộc vội vàng, không tinh táo, có khi họ phải trả giá đắt. Ecuador có những chân sút tốc độ, giỏi phản công nhanh như Enner Valencia. Tiền vệ Moises Caicedo (21 tuổi) và hậu vệ Pervis Estupinan (24 tuổi) đang là hạt nhân giúp CLB Brighton bay cao ở giải Ngoại hạng Anh năm nay, chắc chắn sẽ là những cái tên hết sức đáng gờm. Sân nhà đôi khi lại tạo áp lực tâm lý nặng nề cho Qatar và nhờ điều này Ecuador sẽ thắng 2-1.

TIỀN ĐẠO NGUYỄN TIẾN LINH: "CHỦ NHÀ SẼ GHI HAI BÀN VÀ THẮNG"

Trong cả 3 trận giao hữu liên tiếp trước thềm World Cup 2022, Ecuador hòa cả ba đều với tỷ số 0-0. Không rõ có phải Ecuador giấu bài hay hòa lực tấn công có vấn đề nhưng rõ ràng việc đội bóng này có vẻ kém cỏi ở khâu ghi bàn, có thể mang đến nhiều niềm vui cho Qatar. Với khát vọng có thể tạo nên kỳ tích tại World Cup 2022, Qatar đã có sự chuẩn bị khá tốt và phong độ cao được minh chứng bằng 4 trận giao hữu toàn thắng. Lợi thế sân nhà chắc chắn sẽ là động lực rất lớn để thầy trò HLV Felix Sanchez tự tin hướng đến chiến thắng. Tôi nghiêng về Qatar không chỉ bởi muốn ủng hộ quốc gia đã nỗ lực bỏ cả trăm tỉ USD cho World Cup 2022, mà còn vì muốn ủng hộ sự phát triển và tiến bộ vượt bậc của bóng đá châu Á. Có thể Qatar sẽ ghi 2 bàn và thắng 2-1.

ẢNH: NGỌC DƯƠNG

TIỀN VỆ NGUYỄN THỊ TUYẾT DUNG: "ĐÔI BÊN CHIA ĐIỂM"

Tôi mong đội chủ nhà sẽ tạo nên cơn địa chấn ở kỳ World Cup năm nay. Tuy nhiên, dưới lăng kính của tôi, Qatar chưa thể chơi bùng nổ ở trận khai mạc. Cuộc đọ sức sẽ khá gay cấn nhưng tỷ số có thể không quá cao. Có thiên hướng tấn công nhưng Qatar không mạo hiểm đẩy quá cao đội hình bởi lo ngại bị phản công. Có thể họ sẽ kiếm được 1 điểm. Tôi dự đoán hai đội hòa 1-1.

Nhật Duy - Tiểu Bảo (ghi)

ẢNH: ĐỘC LẬP

DỰ ĐOÁN WORLD CUP 2022

Họ tên: _____

Địa chỉ: _____

Điện thoại: _____ **CMND/CCCD:** _____

Câu 1: Đội nào đoạt chức vô địch? _____

Câu 2: Tỷ số trận chung kết? _____
(chỉ tính thời gian thi đấu chính thức, gồm cả 2 hiệp phụ, không tính kết quả đá 11m)

Câu 3: Cầu thủ nào đoạt giải Vua phá lưới? _____
_____ Bao nhiêu bàn?

(trong trường hợp số bàn thắng cầu thủ bằng nhau sẽ căn cứ vào kết quả công bố của FIFA trao giải cho cầu thủ có nhiều đường kiến tạo dẫn đến bàn thắng nhiều hơn)

Câu hỏi phụ:
Có bao nhiêu phiếu dự đoán đúng cả 3 câu hỏi trên? _____

Hạn chót nhận phiếu dự đoán là ngày **15.12.2022**, căn cứ trên dấu bưu điện nơi đến. Các phiếu dự đoán đóng dấu bưu điện nơi đến sau ngày 15.12.2022 được xem là không hợp lệ.

Ngoài bì thư gửi phiếu dự đoán ghi rõ:

Tham gia chương trình DỰ ĐOÁN WORLD CUP 2022. Gửi về:
Báo Thanh Niên 268 - 270 Nguyễn Đình Chiểu, PV0 Thị Sáu, Quận 3, TP.HCM

Cơ cấu giải thưởng Cuộc thi dự đoán World Cup 2022

- 1 giải Nhất:** Trị giá 20 triệu đồng (Bao gồm: 5 triệu đồng tiền mặt + Tour đi xem trận chung kết AFF Cup của Vietravel trị giá 15 triệu đồng)
- 1 giải Nhì:** Trị giá 15 triệu đồng (Bao gồm: 3 triệu đồng tiền mặt + Tour đi xem trận bán kết AFF Cup của Vietravel trị giá 12 triệu đồng)
- 2 giải Ba:** Mỗi giải trị giá 10 triệu đồng (Bao gồm: 2 triệu đồng tiền mặt + Tour đi Singapore 3 ngày 2 đêm xem trận vòng bảng giữa Singapore-Việt Nam tại AFF Cup của Vietravel trị giá 8 triệu đồng)
- 5 giải Tư:** Mỗi giải trị giá 6 triệu đồng (Bao gồm: 1,5 triệu đồng tiền mặt + Vé máy bay khứ hồi TPHCM - Hà Nội xem trận Việt Nam- Malaysia hoặc Việt Nam- Myanmar tại AFF Cup của Vietravel Airlines trị giá 4,5 triệu đồng)
- 11 giải Khuyến Khích:** Mỗi giải trị giá 3 triệu đồng (Bao gồm: 1 triệu đồng tiền mặt + Quà tặng: Giày thể thao, túi xách, áo của Tập đoàn thể thao Động Lực trị giá 2 triệu đồng)

WORLD CUP 2022 ĐẾN và cuộc sống bị xối tung

Mohammed Aslam (phải) và anh bạn Moidu hào hứng chờ World Cup

ĐỖ HÙNG

(từ Doha, Qatar)

Doha và cả đất nước Qatar đang dần không còn bình thường nữa, khi World Cup 2022 phá một không khí lạ lùng chưa từng có vào cuộc sống nơi đây.

Buổi đêm hôm qua, sau khi từ doanh trại đội tuyển Argentina trở về trung tâm, tôi chìm vào giữa dòng người cuốn cuộn trôi lên từ ga tàu điện Msheireb. Đây là một khu đô thị mới được phát triển, với nhiều trung tâm mua sắm, nhà hàng, khách sạn và bảo tàng. Ngày thường, nơi đây không quá đông đúc, không khí thật phần yên tĩnh khi ai cũng nói khẽ cười duyên. Nhưng lúc tôi trở về vào giữa khuya hôm ấy, Msheireb yên bình đã không còn nữa.

NHỊP SỐNG ĐẢO LỘN

Những người phụ nữ truyền thống của Qatar bận áo dài đen che kín toàn thân (abayah) và khăn đen trùm đầu (shayla). Những người đàn ông Qatar đội khăn guthra hoặc mũ gahfiya, cùng áo dài trắng (thobe) pha trộn nét đồng tây kim cổ: bên dưới thun như áo dài của người Ả Rập gọi về một quá khứ xa xưa, bên trên là cổ áo sơ mi tân thời không sai vào đâu được. Trong những bộ đồ như vậy, người Qatar vốn dĩ ít sôi nổi, nếu như không muốn nói là rất khê khàng, kín đáo.

Thế rồi những kín đáo ấy đã bị cái không khí bóng đá hùng hục ào tới, hất tung lên. Các ga tàu điện ngấm ngấm một đồng hơn, hành khách đa dạng hơn, nói cười rộn ràng hơn, thậm chí còn bắt nhịp hát tập thể hoặc hô to những khẩu hiệu cổ vũ cho đội bóng nước mình. “Vamos, vamos, Argentina!”, “Allez les Bleus!”... Vào hôm thứ sáu, ngày hội

thánh (Al-Jumu'ah) linh thiêng của đạo Hồi, tàu điện ngấm tới 9 giờ sáng mới bắt đầu hoạt động. Ga Souq Waqif đông nghẹt hành khách thập phương. Những vị khách mới từ Ma Rốc lặn lội đến sau hành trình xuyên đêm mệt lử, kê ba lô lên tường rồi dựa lưng vào tranh thủ chợp mắt, vô tư ngáy vang như sư tử gầm. Những người Argentina vừa đến hát hò sôi nổi, kéo cả người Qatar vốn kín đáo và đầy bí ẩn trong những bộ áo dài truyền thống cùng tham gia cuộc vui. Rồi cả người Pháp, người Bồ Đào Nha, người Hà Lan nữa. Đất nước Qatar vốn dĩ đã là một nơi chốn có công dân rất nhiều nước đến sinh sống, giờ đây tỷ lệ người ngoại quốc càng áp đảo hơn khi làn sóng CĐV bóng đá ập vào.

“Chưa bao giờ chợ Souq Waqif đông như thế. Chúng tôi rất vui khi bóng đá làm không khí ở đây sôi nổi hẳn lên. Nhưng càng vui hơn khi có thêm nhiều khách đến mua hàng”, anh Mohammed Aslam, một cư dân Ấn Độ bán đồ lưu niệm, chia sẻ với tôi. Thấy tôi linh kinh máy móc, anh và người bạn tên Moidu bỏ cả cửa hàng chạy ra kêu tôi chụp hình cho bằng được bên lá cờ Brazil, “bởi tụi tôi hâm mộ Neymar”. Rồi các anh đi lên đi xuống dọc con phố nhỏ, đứng làm dáng trước các món đồ lưu niệm bắt tôi phải bấm máy liên tục. Tất nhiên sau mỗi lần như thế là lại đến màn lưu số điện thoại, kết nối với nhau qua ứng dụng WhatsApp để gửi hình. Ai cũng muốn lưu lại những thời khắc đáng nhớ lạ lùng này, điều chỉ đến một lần trong đời.

Dòng người đến cuốn cuộn và ồn ào, xối tung cuộc sống thường nhật nơi đây. Và Doha đã bắt đầu cảm nhận được áp lực của sự quá tải. Nhiều đám đông dồn ứ trước các ga tàu điện, mất cả tiếng đồng hồ mới có thể vào được bên trong. Khách sạn kín chỗ. Trước các điểm ăn uống, người người rờn

Đám đông chờ tàu trước ga Souq Waqif; các ga ở trung tâm Doha bắt đầu trở nên quá tải

rắn xếp hàng. Quá 10 giờ đêm hôm nọ, tôi từ nơi tập luyện của tuyển Tây Ban Nha trên Trường đại học Qatar trở về, bụng đói cồn cào bèn tạt vào quán Zaitoon bán đồ Ấn bên lề đường Al Muthaf thuộc quận Al Salata. Không còn bất cứ bàn trống nào, tôi phải đặt đồ mang đi, cùng đứng chờ với gần 100 thực khách ở bên ngoài. Khoảng 60 phút sau, khi đã hoa mắt vì đói, tôi mới nhận được túi đồ ăn của mình.

“Chúc mừng anh!”, một chàng trai cùng cảnh ngộ đứng kế bên đùa khi thấy tôi, sau bao lần chạy ra chạy vào giục người phục vụ, rốt cuộc đã lấy được thứ cần lấy.

Và đây là khi World Cup chưa khai mạc.

SỨC KHÁNG CỰ MẠNH LIỆT

World Cup đến làm đảo lộn nhiều thứ trong đời sống ở Qatar. Nhưng không phải tất cả. Đất nước Hồi giáo bảo thủ này vẫn có những sự kháng cự đáng kể, theo cách buộc World Cup phải thay đổi để phù hợp với truyền thống và luật lệ của nơi đây. Người Qatar có thể tạm thời vui cười, sả vào chụp hình chung với các CĐV bóng đá Argentina mang theo cờ có in hình Messi. Người Qatar có thể hát lên cùng một nhóm CĐV Pháp điệp khúc “Allez les Bleus!”. Tuy nhiên, họ vẫn là những con người bí ẩn và đầy sức kháng cự trong những bộ thobe và abayah kín mít. Bảo họ “xõa đi, cùng nâng ly 1 - 2 - 3 dzô nào!” là điều bất khả, ngay cả chuyện để họ vô tình nhìn thấy cảnh nhậu nhẹt từng bình cũng đã là điều khó coi. Đây là “làn ranh đỏ”, không ai được bước qua.

Vào chiều thứ sáu vừa rồi, trong một động thái quay ngoắt 180 độ, FIFA thông báo cấm đồ uống có cồn tại các địa điểm thi đấu. “Sau các cuộc trao đổi

CĐV Bồ Đào Nha kéo các cô gái Ả Rập vào không khí lễ hội

ẢNH: ĐỖ HÙNG

giữa nước chủ nhà và FIFA, một quyết định đã được đưa ra, theo đó việc bán đồ uống có cồn sẽ chỉ tập trung tại các điểm lễ hội CĐV (fanfest), điểm đến khác của người hâm mộ và địa điểm được cấp phép, tháo dỡ các điểm bán bia khỏi phạm vi các sân vận động World Cup 2022”.

Trong lịch sử World Cup, đồ uống có cồn từng bị cấm tại sân vận động. Nhưng từ giải đấu cách đây 20 năm tại Hàn Quốc và Nhật Bản, bia đã được bán xung quanh sân và ngay trên sân. CĐV vừa xem bóng đá, chốc chốc lại có thể chạy ra phía sau khán đài mua bia vào uống. Những người bán dạo có giấy phép thậm chí có thể tới tận chỗ ngồi của bạn trên khán đài để rót bia. Tất nhiên là bán bia của nhà tài trợ chính thức.

Mới 20 năm, chuyện nhậu nhẹt trên sân đã dần trở thành truyền thống, thành một phần khó tách rời trong các trận cầu. Nhưng truyền thống ấy đã bị đình chỉ trong giải đấu năm nay.

Đồ uống có cồn được kiểm soát rất chặt ở Qatar. Chỉ một số khách sạn hoặc cửa hàng có giấy phép đặc biệt mới được bán. Với World Cup 2022, trước đây ban tổ chức từng nói sẽ cho phép bán bia tại các địa điểm thi đấu, như truyền thống lâu nay, và tại các khu vực lễ hội CĐV. Với thông cáo mới nhất của FIFA, những khán giả đến sân xem bóng đá sẽ không còn cơ hội để nâng ly nữa. Chỉ có các ca bin hạng nhất (hospitality box) trong sân vận

động mới được phục vụ đồ uống có cồn. Tất nhiên bởi là hạng nhất nên chỉ có một số rất ít khán giả mới được thưởng thức cái khoái cảm vừa nhâm nhi vừa xem đá bóng, khi mà mỗi ca bin ở đây có giá rẻ nhất cũng tương đương 550 triệu đồng/trận. Giá bia bán tại các điểm được phép cũng rất cao. Do đó, hẳn các CĐV sẽ khó mà có những giây phút lâng lâng khi xem đá bóng.

Nước chủ nhà có nhiều lý do để không tạo ra một ngoại lệ nào cho kỳ World Cup được tổ chức ngay giữa thế giới Ả Rập. Trong các trận đấu, hẳn sẽ có rất đông CĐV Hồi giáo Ả Rập vào sân. Việc nhìn thấy cảnh người ngoại quốc uống bia có lẽ là một trải nghiệm khá bứt rứt đối với họ. Vậy thì phải cấm thôi!

Những hạn chế ngặt nghèo ấy, cùng với các tranh cãi về ngược đãi người lao động, có lẽ đã khiến một bộ phận CĐV phương Tây, đặc biệt là châu Âu, không đến Qatar xem bóng đá. Đối với những người này, có lẽ giải bóng đá ở Qatar đã trở nên kém vui khi có quá nhiều hạn chế. Động thái “quay xe” vào phút chót của ban tổ chức liên quan đến chuyện bán bia cũng khiến nhiều người nghi ngại về sự chắc chắn của các cam kết khác.

Có xối tung, có kháng cự, có tranh cãi, có tẩy chay. Nhưng sau tất cả, World Cup rốt cuộc đã đến. Hãy gác lại tất cả để lần cùng trái bóng thôi, suốt một tháng trời phía trước. ⚽

Binh sĩ Ukraine bắn pháo gần thị trấn Soledar, tỉnh Donetsk

ẢNH: REUTERS

Ukraine không đồng ý ngừng bắn tạm thời

VI TRẦN

Sau Kherson, chiến sự vẫn diễn ra không ngừng nghỉ tại khắp các mặt trận nhưng Tổng thống Ukraine Volodymyr Zelensky tuyên bố không chấp nhận thỏa thuận ngừng bắn tạm thời.

Tổng thống Zelensky hôm qua cho biết lực lượng Ukraine đã ngăn chặn khoảng 100 cuộc tấn công của Nga tại vùng Donetsk ở miền đông chỉ trong 24 giờ. “Chiến sự rất ác liệt đang tiếp tục tại Donetsk. Không hề có việc tạm lắng”, Reuters dẫn lời tổng thống Ukraine.

HÀNG TRIỆU NGƯỜI DÂN THIẾU ĐIỆN

Trong khi đó, hàng triệu người trên khắp các tỉnh tại Ukraine đang sống trong cảnh thiếu điện nghiêm trọng khi mùa đông đã bắt đầu kéo đến. Thủ tướng Denys Shmyhal hôm qua cho biết các cuộc tấn công tên lửa của Nga liên tiếp trong những ngày qua đã khiến gần một nửa hệ thống năng lượng của Ukraine bị thiệt hại nặng nề. Tổng thống Zelensky trong bài phát biểu cuối ngày 18.11 cho hay khoảng 10 triệu người đang không có điện sinh hoạt. Thủ đô Kyiv và 17 tỉnh khác phải luân phiên cúp điện và các quan chức cảnh báo nguy cơ cúp điện hoàn toàn trong mùa đông.

Những tuần gần đây, Nga đã gia tăng tấn công vào các mục

tiêu quân sự và năng lượng tại Ukraine, trong đó có đợt tấn công ngày 15.11 với ước tính 100 quả tên lửa, theo ông Shmyhal.

Phát ngôn viên không quân Ukraine Yuriy Ignat hôm qua thừa nhận có khả năng phần tên lửa rơi xuống làng Przewodow ở miền đông Ba Lan gây vụ nổ khiến 2 người thiệt mạng hôm 15.11 là của Ukraine hoặc Nga. Từ *The Washington Post* dẫn lời ông Ignat nói rằng Ukraine đã phóng nhiều tên lửa để ngăn chặn tên lửa của Nga tại khu vực biên giới Ukraine - Ba Lan nên “bất cứ điều gì cũng có thể xảy ra trong trận chiến phòng không này”.

Sự cố này là lần đầu tiên lãnh thổ của một nước NATO hứng bom đạn sau gần 9 tháng chiến sự tại Ukraine, gây báo động toàn cầu về nguy cơ xung đột lan rộng. Ba Lan ban đầu nói tên lửa do “Nga sản xuất” và triệu tập đại sứ Nga để yêu cầu giải thích trong khi Moscow tuyên bố không liên quan. Tổng thống Mỹ Joe Biden sau cuộc họp khẩn với lãnh đạo các đồng minh tại Indonesia đã cho biết có thể tên lửa không được phóng từ Nga. Sau đó, Tổng thống Ba Lan Andrzej Duda nói “khả năng cao” tên lửa được lực lượng phòng không Ukraine phóng và “không may rơi xuống lãnh thổ Ba Lan”. Trong khi đó, Tổng thư ký NATO Jens Stoltenberg cho rằng Nga chịu trách nhiệm sau cùng vì đã khơi mào chiến sự và thực hiện cuộc tấn công khiến Ukraine phải phóng tên lửa phòng thủ.

Các quan chức Ukraine hôm

qua đưa ra ý kiến tương tự ông Stoltenberg và cho biết thêm rằng các chuyên gia của Ukraine đã được chấp nhận tham gia điều tra nguyên nhân vụ nổ cùng Ba Lan và Mỹ. Phát ngôn viên Karine Jean-Pierre của Nhà Trắng thông báo các quan chức Mỹ và Ba Lan đang giữ liên lạc với Ukraine để làm rõ sự thật về vụ tên lửa rơi, theo Reuters.

CƠ HỘI CẦN CHỚP LẤY ?

Trong khi đó, về khả năng đối thoại, phát ngôn viên Hội đồng An ninh của Nhà Trắng John Kirby hôm qua nhấn mạnh chỉ có tổng thống Ukraine mới là người quyết định thời điểm và điều kiện đàm phán với Nga, theo AFP.

Tuyên bố này được đưa ra sau khi Chủ tịch Hội đồng Tham mưu trưởng liên quân Mỹ Mark Milley gợi ý Ukraine có thể chớp thời cơ đang có vị thế tốt sau các thắng lợi trên chiến trường để đàm phán với Nga nhằm chấm dứt chiến sự. Ông Kirby thừa nhận việc đàm phán là điều tốt nhưng nhấn mạnh Mỹ không thúc ép Ukraine trong chuyện này.

Trong khi đó, Tổng thống Zelensky tuyên bố rằng Ukraine sẽ không chấp nhận một thỏa thuận ngừng bắn tạm thời vì điều đó chỉ khiến tình hình thêm tồi tệ. Trong bài phát biểu trước Diễn đàn An ninh quốc tế Halifax (Canada) hôm 18.11, ông Zelensky cho rằng hòa bình lâu dài thật sự chỉ có thể đạt được khi hành động quân sự của Nga bị sụp đổ hoàn toàn. 🇺🇦

Công tố viên đặc biệt giám sát điều tra ông Trump

◆ Ông Trump sắp quay lại Twitter ?

Đài CNBC ngày 19.11 đưa tin Bộ Tư pháp Mỹ quyết định bổ nhiệm ông Jack Smith làm công tố viên đặc biệt trong 2 vụ điều tra hình sự nhằm vào cựu Tổng thống Donald Trump. Công tố viên này từng là điều tra viên của Tòa hình sự quốc tế (ICC) ở The Hague (Hà Lan), đảm trách nhiệm vụ giám sát các vụ điều tra nhạy cảm đối với giới chức nước ngoài liên quan tội ác chiến tranh, diệt chủng và tội ác chống lại nhân loại. Năm 2018, ông bắt đầu phụ trách nhóm điều tra về tội ác chiến tranh Kosovo cho một tòa án đặc biệt ở The Hague. Giờ đây, ông sẽ giám sát cuộc điều tra xem liệu ông Trump hay cá nhân khác có can thiệp phi pháp vào việc chứng nhận chiến thắng của ông Joe Biden hoặc việc chuyển giao quyền lực tổng thống sau cuộc bầu cử năm 2020 hay không. Cuộc điều tra thứ 2 là nghi vấn ông Trump phạm luật và cản trở tư pháp khi đem hàng trăm trang tài liệu từ Nhà Trắng về khu nghỉ dưỡng của mình.

Phản ứng về quyết định trên, ông Trump cho rằng đó là điều không thể chấp nhận vì nó “mang tính chính trị và không công bằng”, đồng thời

kêu gọi các đảng viên Cộng hòa “can đảm đấu tranh chống lại điều này”.

Cùng ngày 19.11, tỉ phú Elon Musk khởi động cuộc khảo sát trên tài khoản Twitter cá nhân, theo đó đề nghị những người đăng ký theo dõi quyết định có nên khôi phục tài khoản Twitter của cựu Tổng thống Mỹ Donald Trump hay không. Theo trang *Axios*, hơn 1 triệu người bỏ phiếu trong vòng 30 phút đầu tiên kể từ khi ông Musk đăng khảo sát. Trong số này, khoảng 62% là đồng ý. Trước sự hưởng ứng nồng nhiệt trên, ông Musk bình luận bên dưới khung khảo sát với nội dung “Vox Populi, Vox Dei”. Đây là cụm từ La tinh có nghĩa là “tiếng nói của người dân là tiếng nói của Thượng Đế”. Cuộc khảo sát kéo dài trong vòng 24 giờ.

Một ngày trước đó, ông Musk, tân chủ nhân Twitter, khôi phục một loạt tài khoản bị đình chỉ sử dụng thuộc về một số người nổi tiếng. Vào thời điểm tài khoản @realdonaldtrump của nhà cựu lãnh đạo bị khóa, khoảng 88,7 triệu người đăng ký theo dõi tài khoản này.

Khánh An - H.G

Bất ngờ hé lộ hình ảnh con gái lãnh đạo Triều Tiên

Hãng thông tấn KCNA của CHDCND Triều Tiên ngày 19.11 đăng tải hình ảnh cho thấy nhà lãnh đạo nước này Kim Jong-un cầm tay con gái đi cạnh một tên lửa khổng lồ. Đây là lần đầu tiên con gái ông Kim xuất hiện trên truyền thông, nên trở thành bất ngờ hơn cả việc Triều Tiên ngày 18.11 thử tên lửa đạn đạo liên lục địa Hwasong-17, theo Reuters.

Các chuyên gia nói ông Kim có thể có 3 người

con, hai gái và một trai. Sau chuyến đi tới Triều Tiên năm 2013, ngôi sao bóng rổ đã giải nghệ người Mỹ Dennis Rodman cho biết nhà lãnh đạo có một cô con gái “bé bỏng” tên là Ju Ae, theo tờ *The Guardian*.

Lam Vũ

Ông Kim Jong-un nắm tay con gái, sau lưng là tên lửa

ẢNH: REUTERS

THANH NIÊN
thanhnien.vn

● Tổng biên tập:

NGUYỄN NGỌC TOÀN

● Phó Tổng biên tập:

**ĐẶNG THỊ PHƯƠNG THẢO,
HẢI THÀNH, LÂM HIẾU DŨNG**

● Tổng thư ký tòa soạn: **TRẦN VIỆT HƯNG**

● Phó Tổng thư ký tòa soạn: **TUYẾT NHUNG, ĐỨC TRUNG**

● Trình bày: **Trg.T.NHI**

TÒA SOẠN, TRI SỰ VÀ PHÁT HÀNH:

● **268 - 270 NGUYỄN ĐÌNH CHIỂU, QUẬN 3, TP.HCM**

*ĐT: (028) 39302302 * Fax: (028) 39309939 * Email: toasoan@thanhnien.vn

● **TRUNG TÂM QUẢNG CÁO VÀ DỊCH VỤ TRUYỀN THÔNG:** (028) 39339988 * Email: quangcao@thanhnien.vn

● **PHÒNG PHÁT HÀNH:** (028) 39309243 * Email: phatthanh@thanhnien.vn

● **218 TÂY SƠN, Q.ĐÔNG ĐA, HÀ NỘI**

*ĐT: (024) 38570981 * Fax: (024) 38570948 * Email: tshanoi@thanhnien.vn

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN ĐÔNG BẮC BỘ:** 107 MÂY TƠ, Q.NGŨ QUỲN, TP.HẢI PHÒNG

*ĐT: (0225) 3822038 * Email: dongbacbo@thanhnien.vn

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN KHU VỰC BẮC TRUNG BỘ:** 1 NHÀ THỜ, TP.THANH HÓA

*ĐT/Fax: (0237) 3855748 * Email: vpthanhhoa@thanhnien.vn

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN KHU VỰC DUYÊN HẢI MIỀN TRUNG:** 144 BẠCH ĐẰNG, TP.ĐÀ NẴNG

*ĐT: (0236) 3824231 - 3810332 * Fax: (0236) 3871345 * Email: vpdanang@thanhnien.vn

● Bạn đọc gửi Báo THANH NIÊN đi nước ngoài, đặt mua qua: Công ty XUNHASABA *ĐT: (8428) 38241320 - 38292900 * Fax: (8428) 38241321 * Email: export@xunhasaba-hcmc.com.vn

● GIẤY PHÉP XUẤT BẢN SỐ 110/GP-BTTTT DO BỘ THÔNG TIN TRUYỀN THÔNG CẤP NGÀY 27.3.2020 ● CHỈ SỐ ISSN 0866-8329 ● SẮP CHỮ TẠI BÁO THANH NIÊN ● CHẾ BẢN VÀ IN TẠI NHÀ IN BÁO THANH NIÊN,

XN IN NGUYỄN MINH HOÀNG, NHÀ IN BÁO THANH NIÊN HÀ NỘI, CÔNG TY TNHH MTV IN BÁO NHÂN DÂN ĐÀ NẴNG, CÔNG TY CỔ PHẦN IN VÀ THƯƠNG MẠI KHÁNH HÒA, CÔNG TY IN NHÂN DÂN BÌNH ĐỊNH,

CÔNG TY CỔ PHẦN IN TỔNG HỢP CẦN THƠ

● **VĂN PHÒNG LIÊN LẠC TẠI LÂM ĐỒNG:** 15 LÊ HỒNG PHONG, P.4, TP.ĐÀ LẠT

*ĐT: (0263) 3827807 * Fax: (0263) 3812930

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN KHU VỰC TRUNG TRUNG BỘ VÀ BẮC TÂY NGUYÊN:**

133 LÊ LỢI, TP.QUY NHƠN, BÌNH ĐỊNH

*ĐT: (0256) 3824142 * Fax: (0256) 3815559 * Email: vpbinhdin@thanhnien.vn

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN KHU VỰC NAM TRUNG BỘ VÀ NAM TÂY NGUYÊN:**

120 THÔNG NHẤT, P.VAN THẮNG, TP.NHA TRANG

*ĐT: (0258) 3819306 - 3819307 * Fax: (0258) 3819307 * Email: vpinhatrang@thanhnien.vn

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN KHU VỰC ĐÔNG NAM BỘ:** 15A VÕ THỊ SÁU, TP.BIÊN HÒA, ĐỒNG NAI

*ĐT: (0251) 3940818 - 3940819 * Fax: (0251) 3940817 * Email: vpdongnambo@thanhnien.vn

● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN KHU VỰC TÂY NAM BỘ:** 99 TRẦN VĂN HOÀI, TP.CẦN THƠ

*ĐT: (0292) 3825244 * Fax: (0292) 3825245 * Email: vpcantho@thanhnien.vn

5.500 ĐỒNG

Các nước phải tăng cường phối hợp nhằm ứng phó các thách thức

Trong khuôn khổ Tuần lễ cấp cao APEC 2022 tại Bangkok, Thái Lan, Chủ tịch nước Nguyễn Xuân Phúc đã có các cuộc gặp gỡ, tiếp xúc với ông Lý Gia Siêu - Đặc khu trưởng Hồng Kông, và Tổng giám đốc Quỹ Tiền tệ quốc tế (IMF) Kristalina Georgieva.

Tại cuộc gặp ông Lý Gia Siêu, Chủ tịch nước Nguyễn Xuân Phúc mong muốn hai bên tăng cường giao lưu, trao đổi giữa các cơ quan chính quyền, doanh nghiệp, người dân; mời ông Lý Gia Siêu sớm thăm Việt Nam; tích cực thúc đẩy hợp tác kinh tế, thương mại và đầu tư; trong đó, đặt mục tiêu nâng kim ngạch thương mại song phương 5 năm tới lên 50 tỉ USD; khuyến khích doanh nghiệp Hồng Kông đầu tư vào các lĩnh vực bền vững, thân thiện với môi trường, ủng hộ doanh nghiệp Việt Nam tham gia các hoạt động quảng bá, xúc tiến thương mại, đầu tư, du lịch tại Hồng Kông. Chủ tịch nước cũng mong muốn hai bên mở rộng

Lễ tiễn Chủ tịch nước Nguyễn Xuân Phúc và Phu nhân tại sân bay không quân Hoàng gia Thái Lan (Bangkok)

ANH: TTXVN

trao đổi, hợp tác trên các lĩnh vực văn hóa, giáo dục, du lịch, nghiên cứu thí điểm tiếp nhận lao động Việt Nam.

Ông Lý Gia Siêu khẳng định Đặc khu Hồng Kông coi trọng và sẵn sàng tăng cường quan hệ hợp tác cùng có lợi với Việt Nam

trên các lĩnh vực. Ông Lý Gia Siêu nhất trí mục tiêu tăng trưởng thương mại song phương trong 5 năm tới, phấn đấu để Việt Nam trở thành bạn hàng lớn nhất của Hồng Kông trong ASEAN; sẵn sàng thúc đẩy giao lưu nhân dân, bao gồm lĩnh vực du lịch, giáo

dục và lao động; mong muốn hai bên phối hợp trong công tác quản lý xuất nhập cảnh.

Tại cuộc gặp Tổng giám đốc IMF Kristalina Georgieva, Chủ tịch nước Nguyễn Xuân Phúc đánh giá cao hợp tác giữa Việt Nam và IMF những năm qua,

nhất là trong việc IMF tư vấn quản lý kinh tế vĩ mô, chuyển đổi cơ cấu và đổi mới mô hình tăng trưởng của Việt Nam. Chủ tịch nước nêu rõ trong bối cảnh kinh tế thế giới đang có nhiều biến động, lạm phát toàn cầu tăng cao, tăng trưởng kinh tế của nhiều nước và khu vực chậm lại, việc đảm bảo an ninh lương thực, an ninh năng lượng gặp rất nhiều khó khăn, Việt Nam, IMF và các nước càng phải tăng cường phối hợp, điều phối các chính sách, chủ trương nhằm ứng phó hiệu quả với các vấn đề này.

Bà Kristalina Georgieva đánh giá Việt Nam vẫn là điểm sáng về tăng trưởng và ổn định tại khu vực, có nền kinh tế mở, năng động, có sức chống chịu qua đại dịch Covid-19. Đặc biệt, việc tiếp tục đẩy mạnh các cải cách cơ cấu kinh tế, chuyển đổi sang mô hình tăng trưởng xanh, sạch, bền vững, chú trọng năng lượng tái tạo và kinh tế số sẽ đem lại động lực mới cho kinh tế Việt Nam. Tổng giám đốc IMF mong muốn Việt Nam tiếp tục đóng góp vào các chương trình nghị sự toàn cầu về chuyển đổi mô hình tăng trưởng, đảm bảo các chuỗi cung ứng. Bà Georgieva cho biết IMF sẽ tiếp tục thúc đẩy hỗ trợ, tư vấn cho Việt Nam trong quản lý kinh tế và đổi mới mô hình tăng trưởng.

Chiều cùng ngày, Chủ tịch nước Nguyễn Xuân Phúc và Phu nhân cùng Đoàn đại biểu cấp cao Việt Nam lên đường về Hà Nội, kết thúc tốt đẹp chuyến thăm chính thức Thái Lan và tham dự Hội nghị APEC lần thứ 29.

TTXVN

CHUYẾN CÔNG DU NHIỀU DẤU ẤN

Trả lời báo chí sau khi Chủ tịch nước Nguyễn Xuân Phúc kết thúc chuyến công du Thái Lan, Bộ trưởng Ngoại giao Bùi Thanh Sơn nhấn mạnh chuyến đi đã thành công tốt đẹp.

"Chuyến thăm tạo xung lực mới thúc đẩy hợp tác giữa hai nước; truyền đi thông điệp về quyết tâm của lãnh đạo hai bên đưa quan hệ Đối tác Chiến lược tăng cường Việt Nam - Thái Lan phát triển ngày càng mạnh mẽ, toàn diện và hiệu quả hơn", Bộ trưởng Bùi Thanh Sơn phân tích và cho biết thêm: "Với lịch trình làm việc dày đặc gồm gần 20 hoạt động trong chưa đầy 48 giờ, Chủ tịch

nước đã hội đàm với Thủ tướng Thái Lan; hội kiến Nhà vua; hội kiến Chủ tịch Quốc hội; tiếp một số lãnh đạo tập đoàn, doanh nghiệp hàng đầu của Thái Lan đang đầu tư tại Việt Nam; dự và phát biểu tại buổi gặp gỡ gần 20 doanh nghiệp tiêu biểu Thái Lan trên các lĩnh vực; khai trương Tuần hàng Việt Nam tại Thái Lan...".

"Kết quả chuyến thăm mang lại lợi ích thiết thực cho hai nước, đóng góp tích cực vào xây dựng Cộng đồng ASEAN đoàn kết, vững mạnh, vì hòa bình, ổn định và hợp tác cùng phát triển trong khu vực và trên thế giới", Bộ trưởng

Bùi Thanh Sơn nhấn mạnh.

Bên cạnh đó, Chủ tịch nước Nguyễn Xuân Phúc và đoàn đại biểu cấp cao Việt Nam đã tham gia tích cực, chủ động, đóng góp một cách xây dựng vào tất cả các hoạt động của Hội nghị. Ngoài các phiên họp hẹp của Hội nghị, Chủ tịch nước đã tham gia đối thoại với các khách mời, với cộng đồng doanh nghiệp và có bài phát biểu dẫn đề tại Diễn đàn thượng đỉnh doanh nghiệp APEC 2022. Chủ tịch nước và lãnh đạo các bộ, ngành còn có nhiều cuộc tiếp xúc, gặp gỡ với lãnh đạo các nền kinh tế và các tập đoàn hàng đầu thế giới.

Chủ tịch nước Nguyễn Xuân Phúc và Phu nhân hội kiến Nhà vua và Hoàng hậu Thái Lan

Ngày 18.11, trong khuôn khổ chuyến thăm chính thức Thái Lan và tham dự Tuần lễ cấp cao Diễn đàn Hợp tác kinh tế châu Á - Thái Bình Dương (APEC) 2022, Chủ tịch nước Nguyễn Xuân Phúc và Phu nhân đã hội kiến Nhà vua Maha Vajiralongkorn và Hoàng hậu Thái Lan.

Nhà vua Thái Lan bày tỏ vui mừng được đón tiếp Chủ tịch nước Nguyễn Xuân Phúc và Phu nhân cùng Đoàn đại biểu cấp cao Việt Nam thăm chính thức Thái Lan và tham dự Tuần lễ Cấp cao APEC 2022. Chủ tịch nước Nguyễn Xuân Phúc bày tỏ ấn tượng trước những phát triển mạnh mẽ của Thái Lan sau đại dịch và tin tưởng dưới sự trị vì anh minh của Nhà vua, cũng như nỗ lực của Chính phủ Hoàng gia

Chủ tịch nước Nguyễn Xuân Phúc và Phu nhân hội kiến Nhà vua Maha Vajiralongkorn và Hoàng hậu Thái Lan

ANH: TTXVN

và nhân dân Thái Lan, Thái Lan sẽ tiếp tục giành được những

thành tựu to lớn hơn.

Chủ tịch nước cũng đánh giá

cao các chuyến thăm Việt Nam của Nhà vua và các thành viên Hoàng gia Thái Lan, nhất là các chuyến thăm vào năm 1992 và 1997, khi còn là Thái tử. Đây là những sự kiện rất có ý nghĩa, góp phần củng cố và tăng cường quan hệ hữu nghị, hợp tác mọi mặt giữa hai nước.

Chủ tịch nước Nguyễn Xuân Phúc cảm ơn những dự án do Hoàng gia Thái Lan bảo trợ tại Việt Nam trong lĩnh vực giáo dục (hợp tác với Tổ chức Giáo dục, khoa học và văn hóa của Liên Hiệp Quốc - UNESCO), phát triển cộng đồng dựa trên học thuyết "Triết lý kinh tế vừa đủ" (SEP) của cố Nhà vua Rama. Những dự án này đã giúp người dân tại các vùng nông thôn khắc phục khó khăn và cải thiện cuộc

sống. Chủ tịch nước cũng bày tỏ cảm ơn và mong Nhà vua, Chính phủ Thái Lan tiếp tục tạo điều kiện thuận lợi cho cộng đồng người Việt tại Thái Lan, ủng hộ phát triển văn hóa Việt Nam tại Thái Lan làm cơ sở thúc đẩy mạnh mẽ hiểu biết và giao lưu nhân dân hai nước.

Nhà vua Thái Lan khẳng định Hoàng gia sẽ tiếp tục quan tâm triển khai các dự án hợp tác, hỗ trợ Việt Nam, cũng như cộng đồng người Việt tại Thái Lan, góp phần vào việc phát triển quan hệ hữu nghị và hợp tác giữa hai nước.

Nhân dịp này, Chủ tịch nước Nguyễn Xuân Phúc đã trân trọng mời Nhà vua và Hoàng hậu sang thăm Việt Nam vào thời gian phù hợp.

TTXVN